NICOLAE ROTARU

CALEA DE MIJLOC

Cartea se dedică următorilor generali de ispravă, aflați în fruntea Armei oamenilor de arme, de care sunt mândru în calitate de fost subordonat: Paul Marinescu, Jean Moldoveanu, Gheorghe Briceag, Luigi Martiş, Dumitru Penciuc, Ion Bunoaica, Anghel Andreescu şi Tudor Cearapin.

NICOLAE ROTARU

CALEA DE MIJLOC

Editura Ministerului Administrației şi Internelor
2003

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
ROTARU, NICOLAE
Calea de mijloc / Nicolae Rotaru. - Bucureşti: Editura Ministerului Administraţiei şi Internelor, 2003
ISBN 973-8307-27-9
821.135.1-32

Redactare: Mariana Ciobănaş
Revizie: Eleonora Dima
Tehnoredactare: Dumitru Vănuţă
Culegere P.C.: Luiza Rotaru
Coperta: Carmen Tudorache
Lavinia Dima

Tipărit la Tipografia
Ministerului Administraţiei şi Internelor

CUVÂNT DE DESCHIDERE

Mi se pare că prima calitate a lui Nicolae Rotaru (deopotrivă poet, prozator, eseist, romancier, jurnalist şi rebusist) este vrednicia asumată. Este drept că fiind militar de carieră, azi colonel cu state vechi în Jandarmerie, rigoarea orelor exacte obligatorii şi perseverența s-au impus şi în preocupările lui spirituale.

Prolific şi original, curajos şi ludic, talentat şi onest, el n-a fost preferatul boemei literare, nici răsfățatul criticii fie datorită apartenenței la o instituție „odioasă”, fie din cauza asumării unei cvasi-singurătăți mai puțin eclatante, dar oricum creatoare. Are (publicate) peste 35 de cărți din toate genurile şi spune că vrea s-atingă, ca număr de cărți anii etății. Are toate şansele, date fiind puterea de muncă, ambiția şi harul de care dispune.

Fixul de a-şi alege titluri din 13 litere (câte numără şi numele său) este o găselniță care sfidează prejudecățile şi superstițiile. Acumulările din perioada (13 ani!) cât a lucrat în

presa Ministerului de Interne, ca şi experienţa de jandarm (alţi 13 ani!) îi sunt surse de inspiraţie constante, pe care le valorifică fie în presă, fie în volume cum este acest al patrulea născut al colecţiei „Biblioteca jandarmului”, iniţiată de ferventul condeier.

Aşa cum au spus şi George Şovu, George Arion şi Dumitru Radu Popescu, în chip de „cuvânt înainte” la celelalte cărţi ale proiectului educativ, autorul n-are nevoie de prezentare sau recomandare, fiindcă-l recomandă opera sa, dar singur (ce să-i fac!?) a apelat el la mine, ca prieten, pentru a „risca” împreună succesul acestui volum.

Căci, ce este o carte, dacă nu un risc asumat, o încercare de a atrage şi persuada cititorii, o investiţie de efort şi idei într-un zbor ce poate deveni înălţare? Iar înălţarea, desprinderea de pământ şi plutirea în ficţiune, îi aparţine.

Cele două părţi ale culegerii (Cu arma la piept şi Corpul de gardă), reunesc 13 povestiri cu eroi jandarmi (simpli şi naturali într-un angrenaj social când inedit sau enigmatic, când dramatic ori doar spectaculos, dar de fiecare dată credibil, veridic, reconfortant şi…aş îndrăzni să

spun: chiar magnetic pentru cititor) şi, respectiv, tablete scriitoriceşti, însemnări cu observații din prezentul aprofundărilor democratice în care evoluează Arma „oamenilor de arme” – gens d'armes. În manieră umoristic-aluzivă, scrisul lor este bine țintit şi cu efect benefic garantat deja prin publicarea în „Revista Jandarmeriei”.

Din respect pentru mai marii spiritualității româneşti, Nicolae Rotaru şi-a dedicat volumele seriei anuale de „proze bleu-jandarm”, iluştrilor noştri creatori sărbătoriți de UNESCO: Eminescu, Brâncuşi, Caragiale, iar acest volum, nemaipomenitului Nichita, de la care deține, în văzul lumii cititoare, o prețioasă remarcă: „Oştean al limbii române, cu şanse de a-i fura bastonul de mareşal...”

De fapt, luând-o înaintea comandanților săi, cu prilejul unor lansări de carte, confrații din breasla fără epoleți l-au avansat general al literaturii. Dar sunt convins că el, atât de ocupat cu scrisul de dimineața până noaptea, nu mai are vreme să țină şi la ierarhii convenționale date de statutul militar. Sunt însă sigur că-şi iubeşte cealaltă ierarhie – ierarhia stabilită pe criterii valorice, refuzându-şi apartenența la neo-găşcănismul practicat în tranziția

românească, inclusiv în mediul literar. Este, în felul său, un tip paradoxal. După ce a câştigat trei concursuri de debut (cu roman, cu poezie şi cu proză scurtă) şi a renunțat la fotolii calde, în înălțimi ierarhice, s-a apucat de absolvit şcoli şi de obținut atestate (de făcut temelii la casele cărora întâi le-a pus acoperişuri şi le-a înseilat ziduri, cum spune singur). Este specialist în sociologia comunicării (doctoratul aprofundează exact acest aspect în mediul militar!), are preocupări educative şi de valorificare a tradițiilor istorice, religioase, artistice, culturale în Jandarmeria Română, dar cazna creației îl păstrează rob în universul magic al mesei de scris în tot restul timpului. Aşa se face că reuşeşte să țină rubrici, deseori incendiare şi uneori incomode, în presa scrisă şi să-şi realizeze cu răbdare, încredere şi acribie proiectele literare.

Între acestea, şi cartea „Calea de mijloc", se demonstrează a fi o experiență publicistică demnă de admirație şi zăbava lecturii.

13 mai 2003

CORNELIU LEU

CU ARMA LA PIEPT

A nu fi de folos nimănui
înseamnă a fi mort printre vii.

GOETHE

EROII ERORILOR

Cine e stăpânit de părerile
mândriei nu mai găseşte pace
până când nu-l soarbe pământul.
NEGRUZZI

În vestitul oraş al petroliştilor şi al începuturilor mele ca ofițer (inferior) al trupelor de securitate, cu uniformă kaki şi port-hartă maronie pe şold, se află sediul unității de transmisiuni a Jandarmerie Române, care a plătit un nemeritat tribut de sânge, în Otopenii nebuloasei, al suspiciunilor decembriste cu epoleți, fapta „eroilor erorilor” fiind nemurită în cremene – un monument aflat la intrarea în unitate – care te face să simți, picurând în tine, ca într-o peşteră, lacrimi şi murmure indicibile.

Aici se instruiesc jandarmii… electronici, cadrele şi ostaşii, deprinzând (practicând) o a doua profesie decât cea a armelor.

Ei, lunetiştii eterului, pe care i-am găsit la datorie, deşi programul celor opt ore se încheiase şi subordonații lor merită premii nu numai pentru pasiune şi devotament, ci, mai ales, că fac să rămână „apt combatante” stații radio, mijloace de curenți purtători, radiorelee, tehnică de telefonie, accesorii pentru învățarea alfabetului Morse (da, aici marele inovator al codului telegrafic este lider în traficul – de ordine, semnale, rapoarte etc.! – prin eter) şi câte alte elemente de logistică, pentru a căror împrospătare sau modernizare ar trebui făcută şi mai austeră austeritatea bugetară.

Jandarmii din vecinătatea paralelei 45 – la fel ca toți aflații la datorie pe tot rotundul franjurat al țării – nu se plâng, nu se tem şi nu dau înapoi. Ce-o fi, o fi, dar să fie! pare deviza lor de marş.

Şi mărşăluiesc, slalomează printre neputințe, mentalități, neajunsuri, speranțe. Se simt utili, au rămas loiali şi patrioți.

Arma transmisiunilor a rămas şi ea nobilă. Iar ei, jandarmii, care strunesc circuite electronice, care fac posibilă comunicarea sunt

mândri. Mândri că, asemenea unor buni creştini, când se gândesc că „la început a fost cuvântul”, ei se emoționează că sunt cei ce fac să circule puterea logosului. Şi nici nu greşesc. Şi au tot dreptul şi la a face pragmatică o asemenea filozofie. E drept că tehnica de luptă este încă... sovietică, dar voința celor care se instruiesc aici este euro-atlantică. Mai e la un colț şi austeritatea îşi va încheia tranziția. Aşa cred şi aşa speră cei de aici. Au tot dreptul să o facă, fie şi pentru că lespezile de la prima poartă de aer a țării scrâşnesc de plânsete şi tăceri grăitoare, la fiecare ceas al vestirii Naşterii Mântuitorului, când urmaşii celor ce au donat sânge şi viață nevinovată pe altarul efemerului, în acel bolmojit şi dureros Bucureşti, ca un Bagdad sau un Belgrad al dictaturii, vin îndoliați, ca şi potențații noului ev, să depună, fiecare cu sentimentul său, coroane de flori şi prinos de lacrimi ale durerii şi neputinței. Supraviețuitorii trufiei cu miros de pucioasă scriu istorie, sperând că nu va mai fi cine şi nu vor mai fi pentru ce să o falsifice, ori să-i murdărească filele cu sânge nevinovat.

I-am imortalizat în câteva secvențe, lângă „camarazii” lor de... luptă, „veteranele” radio ale „hiht-tech”-ului destinat „info-war”-ului cu soldați electronici. Compatibilitățile estice de ieri sunt înlocuite cu armonizări NATO. Războiul biților şi undelor herțiene este continuu şi foarte rapid. O clipă mi se pare că acumulările mele de transmisionist, cu şcoliri relativ recente, reprezintă rodul lecturilor şi atât. Aproape nimic din secretele cu trei zerouri, pe care le ştiam eu în materie de tehnică radio, nu mai rezistă. Tubul electronic şi tranzistorul au rămas să facă stagiu şi carieră în enciclopedii şi istoria armei. Aparatura însăşi s-a demodat şi s-a degradat moral, ocupându-şi locul în binemeritatul muzeu pe care l-au inaugurat cei de aici.

O clipă am simțit (jandarmi electronic şi eu!) furnicătura degetelor: aş fi vrut să transmit la manipulator, în regim cq sau xxx, o radiogramă cu urări de sănătate şi biruințe pe fronturile mai binelui țării. Aş fi încălcat, totuşi, disciplina radio, aşa încât am preferat modalitatea de față. S.K.

13.04.2002

EDUCAȚI… LA POST

Viața este un coşmar, e penibilă, insuportabilă ca un vis urât. Priviți în jurul nostru: războaie, catastrofe şi dezastre, ură şi persecuții, confuzie, moartea care ne pândeşte, se vorbeşte şi nu se înțelege, ne zbatem într-o lume ce pare atinsă de mareea febră.

IONESCO

Există prevăzute (dar ignorate) ca forme (laturi) ale demersului educativ sistemic, ca subsisteme formative ale devenirii umane (inclusiv în domeniul socio – devenirii de tip militar!) educația pentru loisir şi cea pentru comunicare. Ele reprezintă „savoir – faire – ul – faire – savoir – ul" în două domenii în care (aparent) se

pricep toți, mai ales că (tot aparent) sunt marginale, de importanță secundă şi, deci, (în unele opinii) demne de... ignorat. (De altfel, în unele – aceleaşi opinii, educația însăşi este privită ca apendice, care – atavism de sorginte nostalgică! – reprezintă o disfuncție organică, un focar de infecție, la o adică, aşa încât, extirparea, dacă nu imperios necesară, este, totuşi, recomandabilă. Şi, potrivit acestei optici – total deformate! – activitățile educative sunt „extirpate", aruncate într-o „recycle bin", în locul lor – bugetul de timp! – fiind transplantate elemente mai pragmatice ale programului orar, precum curățenia sectoarelor, antrenamentul la instrucția tragerii, lectura regulamentelor).

Despre educația pentru petrecerea creativ-recreativă a timpului liber (adică loisirul) am mai vorbit, aşa încât aici şi acum vom detalia lectura educației pentru conversație, cu scop persuasiv.

Ne-a determinat să ne-amintim aspectul exact un lider ignorant, care s-a confruntat cu o realitate şocantă. Nu credem că, în

totalitate, datorită (citeşte din cauza!) înlocuirii timpului şi practicilor destinate educației cu elemente... pragmatice, s-a întâmplat ca un subordonat (adult şi mare în grad) a fost nepoliticos (chiar grosolan) într-un raport ad-hoc avut, ca element de dispozitiv aflat în misiune, cu o femeie apărută în zona postului, cu intenții paşnice, chiar normale. Subofițerul (căci el este personajul) a fost deranjat (chiar a fost!) de zelul gospodinei care, măturând aleea din fața obiectivului (diplomatic) păzit de jandarm, a stârnit praful şi gunoaiele ce l-au incomodat (agresat, nu?) pe cel din (de la) post.

Instruit (dar needucat), subofițerul a reacționat, îndepărtând cu „fermitate vigilentă" factorul perturbator din zona de responsabilitate. Care factor perturbator (văzându-se în afara zonei de pericol) a avut de replicat „neregulamentar", la adresa celui în uniformă.

Tema „dialogului civilizat" a „conversației constructive", a elementelor de „limbaj al mesajului", a „interrelaționării afectiv-volativ-morale" fiind... sărită (de şefii

elementului – recalcitrant! – de dispozitiv), subofițerul s-a considerat competent să comunice, să dea replici, să-nvenineze o relație deteriorată deja.

Războiul comunicațional neputându-se continua în timp şi spațiu (pozițional!) a fost întrerupt temporar, „inamicul” retrăgându-se din câmpul tactic. (Se poate scrie şi retrăgându-se tactic din câmpul infracțional căci, la urma urmei, agresarea, chiar verbală, a unui om al legii aflat în misiune se cheamă ultraj şi e faptă penală!).

Subofițerul s-a calmat (a rămas cu rezerva de injurii şi pigmentări lingvistice à la Colentina brunetă neintrodusă în luptă!), a aprins o țigară (anti R.G.-1!) şi şi-a aşteptat schimbul, pentru a o căuta pe „făptaşă” şi a-i turna în auz restul de zise... indicibile. Noroc cu schimbul, un coleg mai educat comunicațional, care l-a calmat şi i-a recomandat să meargă să se odihnească. Ceea ce „ultragiatul” a şi făcut.

După un timp, femeia cu mătura a revenit în zonă. A intrat în dialog cu jandarmul, acesta dovedindu-se tot un

extremist, ca şi colegul pe care l-a schimbat din post, dar extremist de stânga. Aşa se face că doamna a cules toate datele trebuincioase, prin amabilitatea şi dărnicia plutonierului jandarm, atât despre comanda Armei, cât şi despre colegul abia ieşit din serviciu.

Înarmată cu aceste date şi cu tupeul la cote superioare a ajuns în audiență la comandant. A expus tema (cu înfloriturile eminamente feminine de rigoare), a cerut pedepsirea grabnică a „agresorului sexual” (da, ați citit bine!) şi a recomandat să nu mai fie introdus în post acolo, la ambasada pe la care se perindă tot felul de persoane, cărora „obraznicul” le face „avansuri şi oferte” care alterează imaginea (i-auzi una!) instituției oamenilor de arme.

Pus în fața faptului împlinit, comandantul a sancționat aspectul (şi omul!) ordonând şi măsuri educative (chiar un ciclu de teme, cu subiect privind educația comunicării, dialogul civilizat, relațiile interumane normale, conversația decent-persuasivă, psiho-socio-comunicarea eficientă etc.).

Acest text ar putea fi prefață la un asemenea ciclu de teme? Sau va fi tratat (după învăț) drept apendice la un apendice? Oricum, efectul de „sare amară” sperăm să-l fi avut, căci, nu-i aşa, uneori, şi binele făcut cu de-a sila e necesar în lumea ignoranților, libertinilor, nostalgicilor.

13.05.2002

GONGUL ALERTEI

Străduieşte-te să-ți purifici gândurile. Dacă nu ai gânduri rele, tu nu vei comite acțiuni rele.
CONFUCIUS

Am fost un duşman declarat al cifrelor şi procentelor, un inamic al matematicii, aşa încât nici măcar nişte informații (de interes public) despre Arma oamenilor de arme nu pot da cu exactitate. Ştiu, veți spune că e o eschivă, pentru a nu divulga secrete militare. Fals. Şi uz de fals! În Jandarmerie nu mai reprezintă secrete nici măcar ceea ce încercăm să ținem sub două-trei zerouri: adică lipsurile de logistică şi personal, de fonduri şi alte resurse. Totul e transparent, echidistant şi, trebuie să recunoaştem, eroic.

Nu ştiu câți jandarmi au rămas să ostenească în rotundul național, după ce o „centurie şi ceva” a trecut peste graniță, să conjuge aceleaşi verbe fierbinți (a menține/a restabili ordinea) într-un spațiu european eruptiv şi megieş, din vechiul butoi de pulbere, cum s-a spus, metaforic, Balcanilor. Destui, deşi nu îndeajuns, vom spune, ca să glumim amar pe seama austerității financiare şi a versului eminescian care întreabă: „De ce uitați că-n voi e şi număr şi putere?”

Uneori, ni se zice ostaşii ananghiei şi nu ne displace eticheta căci, la urma urmelor, pentru acea oră haş a stării de necesitate (şi de asediu, încă nelegiferată, deşi rănile din Valea Jiului, cele cu justițiarii ad-hoc ai huilei decişi să răpună justițiarii de jure ai jurământului militar au prins zgaibă, dar nu s-au vindecat), pentru acel „gong al alertei” ne pregătim şi – o spunem şi-o dovedim! – suntem gata. Vsegda gatov! cum ar răsuna un ecou nostalgic, râcâind timpanele „occidentale” ale unor duşmani ai realităților numite continuitate şi tradiții, dar

poreclite, uneori, nostalgii. Fără emfază, dar cu mândrie, ne onorăm a zice (şi dovedi) să suntem întotdeauna – toûjours, sempre, allaways, für immer, vsegda – gata!

Şi, dacă e vorba să mai rupem coji de pe răni, vom spune că „pretenţiile” (am încheiat citatul!) noastre rurale nu (mai) există, de vreme ce Jandarmeria se dovedeşte, zilnic, naţională. Cu regret, reamintesc că stihiile din debutul primăverii au făcut ca, în cap de listă a stării de ananghie, să fie citaţi (chiar şi la stingerea incendiilor) jandarmii. Nici nu ştiu dacă trebuie să mă bucur, fiindcă plânge ţara sub furtuni şi vâltori, ca şi când n-ar fi fost destule anevoinţe care ne „agrementează” tranziţia. Dar dacă jandarmii sunt cei ce pansează răni naţionale, dacă sunt primii sosiţi ai celor mai felurite s.o.s.-uri, cum să nu mă entuziasmez, ca unul de-al lor şi de-al dumneavoastră, stimaţi cititori?

Jandarmii sunt nişte tăcători-făcători de meserie, profesionişti ai iubirii de ţară. Ei nu pot fi subiecte de presă, fiindcă normalitatea nu captează interesul. Noroc cu

anormalitățile, anomaliile, inegalitățile, nemulțumirile, cataclismele, violențele, mitingurile, huiliadele, şoferiadele, „feneiadele”, că, altfel, am fi rămas în anonimatul nostru bleu-jandarm, deprinşi doar să asudăm (după principiul, şi el nostalgic, conform căruia pâraiele de transpirație evită râurile de sânge!), să prefacem minutele de tihnă, în secunde de profesionalism. Profesionalism pus în slujba liniştii, ordinii şi sanității sociale…

Am fost şi sunt duşman al cifrelor, dar, când văd/aud că dezastrul se măsoară în tone de arbori smulşi de furtună, în sute de hectare de viață vegetală ucisă, în zeci de semeni de-ai noştri căzuți victime stihiei, contabilizez cu durere „rodul blestemelor”, cum ar fi zis bunica mea. Pentru a fi mai puține efectele nefaste, pentru a repune în făgaş firesc ceea ce a scăpat de sub control, pentru a învinge pe frontul suferințelor există ei, jandarmii, oamenii-scut, inşii-pavăză, ființele sloganului „nu există nu se poate”.

Chiar nu există imposibil în „bătrâna” noastră instituție, de a cărei „maieutică” s-a învrednicit un domn luminat, într-un cap de prier, într-un toi de primăvară (mai puțin clocotitoare ca primăverile evului democratic şi efervescent), într-un anotimp al atâtor renaşteri sub semnul credinței, iubirii şi nădejdii. Acum peste 150 de aprilii, Io Grigore Alexandru Ghica a iscălit ofisul-certificat de naştere al Jandarmeriei; azi, jandarmii care au înlocuit bidiviii şi uniformele înzorzonate, cu cai hrăniți cu cifre (of!) octanice, de parc-ar fi cabalinele hrănite cu jar în poveştile ce ne pecetluiesc descendența din legende şi dăinuirea de milenii, sunt demni continuatori ai acelei vreri. Nici nu e prea mult spus dacă vom asemui (cum au mai făcut-o spadasinii cuvântului) profesioniştii în strai bleu-jandarm cu Feți-Frumoşii vitejiei anonime, dar româneşti, căci evoluția lor între privațiuni şi deziderate, drumul lor printre necesități şi lipsuri, evoluția pe un nesfârşit traseu al speranței seamănă cu cel hiperbolizat de creația populară.

Nu e prea mult spus de-i vom numi „eroi ai răbdării”, când şi ei – huliții, loviții, sacrificații pentru câțiva arginți neîndestulători decât supraviețuirii! – suferă aceleaşi efecte ale tranziției, austerității, jocurilor euro-atlantice şi blestemelor demiurgice! Suferă şi rabdă. Şi vor ca suferințele semenilor să nu se multiplice cu altele, căci, scăpată de sub control, ura naşte violență, sânge, vendetă, moarte, dând prilejul să fim „ajutați”, izolați şi refuzați/acceptați la festinul UE-NATO, la care jinduiam. Sociologii spun că accesul în Alianța nord-atlantică nu putea avea loc doar cu Armata (compatibilizată şi beneficiară de fonduri), dacă „baza de plecare la ofensiva euro-trans-oceanică, adică țara de baştină” nu se dovedea stabilă, armonică, liniştită. Or, furnizorii de linişte, concordie, calm social sunt (şi) mai ales jandarmii, la care austeritățile persistă, în timp ce misiunile sporesc numericeşte şi în complexitate.

Misiuni permanente şi (sperăm) temporare, precum intervențiile la dezastre

ecologice, ca nişte pedepse divine, care au la origine tot nesăbuințe umane sau preluarea pazei şi apărării conductelor pentru hidrocarburi de pe teritoriul național, agresate de blondo-bruneți băştinaşi care nu mai au nimic sfânt.

La ceasul înalt din prierul Anului Caragiale, oamenii de arme, de-un leat cu Eminescu, rostesc jurământ sacru în Ziua lor cea mai lungă şi fastă. Reînnoire, pentru cei mai tineri iubitori de profesie, a legământului pentru totdeauna cu țara şi simbolurile dăinuirii ei, rostit în timp de jandarmi.

Desprimăvărarea dintr-un decembrie (îndoliat de Otopeniul pătimirii noastre!) continuă să cocheteze cu tranziția şi nostalgiile geroase. În sufletele jandarmilor, aliniați ca-ntr-un teatru de operații pe platoul uriaş al cazărmii unde primesc atestat de bărbăție, e un vălmăşag de lumină şi clocot, o desprimăvărare de vreri şi atitudini, un galop al sângelui prefăcut în corale de bujor pe obrajii cercetați în premieră de lamele de ras, pe care muze

Cosânzene depun săruturi drept gir sau gaj întru aşteptarea „răstimpului cu ore exacte obligatorii şi bucurii puține şi toate, regulamentare”.

Aflat într-o cazarmă jandarmă, un reporter s-ar simți sugrumat de emoție şi neputincios să scrie ce vede. Dincolo de gardul care înconjură clocotele umane şi imploziile bărbăteşti, da, faptul de presă devine evident, deşi nu dinspre jandarmi, ci tot dinspre comunitate, în primul rând.

Unii dintre ei sunt la fel de sensibili ca profesioniştii sensibilității, aşa încât remarca unui ziarist ce şi-a lansat o carte în Jandarmerie, conform căreia un comandant-poet justifică naşterea unei lacrimi din mila celui ce-ar silui sau împuşca un turbulent, pare oarecum desuetă. Nostalgii. Adică prejudecăți! Peste care trecem falnici, răbdători şi, desigur, nu fără păs. Şi de când trecem! Pe un hol al tradițiilor ne cinstim „întâi stătătorii şi înainte mergătorii” din veac în veac.

Un alfabet răzlețit, nemurind efigii: Stroici, Rasty, Vasiliu, Bunoaica, Penciuc,

Andreescu, Cearapin… Alături, eroii a cincisprezece decenii de devoție şi dăruire, de virtute şi sacrificiu sub puterea unei diade, devenită deviză: lex et ordo. Căci legea şi ordinea ne sunt aliniamente în oricare misiune, scopuri fără atingerea cărora odihna rămâne un continuu report, o amânare sine die…

Într-o piață, în care acalmia conviețuieşte cu aşteptatul mai bine, o bătrână împarte covrigi şi colaci „bătăuşilor puterii” să fie de sufletul fiului ei, căzut într-o răspântie istorică euro-română, pentru că atunci s-a nimerit să fie el ostaş, să primească ordin, consemn şi misiune, tot într-o piață, în care răbdarea a dat pe dinafară din paharul cu amar…

Să nu se mai umple asemenea pocale cu asemenea „licori”, să nu mai fie nevoie a plăti cu sânge nesăbuințe şi manipulări, să ne păzim libertățile şi egalitatea de şanse, să europenizăm cinstit şi respectabil în continentul din care, deşi n-am ieşit, ne ostenim să fim primiți, să ne valorificăm cultura şi tradițiile de creatori şi întemeietori

de civilizație, de aceea există şi profesează meseriaşii iubirii, în strai de Dunăre, de Pont Euxin, de semeție celestă şi de pacifică întindere atlantică, cum s-ar putea devălmăşi mândrul nostru bleu-jandarm.

13.06.2002

JOCURI DE TABLE

O, timp, mare devastator şi tu, bătrâneţe pizmaşă, împreună voi distrugeţi toate lucrurile şi rozând încet cu dinţii voştri, voi consumaţi în final toate lucrurile într-o moarte lentă.

OVIDIU

Îi cunosc de la o poştă, după cum umblă îmbrăcaţi. Sunt, amândoi, pensionari uitaţi de Dumnezeu: unul deblocat de la chefereu, celălalt retras din Jandarmerie încă din vremea roşcovană, când Arma se chema Trupe de securitate. Tandemul bătrâneilor vigilenţi, care bat zarurile zi-lumină, în faţa blocului, este poreclit: Securistul şi Turnătorul.

Toți s-au obişnuit cu ei. Se-mbracă inconfundabil, mereu cu aceleaşi straie, schimbate doar de anotimpuri.

Iulian Moldovan are 77 de ani bătuți pe muchie, e robust, roşu în obrazul mereu proaspăt bărbierit şi tuns ca la regulamentul în vigoare pe vremea sa, adică scurt în regiunea tâmplelor şi a cefei. N-are ce mai tunde, căci părul alb şi rar nici nu se mai vede, plus că, imediat ce se anunță toamna, trece la „exploatarea" de iarnă: îşi pune căciula de colonel, fără „cuc" şi scurta kaki, îmblănită fără manşoanele cu câte trei stele, însemnele de grad pe care le-a purtat el, ca şef al unei mari unități a Trupelor de securitate care, ca şi unitățile de azi, asigura paza şi apărarea unor obiective şi a unor trasee pe care „evoluau" puternicii Puterii. E mereu vesel, îi place să surâdă şi să vorbească aşezat, sfătos, delicat. Are un şir de dinți albi şi lucitori de parc-ar fi actor sau ar face reclamă la vreo pastă de bărbierit.

Şi-n acea dimineață a ieşit primul la... apel. A tras aer în plămâni şi a expirat ca locomotiva. Afară se-apropie de zero grade, e

toamnă-n toată regula, iar gureşele păsări călătoare trec ca nişte escadrile de aviație spre o zonă de conflict.

Cu ghiozdanele mai mari decât ei, merg spre şcoli şi bobocii care ar trebui să-i dea binețe colonelului Moldovan. Libertinajul acesta îl deranjează pe bătrânul jandarm, dar văzându-se în inferioritate, îşi reprimă nostalgiile, înghite în sec şi-l aşteaptă pe colegul de taifas.

Nu are mult de aşteptat căci impiegatul Jean Vrânceanu soseşte, ținând sub braț cutia cu puluri, pe care abia se mai distinge vopseaua, şi zarurile tocite de-atâtea aruncări la noroc.

Aşa s-a nimerit, ca-n baladă, unul Moldov(e)an şi celălalt Vrâncean. Când cunosc pe cineva şi se prezintă, râd plictisiți că noul venit face trimitere la „Miorița”. Noroc că nu se-ntâmplă des, iar inşi dornici să cunoască doi pensionari nu prea sunt.

– Hai, măi tovarăşe că te dau absent! îl întâmpină ca şi-n alte dăți colonelul.

– Gata, domn’ general! Scuze, c-a trebuit să-i dau verde nepoatei, care m-a

supărat, că ea nu mai pune căciuliță pe cap fiindcă fetele de la televizor n-au... Unde-om ajunge noi cu tineretul ăsta obraznic şi iresponsabil? peroră impiegatul.

– În paradis, dragă Jean, pe pământurile făgăduinţelor Occidentului, cum am trăit şi noi în raiul adus pe pământ de tovarăşii sovietici... îi răspunse colonelul.

Jean este mai burduhănos, are chelie, suflă greu, e bondoc, dar şi el poartă şuba made in C.F.R. de pe care a smuls petlițele şi însemnele ierarhice. Pe creştet are o şapcă îmblănită, din piele soioasă, la care mai renunță abia după Paşti.

Se-apropie amândoi, de banca populară română (aluzie la banca unde şi-au depus bruma de economii în tranziția învârtiților şi acum fluieră a pagubă!), o bancă din micro-părculeţul de care ei şi-ncă vreo doi bătrâni se-ngrijesc în fața blocului, pe care au vopsit-o în culorile tricolorului – roşu, galben şi albastru.

– Astăzi nu-ți mai dau voie să câştigi nimic. Sadaam Husein te cheamă, Jeane

dragă. Sunt hotărât să introduc în luptă toate forțele... zice colonelul, invocând un personaj celebru al istoriei contemporane.

– Eu zic să nu te pripeşti, domnule Bush. Dumneata, strateg de meserie, te grăbeşti să faci doar o sumară analiză a situației? Dumneata, care ai rămas liber cugetător, nu iei în calcul că eu am pile la „eşalonul superior”? rosti adversarul colonelului, făcând şi el aluzie la alt personaj, duşman de moarte al celui invocat de colonel.

– Bine, să trecem de la declarații belicoase, la fapte. Câte jucăm? întrebă „Securistul”.

– Ca de obicei, 12 până la ora $12^{\underline{00}}$, propuse ceferistul.

– Marea şi dubla, mai zise impiegatul, aruncând zarurile şi înregistrând deja prima izbândă: „Cinci-cinci!”

– Alea iacta est! rosti şi colonelul şi... hazardul deveni noroc: „Şase-şase!” Râse scurt şi-şi ațâță adversarul:

– Mai joci sau o dai de linie pe prima?

– Hai, dă cu zarul. Nu te bucura ca americanii la atacul Bagdadului, că nu ştii ce te-aşteaptă.

– Aoleo! Te-ai dat cu irakienii? Bine! O să-ți ofer un Verdun sau un Cotu Donului, prietene.

Rafalele cuburilor de os începură. Mutau şi comentau, amenințându-se ca-ntr-un ring în care-şi puseseră la bătaie cine ştie ce rang, titlu, centură, onoare, prestigiu.

– Eşti marț, dragă Jeane. E timpul să-ți dai demisia de onoare să nu pățeşti ce-a pățit acarul Păun!

– Domnule combatant, mă dezamăgeşti! De când te-ai pensionat ai uitat principiile luptei moderne. Te lauzi cu o victorie într-o bătălie pe care ți-am oferit-o, uitând că războiul abia a început. Mai zici că eşti şi pescar, dar nu te-ai prins că-ți ofer gută să te simți în voie. Hai, dă cu zarul.

– Bine, tovule! rosti colonelul care, deşi trecuse la noua formulă de adresare, mai păstra şi tovărăşia în exprimare. En garde!

Iarăşi duel, rafale, bombe, rachete, ţăcăneli de os rostogolit, tridimensional, pe cele două dreptunghiuri de lemn lăcuit ale cutiei de table.

Impiegatul câştigă linia, tăind din entuziasmul adversarului, dar şi învrăjbindu-l.

Cei doi combatanţi nici nu-şi dădură seama când s-au strâns în zonă şi chibiţii: copii cu sacoşele în mână, gură cască la întâmplare, alţi bătrânei din leatul vecinilor din blocul M13.

A treia linie fu a colonelului, care glosă:

– Dacă jucam pe bani, îl lăsam lefter, dar nu vrea, ţine agoniseala la saltea sau cine ştie prin ce sertar de servantă, s-o dea nepoată-si. E hoţ, moş Jean, dar nu şi-a găsit fraierul. O să-i rad şi barba şi mustaţa astăzi... peroră colonelul.

Într-adevăr, impiegatul era nebărbierit, iar mustaţa-i stufoasă chiar amintea de liderul arab cu care-l asemuise tovarăşul de concurs. Îşi trecu mâna prin mirişţea bărbii,

îl privi pieziş pe adversar, dădu să zică ceva, dar renunță şi aruncă cu zarurile.

Cineva dintre chibiți îl tachină:

– Azi e vineri şi parcă văd că se ferchezuieşte şi se parfumează pentru week-end. S-a anunțat Simplonul, vine femeiuşca aia de la Sinaia, dacă părinții nepoatei au ales culesul de căpşuni în Spania. Vine să-i facă menajul, iar el trebuie să fie apt-combatant! Ha, ha, ha!

Nu se văzu c-ar fi roşit, dar ochii lui Vrânceanu îl săgetară pe vorbitor, semn că ceva-ceva e cu femeiuşca în cauză.

– Ce-aveți cu el, măi tovarăşi. Nu-l mai conturbați, că uite ce greşeli face! puse paie pe foc colonelul.

De undeva, din capătul aleii, un jandarm în uniformă privea parcă gata să intervină. Era în post de pază la o instituție publică, ce-şi avea sediul în vecinătate. Şi el îi ştia pe cei doi, iar când se-ntețeau „ostilitățile”, îşi făcea simțită prezența pentru a aminti că liniştea şi ordinea publică e obligatorie, iar el, jandarmul, are ordin să

aplice această prevedere legală, la orice oră din zi şi din noapte, în acea zonă.

– Doar un marț te salvează, colonele! spuse impiegatul, transpirat, cu chelia aburind sub razele soarelui de brumar.

– Ai spus bine, colega! Un marț vrei, marț îi voi aduce... răspunse Moldovan.

După ultima încleştare, într-adevăr, Iulian s-a impus. Războiul a fost al lui. Urmează tratatul de pace. Colonelul zice:

– După-amiază îți acord şansa revanşei.

– Nu, azi nu mai pot. Am probleme. Tocmai vroiam să te rog să ai grijă de Iolanda, nepoată-mea...

– E ce spusei io? glăsui un bătrânel ştirb, înecându-se cu fumul țigării. Vine Simplonul şi se duce s-o-ntâmpine pe Afrodita!

Râsete, glume fără slip, porcărioare de bărbați spurcați la gură, care, atunci când constată că în zonă sunt şi copii, îi alungă cu dugoşenie.

Amândoi pensionarii erau văduvi. Locuiau la acelaşi etaj trei. Iulian singur, la

garsonieră, Jean Vrânceanu, împreună cu Iolanda, elevă în clasa a treia, ai cărei părinți plecaseră amândoi în străinezia, să facă bani. Marginea de Bucureşti în care se-nşiruiau blocuri pe care copii obraznici scriseseră tot felul de sloganuri şi desenaseră semne, care, pe vremea comunismului ar fi alertat Securitatea una-două. Azi, „Moarte țiganilor!”, „Jos guvernul!” sau zvastica urmată de înscrisul „Heil Hitler!” nu deranjează pe nimeni. Opțiuni, teribilisme, mode, valuri. Ce e val, ca valul trece. Până şi colonelul Iulian Moldovan s-a obişnuit. El, care s-a instruit şi a instruit în evul de aur în care țara urca spre comunism în zbor.

Aşa era. După ce s-a-ntors Iolanda de la şcoală, i-a pus masa, a trimis-o la odihnă, iar el s-a spălat, s-a ferchezuit şi s-a gătit de drum. A predat-o pe fată la vecin şi a luat drumul gării.

Iolanda se simțea ca acasă la nenea generalul, cu grad de colonel. Iulian ştia ceva de aventura vecinului său, dar credea că bravează. El, moral până peste poate, nu accepta compromisuri de acest gen, dar nici

nu se vâra în viața intimă a tovarăşului de zar.

A primit-o pe Iolanda şi au stat amândoi până târziu la desene animate. Jandarmul a fost nevoit să renunțe la poveştile despre război de pe Discovery, pentru aventurile belicoase ale inamicilor Tom şi Jerry, de pe Cartoon Network.

S-a făcut târziu, dar Jean nu s-a întors. Nici telefon n-a dat, ca altă dată când a întârziat, aşa încât, fotoliul extensibil din fața televizorului a devenit pat, iar Iolanda a adormit îmbrăcată. După ce s-a mai uitat puțin la rezumatele politice, şi vechiul combatant şi-a dat stingerea. S-a culcat în patul de două persoane şi a dormit iepureşte.

Dimineața s-a sculat obosit şi contrariat. I-a pregătit micul dejun fetei, după care şi-a văzut de tabieturile matinale.

Răsărit de soare darnic, aşa încât buna sâmbătă de noiembrie s-a cunoscut de dimineață. O oarecare nelinişte a început să pună stăpânire pe Iulian. Tăcerea impiegatului îl chinuia. Din pricina unui

aşteptat telefon, nici n-a mai ieşit din casă. A chinuit-o şi pe biata copilă, pe care n-a lăsat-o afară, iar în apartamentul ei, nici vorbă, fiindcă jandarmul refuzase sub orice formă să primească cheia.

S-au scurs ore grele, ceasuri de plumb şi ziua a dat semne de epuizare. S-a-ntunecat, şi-au intrat iarăşi în rol desenele animate, iar colonelul a coborât în zonă pentru a face, în pas alergător, oarece cumpărături. A dat ochii şi cu veteranul cel ştirb de la scara doi, i s-a plâns de Jean, acela a râs, spunându-i că ceferistul ori e la Sinaia, ori în Paradisul dintr-o cameră a Hotelului Astoria, amintindu-şi, cu ajutorul bulinelor pututului, cum e să fii din nou flăcău şi să ai parteneră o junǎ ce-i putea fi nepoată. Ateul Moldovan s-a închinat şi, deşi ofițer cu experiența situațiilor limită, a simțit că se teme. A cumpărat ce a crezut, nişte acadele pentru Iolanda, o pâine şi nişte iaurt. A revenit la etajul trei şi Iolanda l-a întâmpinat veselă:

– A telefonat tataia. A zis că vine acasă în seara asta.

Jandarmul se cătrăni, dar repede se linişti. Era supărat că n-a fost el să vorbească, dar bucuros că partenerul e teafăr şi se va reîntoarce. Mâine o să-l prelucreze partinic. Aşa nu se mai poate! Nu cadrează cu statutul şi valoarea lui intelectuală. Mai ales că şi-a propus să intre în politică. Nu, aşa ceva nu se poate! Nu se mai poate!

După ce au mâncat amândoi, Iolanda s-a culcat în patul dublu, iar colonelul s-a-ntins în fotoliu, picotind în fața televizorului. Când se-ngâna ziua cu noaptea, aude un ciocănit discret în uşă. Se ridică, priveşte prin vizor şi-l vede pe Jean Vrânceanu la uşă. Deschide, duce degetul la buze şi-l pofteşte în garsonieră. Iolanda doarme dusă. Impiegatul nu arăta bine deloc. Supt la față, obosit, cu ochii injectați. „Viciile-şi pun amprenta pe trupurile tinere, darămite pe cadavrele vii...” vru să zică Iulian, dar tăcu. Cei doi ieşiră pe hol, Jean răsuci cheia în yală, intrară amândoi şi, în sufragerie, impiegatul duse mâna la inimă. Servanta de sub televizor avea sertarele deschise.

Proprietarul căută într-unul şi se făcu alb ca varul. Abia îngăimă:

- M-au prădat. Zece mii de euro... Mi-a luat banii. Mi-a sustras cheia şi... cât... la Astoria...

Colonelul se sperie. Aduse apă şi-şi stropi colegul. Sună la uşa unui vecin, acesta ieşi cu ochii cârpiți: se odihnea. Veni şi soția acestuia, asistentă medicală, mai ieşi şi alt vecin, iar, în câteva zeci de minute, Jean Vrânceanu era la reanimarea Spitalului de Urgență. Infarct miocardic cu slabe speranțe de supraviețuire.

Mare strateg Iulian Moldovan, acum să te vedem! Iolanda s-a trezit, cheia apartamentului familiei Vrânceanu e la tine, colegul tău se luptă cu doamna-n negru, iar părinții micuței eleve sunt în Spania.

Şi, în fond, ce s-a întâmplat? Vom afla cu ajutorul polițiştilor, care vor depăna capul de fir oferit de soțul asistentei, un taximetrist vulgar şi prieten al paharului în timpul liber. Când s-a-ntors din cursă, sâmbătă seara, a dat nas în nas cu o blondină parfumată şi grăbită care ieşea din

apartamentul 13. A văzut-o încuind uşa, după care a coborât rapid treptele, lăsând o dâră de parfum. În fața blocului era un Mercedes, cu număr de Prahova.

S-a descurcat colonelul. A dat de urma părinților Iolandei şi-n două zile aceştia erau la Bucureşti. Efortul medicilor a fost zadarnic. Impiegatul a tras pe linia moartă. Pentru totdeauna. Nici n-a mai fost adus acasă. Totul s-a produs departe de ochii Iolandei căreia i s-a spus că bunicul a plecat în Spania, în locul părinților ei. Nu înțelegea de ce, îmbrăcată în negru, mama sa regretă aşa de mult acea țară încât plânge într-una. Fiica defunctului, în calitate de mamă, voia s-o protejeze pe micuța Iolanda, ascunzându-i adevărul.

Dar care este restul de adevăr? Componentele de adevăr care întregesc veridicitatea unei stupide întâmplări, care sunt?

Investigația la Astoria a dat rezultate. În camera 211 au fost cazați soții Lelia şi Miron Niculcea, domiciliați în Sinaia, care au venit vineri seara, cu autoturismul marca

Mercedes, numărul de înmatriculare PH 22 LMN.

Doamna Lelia a fost cândva subordonată lui Jean Vrânceanu. El a crescut-o, iar ea a fost recunoscătoare. Deşi s-a căsătorit, idila cu „babalâcul” a continuat.

Vineri seara au petrecut, au făcut un drum la Sinaia şi s-au întors sâmbătă. Au poposit la Hotel Astoria, dar fiindcă nu s-a simțit bine – aşa spune Lelia, fără să ştie că medicii au descoperit că somniferul pus în băutură i-a grăbit sfârşitul lui Jean – ne-am culcat. Duminică dimineața ne-am trezit şi... Mă rog, ea a plecat la Sinaia, iar Jean s-a dus acasă.

Simplu, nu? Şi cusut cu ață albă. Cât timp impiegatul a „dormit” la hotel, Lelia şi consortul au dat fuga în cartierul Tei şi, având cheia de la garsonieră şi ştiind unde-s cheițele de la sertarele servantei, femeia a operat în voie. Ştia unde-şi ține partenerul agoniseala, fiindcă fusese de mai multe ori în acel apartament. Ghinionul ei este că, la miez de noapte a dat nas în nas cu

taximetristul. Alt ghinion a fost că „securistul” ăla a aflat de la muribund unde a fost şi de ce i s-a făcut rău. În acel sertar se afla un plic în care, printre hârtii, se ascundeau şi bancnotele de euro. Conform unui tabel de evidență găsit, într-adevăr era vorba de o sumă importantă, capabilă să producă un atac de cord.

S-au recuperat banii, complicii au fost deferiți justiției mutându-şi domiciliul în blocuri mai puțin atractive, locuind în camere diferite, şi-n cartiere, chiar şi în oraşe diferite o bună perioadă de timp.

În fața blocului, pe banca tricoloră, colonelul joacă table cu vecinul ştirb de la scara cealaltă. Când trece acasă venind de la şcoală, Iolanda Vrânceanu i se adresează aproape de fiecare dată la fel, colonelului:

– Lasă că vine el tataia din Spania şi te bate de te rupe! Jandarmul îşi simte ochii umeziți şi, din acea clipă, nu mai poate câştiga nici o linie.

13.07.2002

BOGAȚI CU DUHUL

Cel care cucereşte pe alții e tare, cel care se cucereşte pe sine însuşi e puternic.

LAO TZÎ

Dac-ar fi existat jandarmi, primul diferend (act terorist?) soldat cu un fratricid, datorat unuia dintre feciorii cuplului primar nu s-ar fi produs. Poate de aceea, peste ani, un general francez a clamat că, dacă n-ar fi existat oamenii de arme, trebuiau inventați.

La noi, această Armă de elită s-a născut în străfunduri de istorie, dar s-a socotit drept unul dintre izvoare (mult timp incert, ca şi începuturile din Carpații Pădurosi ale bătrânului Danubiu!) cel întărit prin ofis domnesc, în acel debut de prier al

anului în care a văzut lumina zilei Poetul Național cel Unic şi Etern. Slujitori de legi şi datini curgând din vechimi româneşti nemurite în „râu şi ram” şi-n vreri de bună pace, jandarmii au ostenit prin ani şi au reuşit să ne convingă să-i iubim pentru senzaționala lor simplitate, pentru nemaipomenitele lor „tăceri de răsunet” şi „inacțiuni active". Nu e vorba deloc doar de jocuri de cuvinte!

Aşa sunt receptați jandarmii şi aşa le place să se ştie despre ei: că sunt mai puțin dedați la meşteşugul vorbelor, iar în privința faptelor, atunci când stau (în post de veghe, desigur!) se cheamă că... lucrează. Ar fi ideal ca ipostazele lor de stătători (în cordoane de ordine, în posturi de santinelă, de pază, de control acces) să asigure buna funcționare a angrenajului social, „îmbuibat” uneori de-atâta abundență democratică şi revendicări sindicale. Dar nu e aşa. De multe ori apărătorii liniştii şi inhibatorii violenței trebuie să gestioneze şi să practice violență. Licită, e drept, dar tot violență. Practică ce lezează drepturile omului (inclusiv pe-ale

celor care au încălcat tot drepturi ale semenilor, prin atitudini, acțiuni, manifestări), evoluție care pune paie pe focul neîncrederii, şuvoi de fapte (de presă) care alimentează nevoia de senzațional a puterii a patra.

Cu aluzie la istorii recente, cu urme şi iz de huilă, unii „presari” au construit verbe din substantive proprii ce denumeau nişte localități „miniere”: a stoieneşti, a costeştiza. „Dar noi le admirăm spiritul ludic şi ne onorăm a nu mai costeştiza sau, dacă va fi nevoie, să stoieneştizăm între lege şi norme de drept, cum se-ntâmplă pe tot globalizabilul nostru continent şi-n spațiul trans-atlantico-oceanic,” explică un lider jandarm.

Cine n-a mai fost (bărbat cu stagiu militar obligatoriu făcut, cum s-a pomenit din vremea descălecatului pe-aceste pământuri carpato-dunărene!) într-o cazarmă de jandarmi, rămâne şocat, iar dacă va fi femeie (scutită de serviciul în slujba patriei sub arme!) şocul va fi mai abitir. Cauza principală o constituie conviețuirea

ambigenă, sub imperativele aceleiaşi meniri, relevată de uniforma de culoarea cerului senin, pe care o poartă (şi-o onorează!) şi dumnealor (încă minoritare!) jandarmeriţele.

Dar, mai întâi să ai de ce veni într-o cazarmă şi doar dacă domnul subofiţer de la poartă îţi permite accesul în unitate. Căci, la jandarmi nici anotimpurile nu intră nelegitimate şi neiscodite dacă au venit cu gânduri bune în spaţiile lor nostalgice şi, uneori, cazone.

Ceea ce se-aude din depărtări sunt rafalele din poligon unde etranjerii spurcaţi la performanţă şi sfidători de pericole se experimentează la capitolul europenitate şi compatibilitate NATO. Celelalte „percuţii" sunt lovituri de tobă. Undeva, dincolo de faldurile din beton ce înconjoară trupul cazărmii, pe un dreptunghi, tot din beton, numit platoul unităţii, se-nvaţă mersul de tip euro-atlantic al contingentului de schimb. Noi cerinţe regulamentare aliniate noilor comandamente. Sintagme noi, comenzi aşijderea, execuţii inedite. A sucombat, la fel

ca o monedă națională în fața ofensivei euro, pasul de manevră. Nu mai e obligatoriu (e chiar neregulamentar!) salutul din mers al ostaşilor „executat” în pas de defilare. Nu mai e o spaimă să umbli descheiat la gât, ori descoperit prin cazarmă, existând precizări privind salutul la (citez din căprarii neajunşi caporali) capul gol!

S-a renunțat (prin aşa-zisul R.G.5, cartea oranj a instrucției de front) şi la poziția de repaus, luată cu piciorul drept (sau stângul!) în față, iar comanda (cu pas lateral spre dreapta – după atâta stânga!?) are două „viteze”, ultima pentru repaus „de voie” cu mâinile la spate, adică specific american, vezi, Doamne, ca şi când românii nu erau specialişti în acest tip de... stat în statul în care, ca să păstrăm jocul, se lenevea contra cost). Percuții în poligon, bubuituri de tobă în cazarmă. Toate, lovituri de grație date prejudecăților sau austerității financiare. Se poate, dacă vrei să poți. Şi ei, jandarmii sunt nişte putincioşi. Fără brizbrizuri reportericeşti. Ei pot. Şi ce pot, fac. Şi fac destule. Numai

orbii nu văd, ignoranții nu apreciază şi invidioşii ponegresc efortul bleu-jandarm. Când or mai avea timp şi de şcoliri, de cursuri, de masterate şi licențe, de doctorate şi scris cărți, că sunt mai tot timpul pe baricade? Când, că la ei, nici legal, nici mental nu mai există noțiunea de timp liber? Timpul oamenilor de arme este drămuit pe secunde, minute, ore şi stări de urgență. Nu există decât în documente de planificare şi control începe-rea şi terminarea programului, noapte şi zi, week-end şi concediu integral. În rest, vetustul şi tradiționalul la datorie.

Dacă nu i-am zări în dispozitive (vizibili şi pacifişti prin uniformele de forțe militare specializate ale statului de drept, tinzând şi deseori atingând statutul din timpurile ironizate ca „rele în care ne era bine") am crede că sunt retraşi în cine ştie ce habitaturi şi aşteaptă cine ştie ce revoluție (să fie chemați la cine ştie ce Otopeni al gloanțelor de acelaşi calibru), ori studiază vreo biblie a nădejdii rugându-se în cor, indiferent de grad, unui Alah sau Zamolxe

autohton, făcător de bună pace pe ținuturi geto-dace.

Şi e vară-n toi, şi plouă cu catran şi grade Celsius, iar dromaderii cenuşii cu geamuri zăbrelite şi cai putere nărăvaşi se-aud fornăind în liniştea zdrențuită a amiezii. „Ninjanii” sunt înghițiți de pântecele de tablă încinsă. Cineva a desenat în habitaclu, cu o cretă colorată, un dreptunghi pe care a scris, „aer condiționat". Glumă-metodă de educare a voinței? La fel cum scrie sare, pe-o coală de hârtie cineva căreia îi este interzis regimul sodat, ori cum trage fumuri din creion un fost vicios al tutunului, hotărât să treacă la abstinență. Patruzeci de grade afară, tot patruzeci şi-n containerele pe roți care ies din burta cazărmii, ca puii dintr-un pântec de femelă aflată sub imperiul stării de urgență. Urgența şi urgențele! Acesta sunt reperele cotidiene ale faptelor de arme şi de Armă ale jandarmilor. Ciudat este că în dispozitive, unde dau pe din afară din pocal suferințele sociale şi răbufnesc vulcani de nemulțumiri, ei, managerii de

linişte şi gestionarii restabilirii ordinii, constată că se confruntă cu aceleaşi lipsuri, că au (dar nu solicită) aceleaşi revendicări. Cândva se spunea că forțele Securității (or, jandarmii erau trupe de securitate, deci numai buni de culpabilizat şi umilit!) primesc foloase („renumerații”, cum ar fi zis nenea Iancu jubiliarul!) pe state de plată duble. Incredibilă inepție, cum incredibil (dar adevărat!) e că azi, în evul democrației multilateral dezvoltate, jandarmii nu primesc mereu tot ce scrie în documentele financiare, ca drept bănesc. Sacrificii, amânări, reeşalonări ai (şi aşa) puținilor şi prea munciților arginți, primiți pentru o meserie grea,istovitoare, impopulară, dar dătătoare de satisfacții care nici măcar nu se pot coase la dosar, fiindcă sunt secrete. Adică lipsesc, ori se cheamă privațiuni, răbdări, scrâşnete. Şi speranțe, credință, loialitate, dreptate, patriotism. Da, ei sunt nostalgici, stimați globalişti grăbiți, mai țin în drepturi „desuetul şi demonetizatul” concept numit „dragoste de neam şi glie, respect pentru

pământul românesc şi pentru strămoşii de la care l-au moştenit" aici, în curbura arcului Carpat, în megieşie cu miros de pucioasă şi vărsare de sânge pentru oprirea cărora „kosovarii" români, made in FIEP, fac tot posibilul şi imposibilul, cu sacrificii doar de ei ştiute.

Hăbucul în care nici potăile pripăşite în cazarmă nu mai ies de la umbră, iar gâzele se confruntă cu supraviețuirea vecină cu moartea, nu reuşeşte să-i oprească din vreri şi fapte pe jandarmii obişnuiți cu riscul şi, deopotrivă, cu celebritatea.

Dinspre aceeaşi poartă pe care s-au scurs către oraş furnizorii de linişte şi ordine publică, se-apropie de clădirea străjuită de un monument al „aripilor frânte" un pluton în dezordine şi gălăgios de copii care vor să vadă „kalaşnikoavele şi tancurile" jandarmilor, cum cred ei, războinicii inocenței televizate pe posturi cu emisiuni interzise copiilor (pentru a-i atrage pe copii!), că vor găsi în Muzeul Jandarmeriei. Ignoră şi simbolul de marmură durat în amintirea unor copii mai mari, care s-au jertfit în

misiuni – un paraşutist şi un desantat din elicopter, ca să nu vorbim şi de simbolul vecin, tot din marmură care nemureşte fapta şi sacrificiul unui ostaş jandarm căzut pradă hulei mercenarilor huilei care-au transformat, pentru şifonarea imaginii României, Bucureştii în abataj al haosului, în exploatare la suprafață a negrelii din suflet şi beznei din creier –, trec guralivi şi grăbiți prin fața drapelelor de luptă şi fotografiilor, scot limba sau salută „neregulamentar” manechinii în uniforme autohtone sau ale Armelor similare din state cu care colaborează Jandarmeria Română şi se opresc în fața panopliilor cu arme albe, a vitrinelor cu pistoale, a suporților cu pistoale-mitraleră. Ascultă doar glumele ghidului care-ncearcă să le vâre pe gât linguriţe cu picături de istorie, dar pleacă, dezamăgiți, mai ales băieții, că armele (secționate!) nu mai au cartuşe, iar tancurile (inexistente în dotarea Jandarmeriei!) au plecat în misiune de luptă cu… tătarii! Reprezentanții generației piticilor „super-mani” sunt invitați, într-o aşa-zisă zi a

porților şi inimilor deschise să cunoască pe cei ce trudesc pentru liniştea lor. De la muzeu, prin bibliotecă („Ăăă, cărți avem şi noi!” constată picii, găsind inatractivă oferta de câteva zeci de mii de cărți aliniate ca soldații unor legiuni romane aducătoare de civilizație într-un imperiu de barbarism european de la începutul istoriei), printre uniforme, albinărind prin vipie, merg în tribunele unui stadion pe gazonul căruia evoluează ad-hoc artişti, jokei, judokani, conductori câini de serviciu, maeştri în arte marțiale, jandarmi de elită, de nădejde, de protocol, cum li se spune.

Pentru vajnicii generației „pro” atracția n-a reprezentat-o pungile cu cadouri, dulciurile şi răcoritoarele, spectacolul decibelilor liberi, ci atelierele violenței, Toți doresc să împuşte, să taie cu sabia, să fărâme cărămizi, să lovească cu tonfa, să vadă sculele şi maşinăriile morții la treabă de-adevăratelea...

Te-ngrozeşti o clipă, dar îți şi place, la o adică, fiindcă schimbul de mâine, dacă nu va fi să învingă marile unități de neuroni la

masa tratativelor, trebuie să fie apt combatant să gestioneze violența licită, să apere, ca străbunii lor prin veacuri, bunurile, cultura, ființa şi poporul din rotundul național, cu care Europa mai de voie, mai de nevoie, va trebui să recunoască (chiar şi via Jandarmeria Română!) că se mândreşte fiindcă-i aparține şi-i foloseşte. Dacă ar fi să-mprumutăm din improvizațiile puştilor născuți fără trecut comunist, euromania a devenit o maladie, o stare de spirit, un deziderat, un punct obligatoriu de trecere, iar ei, „supermani" şi „rokyşti", „brucewilişi" sau „silvesterstaloni", nu se poate să nu fie ceea ce-şi doresc şi merită, „euromani", oameni (de nădejde) adică ai României continentale.

Încremenit în poziția fundamentală a ostăşiei, un mozaicat salută surâzând maşini, uniforme, copii, petiționari, vizitatori, jandarmi care urdinesc la poarta care se deschide numai la țignalul său, pentru necesarul du-te-vino sau grăbitele pulsații de inimă ale cazărmii în care toți, care intră sau ies, sunt mai bogați cu duhul. Căci, nu-i

aşa, Jandarmeria Română nu e Mecca, nici pământ al făgăduinței, dar e un reper inconfundabil pe care-l caută şi îl apreciază actorii sociali, electoratul, membrii comunității sau cum s-or mai fi numind cetățenii patriei...euromâne.

13.08.2002

CĂUTÂND UN EROU

Speranța este visul celui treaz
ARISTOTEL

Înainte de a ajunge el în saloane ajungea, în chip de paloş al Zmeului, râsul său sacadat, puternic, sănătos. Renumele de „om cu suflet negru, în halat alb”, cum se spune doctorilor de spital, nu i se potrivea. Şi că era un suflet mare, încăpător, mai mare decât trupul său minion şi aparent firav, dar totuşi atletic, atrăgător şi la cei aproape 50 de ani, cu părul înspicat, tuns scurt, cu obrazul păstrând urmele unui accident sau ale unei intervenții chirurgicale, proaspăt ras şi pomădat, dar şi că nu purta halat alb, ci o bluză verde, ca şi pantalonii, din buzunarul căreia, cel pe care se afla

cusută monograma T.B., ieşeau antena unui telefon, capacul unui pix şi restul stetoscopului, un obiect mai mult sau mai puțin desuet, ca o caschetă de polițist nedemilitarizat, lăsată la vedere într-un habitaclu de maşină jinduită de hoți, dar, totuşi, semnul de recunoaştere a unui medic aflat în exercițiul funcțiunii.

Auzindu-l, noi, bolnavii ne-nsănătoşeam brusc, pentru a ieşi bine la vizită, pentru a fi doctorul mulțumit şi că medicamentele şi-au făcut efectul, şi că noi, beneficiarii, am respectat cele prescrise.

În saloane intră năvalnic şi jovial, pe cât de scund, pe atât de impunător, însoțit de un rezident pe post de... hoț de meserie, tinerel şi deşirat, mai mult tăcut decât guraliv, zâmbitor de complezență, care se şi repede la mine să-mi ia tensiunea, duşmanca datorită căreia, în principal, sunt aici. În alai, de fiecare dată alta, e şi o asistentă, toată nuri, toată zâmbet, pe mâna căreia rămân pentru ceea ce scrie doctorul în dosarul meu de urmărit general.

Când sunt câteştrei, am curaj, fac jocuri de cuvinte şi aluzii erotice, dar am grijă să spun că toate-s glume, de teamă să nu fiu luat în serios de arzoaicele ce-mi supraveghează nopțile, mie pacientul de la rezerva 41 şi altor 25 de suflete găzduite în saloane, la etajul patru al spitalului cu clădirea revendicată de urmaşii proprietarului interbelic.

E forfotă, vacarm, şantier. E o primăvară care s-a lăsat mult aşteptată într-un Bucureşti interferent. De la fereastră se văd clădiri înghesuite, supraviețuitoare asaltului demolator şi uniformizator din vremea Împuşcatului.

Se instalează, peste ecoul hohotelor pricinuite de bonomia medicului şi de saramura glumelor mele, o stare de linişte perforată de freza electrică care chiuretează în micro-şantierul de afară nişte plăci de marmură. În acest răstimp, duşmanul viruşilor studiază hârtii, pe care confrați ai săi au scris rezultate ale analizelor şi consultului: urologul, cardiologul, radiologul, endocrinologul şi alți... ologi, între care

dumnealui – gastroenterologul – este şi şef. Manager adjunct al unui Spital, fost militar, adică demilitarizat, pe numele său Theodor Bănescu. Dacă eram om bun mi se spunea Bunescu, dar nici aşa nu e rău, căci, măcar după nume, sunt un tip... bogat", glumeşte doctorul, despre banii căruia nu ştiu nimic, dar despre bunătate sunt convins că are destulă şi nu o ține secretă.

Din dialogul său cu hârtiile din acea zi rezultă hâm-uri şi țâțâit-uri, iar fața îi e brăzdată de grimase. Tocmai am terminat de citit despre limbajul trupului şi chipului, despre mimică, proxemică şi kinestezică în comunicarea nonverbală, într-o carte de Allan Pease! Doctorul Bănescu comunică onomatopeic, apoi gestual şi-n final dă sentința pe limba pacientului. Adică a mea.

– Treaba nu-i cuşeră, domnule Radu Notaru. Miroase a diabet, iar tensiunea asta mă nelinişteşte! zice. Apoi scrie nişte medicamente, altele noi care nu figurează pe lista cu vreo 50 de denumiri, pe care le-am folosit de-a lungul îmbolnăvirilor mele şi pe

care le pot rosti ca pe un poem recitat în copilărie, pe o scenă la serbarea şcolară. Şi, adaugă, bineînțeles, două sentințe:

– Regim de hrană sever, hiposodat şi fără dulciuri. Plus sport, mişcare, efort, domnule scriitor...

– Am înțeles, zic şi, ca să rămân în ton, adaug: dar glume nesărate şi ochi dulci în compania asistentelor pot să fac?

Asistenta Iuliana Dăscălescu, ființă cu picioare de top model şi tăcerea ca un vino-ncoa, surâde cu gândul la înțepăturile sale reale şi intravenoase, în care curajul şi spiritul ludic îmi vor dispărea brusc.

–...şi să evitați cât se poate de mult factorii de stres, motivele de conflict, situațiile de încordare care vă pot costa foarte scump... continuă doctorul reco-mandările şi-nchide dosarul întocmit cu ajutorul programului de calculator Hipocrate, aşa încât cei de la NASA (dată fiind calitatea mea de colonel jandarm) şi cei de la CIA (din acelaşi motiv) sunt rămaşi în urmă la capitolul date de bancă – de la grupa sanguină, la masa căreia i se spune şi

greutate, de la culoarea părului, până la lungimea organelor cu dimensiuni variabile. Chiar aşa, doctorul care-mi priveşte balonul trufaş, rotund şi inestetic numit şi raniță ori monument ridicat în amintirea celui căzut, cum zice arhicunoscuta glumă cu aluzie sexuală, pe care n-o mai explic, îi cere asistentei să mă-nsoțească la cântar:

– Ia să vedem de unde începem coborârea... spune omul în verde, notând cu altă grimasă cele 90 de kilograme.

– Dacă nu lăsați aici, la noi, măcar cinci kilograme... dă să zică, dar eu îl completez:

– Ştiu, voi plăti scump. Poate chiar cu ceea ce plăteşte un fanatic arab ce-şi asumă mândria de a deveni, din kamikaze, erou al unei religii specifică unei culturi milenare.

– Vă arde de literatură umoristică, însă eu sunt dator să vă avertizez. Nu-i mai puțin adevărat că optimismul pe care-l afişați, dacă este şi simțit ca atare nu poate să vă dăuneze, ci dimpotrivă. Pe noi bucuria dumneavoastră ne bucură, încheie doctorul ridicându-se să plece.

– Când spuneți noi, vă referiți şi la personalul feminin, fiindcă lipsiți de inspirație, lingvişstii au recomandat pronumele noi pentru ambele sexe? continui cu ochii asistenta, care avea mai puțin de jumătate din vârsta mea şi cu vreo câțiva centimetri buni mai mult ca mine în înălțime.

În loc de răspuns, doctorul a plecat lăsând în urma sa un şirag de hohote, dar şi un fâlfâit de melancolie şi spaimă, de care m-am simțit cuprins când am rămas singur.

Contactul cu Theodor Bănescu n-a fost tocmai plăcut. Nu-l cunoşteam decât la maniera „să trăiți, domn doctor", aşa încât am apelat la un prieten, şef al său. Sub acest auspiciu l-am aşteptat şi i-am forțat amabilitatea într-o dimineață de luni, în care zbârnâie telefoanele, explodează rapoartele de gardă, colcăie problemele administrative. Şi-a găsit timp pentru mine, m-a dat unei asistente care m-a depus direct într-un cabinet unde am dat prima cotizație de sânge şi mi s-a luat inima la rost. Dugoşi, profesionişti,

plictisiți, aproape absenți – aşa mi s-au părut primii slujitori ai lui Esculap, în acel început de săptămână în care se vesteau deja sărbătorile pascale.

Doream s-ajung însă în rezerva 41, cea în care mi-am lins rănile în urmă cu câțiva ani, dar spațiul era ocupat. Acest mic incident... vascular s-a rezolvat şi iacătă-mă-s coleg de pat cu un polițist, aflat sub perfuzie. Receptez ca pe un mic triumf jandarm cazarea mea lângă cealaltă forță principală a ordinii publice, colegul e jovial, mai tânăr ca mine şi abia devenit comisar-şef, după ce primise grade în mod excepțional, până la cel pe care eu încă-l port. Are mustață, e oltean, are umor şi vână ciocolate în buzunarul asistentelor, aşa cum vâr eu glume pe țeava puştii cu care trag din orice poziție şi în orice țintă, ştiutor că gura bate partea dorsală, care-mi va fi tăbăcită de injecții, precum şi a zisei conform căreia omului de aceea i s-au dat două urechi, doi ochi şi două nări, ca să ascute, să vadă şi să adulmece şi doar o gură ca să tacă, ori să vorbească doar când

este întrebat. Şi, desigur, să se abțină de la mâncare şi băutură. „Fiecare vâră ce are”, cuget apropo de ciocolatele pe care mâna ofertantului întârzie din dorința de a atinge părțile apetisante ale tinerelor ispite în halate, dar, pentru cei care s-au gândit la o alternativă imorală, precizez că se-nşeală.

Scula de tăiat marmură chinuieşte timpanele cu osârdie, iar înjurăturile muncitorilor de afară îmbujorează obrajii părții femeieşti. Iuliana e brunetă, dar şi ea roşeşte. Medicul care se oprise în dreptunghiul uşii vorbind cu un confrate, revine în rezervă, iese pe balcon, dând cu piciorul într-un vas plin cu apă aflat sub caloriferul care curge cu picături chinezeşti. Se oțărăşte la oamenii muncii care amuțesc, apoi revine şi dă să zică ceva despre uşa care nu se-nchide şi despre apa scursă pe linoleum. Îl opresc:

– Domnule doctor, vă rog să ignorați factorii de stres. Şi coronarele dumnea-voastră, şi adrenalina trebuie lăsate în pace...

Râde brusc, înghite ca pe-o tabelă de monopril ceea ce-avea de spus şi vizita se-ncheie. Îmi strânge mâna, medicul cel tânăr mustăceşte privindu-mă cu un soi de respect de după lentile, iar Iuliana mi se pare că păşeşte pe un ring prezentând un frumos deux piece de culoarea ierbii, deşi pentru a doua piesă, cum ar fi spus o bătrână, nu prea i-a ajuns materialul. Ce mă va aştepta peste puțin timp din partea ei, nu vreau să mă gândesc. Şi-aşa mi-a pus gând rău, fiindcă-n loc să mă odihnesc pierd timpul şi-mi scriu memoriile. Măcar de m-aş uita la televizor, dacă tot am rezervă de protocol în care stau singur de două zile, de când colegul de suferință s-a externat.

N-apuc să mă reculeg, că intră sfios pe uşă un tânăr, ca un garson de local cu o tavă pe care se află un bol cu zeamă, o farfurie cu două linguri de urzici bătute şi o alta cu două feliuțe de pâine. Masa de prânz. Atât, plus un pahar de apă plată şi trei buline, ele ştiu anti ce şi anti cine.

Mulțumesc, dar „ospătarul” nu pleacă. Se prezintă:

– Domnule colonel, sunt sergentul Dominic. Am auzit că sunteți tot jandarm…

– Dar dumneata eşti jandarm? întreb.

– Raportez: da! mi se răspunde cu aceeaşi formulă agasantă moştenită din caporal în caporal. Inutil să-l afrontez spunându-i să-l scoată pe raportez, aşa că-l întreb iar:

– Eşti din Bucureşti?

– Raportez: nu.

– Dar de unde?

– Din Alba Iulia, raportez.

Ei, asta-i altă chestie. A inversat cuvintele, a dus „raportez”-ul la coadă.

– Şi ce funcție îndeplineşti aici?

– Raportez: furier. Dar îmi place să le ajut pe doamne la bucătărie. Plus că…

– Plus că ce? îl atac.

– Ra…

– …Nu mai spune raportez că mor. Elimină-l! O să treci în rezervă şi o să te adresezi iubitei cu acest tic…

– Raportez că sunt căsătorit... Mă scuzați.

– Bine. Spune... plus că ce?

– Că sunteți scriitor şi poate-mi dați şi mie o carte.

Pe masă era una dintre „Cartuşiere”. Cea... roz. I-am dat-o cu drag, scriindu-i pe pagina pentru autograf: „Lui Aurel Dominic, urarea de a ajunge colonel de jandarmi!”

Aflasem de la el c-a făcut liceul militar, c-a ratat examenul la Academia de Poliție, c-a ajuns militar în termen, avansat sergent, că vrea să se angajeze cu contract, să-şi continue studiile şi să devină, în timp, ofițer.

A luat cartea şi l-am văzut cum pleacă bucuros. În fine, am şi eu un cititor din rândul noii generații, că de când cu decapitarea culturii prin televiziune, internet şi aleşi (ori numiți!) alergici la domeniu, cartea a devenit un lux, o extravaganță, iar cititul cărților o inutilitate într-o izbelişte educațională de tranziție. M-a salutat şi a ieşit cu temenele.

În câteva clipe am mâncat şi peste alte câteva clipe a revenit sergentul:

– Doriți un supliment?

– Nu, bătrâne. Tu-mi vrei răul? Doctorul Bănescu, dac-ar afla, s-ar supăra, iar eu aş da dovadă de laşitate, furându-mi cascheta.

– Mă iertați. Să vă fie de bine. Pot să iau tava?

Am încuviințat şi am pornit televizorul, după care m-am întins în patul de protocol, cu scârțâit de epocă.

– Mâine vin să vă raportez cum a fost cartea. Nu mă culc până n-o devorez! mai zise jandarmul care ieşi val-vârtej ciocnindu-se cu asistenta Iuliana şi făcând țăndări o farfurioară care poluă sonor holul etajului patru, aşa încât câțiva pacienți ieşiră să vadă ce se-ntâmplă.

Impasibilă, asistenta mă invită să-mi lepăd bluza pijamalei. M-a şi inundat transpirația. În prima zi de analiză a trebuit să fac aşa-zisa irigo cu bariu drept care o doctoriță tânără şi o asistentă mai cu experiență m-au umilit cerându-mi să mă

dezbrac de la brâu în jos şi să accept consultații, chiar atentate cu țevi parafinate, în părți intime.

Mă execut, una-două. Iuliana Dăscălescu îmi strânge brațul cu garoul şi-mi caută vena. Palma mea dreaptă e lângă sânul ei stâng, iar ochii o cercetează în sutien. Ruşine pentru un ins de 53 de ani!

– Strângeți pumnul! zice ispita blondă.

Mă execut şi-nțepătura mă aduce la realitate. E cald în cameră, dar transpirația mi s-a răcit. Cinci eprubete sunt umplute cu lichidul meu vital, dar bolnav. Apăs brațul cu tamponul de vată, iar asistenta se-apleacă lângă un dulap de epocă (ceauşistă) în care zac țoalele mele şi o pungă cu portocale, zicând:

– Peste o jumătate de ceas apăsați butonul ăsta!

– De ce?

– Să vă recoltez sânge din nou! jubilează Iuliana.

– Păi...

– De cinci ori trebuie. Aşa se face pentru glicemia provocată... mai zice şi pleacă râzând.

Asta e. Viață de pacient. Supraviețuire de militar. Prizonier în cubul cu miros de alcool sanitar. Privesc masa pe care zac ziare, reviste, hârtii, o pungă cu perfuzii, o sticlă de apă, cana cu tacâmurile în ea, plicul cu buline şi schema de administrare D-P-S (dimineață, prânz, seara) a acestora. M-aşez pe taburetul pe care a stat doctorul Bănescu. Sting televizorul şi-mi aprind beculețele din creier. Îmi pun ochelarii şi-mi adun gândurile. Trebuie să scriu ceva despre viața de aici, un reportaj, o povestire, ceva care să placă, să fie realist, dar nu pot porni. Ce poate fi romanesc într-un habitat cu ore exacte, la fel ca la cazarmă. Strigăturile îngrijitoarelor, zgomotul uşilor şi ustensilelor de curățenie, de cum se crapă de ziuă, admonestările asistentelor, mai ales a şefei care slalomează printre pile şi obligații profesionale, apariția medicului, vizita la saloane, repartizarea la analize şi consultații, externări şi internări, miresmele meselor, relaşul de după amiază, plimbarea în micro-curtea cu gard zidit şi porți păzite de sergenți jandarmi incoruptibili, numai conform

aprobării „direcțiunii”, doar o jumătate de oră şi apoi stingerea.

Despre ce să scrii? Vuietul străzii e acelaşi, vuietul planetei îi priveşte pe politicieni, războiul a devenit un fel de divertisment, iar în spitalele din zonele de conflict sângele nu mai impresionează pe nimeni, parc-ar fi trucaje dintr-un film de groază cu care televiziunea ne-a tot obişnuit.

E o linişte încăpătoare, o după-amiază de aprilie în care febra Învierii Mântuitorului se suprapune în mod fericit şi ostoitor peste multele neajunsuri şi puținele bucurii ale oamenilor obişnuiți cu taxe, răbdări, speranțe şi aşteptări înşelate.

Despre ce să scriu? Tic-tac-ul picăturii chinezeşti din vasul de sub caloriferul plângător nu mă mai supără. Nici înjurăturile țâncilor care bat o minge care loveşte maşinile, declanşându-le alamele acustice pe strada din fața spitalului. Nici că o parte din personalul medical cu tupeu feminin vine să dea telefon din rezerva 41, unde eu folosesc mobilul şi unde stau izolat

de toți ca să mă reculeg, să mă pun pe picioare şi să pot încheia un manuscris promis unei edituri.

Doctorul Theodor Bănescu, căruia i-am oferit cărți ale mele şi cu care am dialogat pe teme de literatură, mai ales despre unele volume născute tot în saloane de spital, m-a chestionat dacă-l voi transforma şi pe el în personaj. I-am promis că da. Mi-e şi ruşine şi teamă că n-am s-o pot face. Nu e un domeniu magnetic, nu-s subiecte dramatice, „banalitățile" din lumea halatelor albe – mă rog, verzi – a arhicunoscută. O tensiune, un puls, o mână amputată, un cancer operat cu succes, o inimă convinsă să coboare de la 22 cu 10, la tensiunea de aviator. Ce sunt astea decât banalități, rutină de medic aflat la datorie, că tot trebuia să aibă cineva şi această îndeletnicire. Toți au avut nefericirea de a deveni pacienți. E o stare socială nedorită, ca şi postura de electorat, de pieton, de contribuabil. Ipostaze umane. Nevoi sociale. Relații inter-grupale. Filosofie existențială. Democrație de debut. Opțiuni de Apus.

Speranțe de când lumea. Minciuni, abuzuri, corupție, războaie – maladii aproape incurabile. Obişnuințe pentru lumea neobişnuitului. Paşi spre nicăieri. Pesimism planetar. Apocaliptic. Viață în priză directă, moarte la ralanti. Viața medicală. Ce sintagmă. Titlu de revistă. Viața ca un titlu de revistă. Iată un posibil prim capitol.

Aşez topul de hârtie ca pe-o țintă în poligon. Pistolul meu cu repetiție e un pix pe care stă gravat „Jandarmeria Română: 1850–2000”. Relicvă din obiectele promoționale legate de Ziua oamenilor de arme. Îl duc la ochi. La ochii minții. Mă pregătesc să trag prima rafală albastră. E deja întuneric. Aprind neonul, chior ca şi mine, în liniştea zdrențuită de lătratul maidanezilor şi hi-hi-hi-ul asistentelor. Îmi adun gândurile, botez personajele, nu ştiu cum o mai cheamă pe Iuliana, dar o să-i spun cum i-am spus, de la numele furierului meu, un jandarm destoinic care-nşeală zilnic vigilența celor de la punctul de control-acces şi-mi aduce presa, corespondența, veştile de-acasă şi de la unitate. Abia aştept să-i spun prietenului

meu, chestorul şi doctorul din fruntea ierarhiei slujitorilor vieții că totul e O.K. şi că-i mulțumesc pentru „sejur”, inclusiv pentru tentațiile curative. Dar până mâine mai e o bună postață din azi. Chem muza prozei militare la apel şi...

Un chiot străbate culoarul, un vacarm se produce, parcă-i alarmă, parcă-i cutremur. Tropăituri, strigăte, huruituri. Îmi reprim curiozitatea de a ieşi. Dar nici nu mai pot să scriu nimic.

Târziu, când Iuliana a intrat în rezerva 41 să dea un telefon, am înțeles ce s-a-ntâmplat. Un pacient veteran, cirotic şi cardiac a intrat în comă. L-au coborât la reanimare şi au chemat pe doctorul Theodor Bănescu. Toată noaptea s-a purtat un adevărat război. Bătrânul colonel, un rezervist jandarm, n-a mai putut fi salvat.

La vizita de a doua zi, cei trei slujbaşi ai lui Esculap erau supărați, tăcuți, obosiți. Deşi toată noaptea văzusem la televizor numai scene de groază, petrecute pe fronturile unui război absurd şi nimicitor, cel mai îngrozitor mi s-a părut să ascult c-a

murit colonelul, cu burtă ca şi mine, de la salonul 44. Deşi toți suntem datori cu o moarte şi că normal e ca decesele să se producă în spitale, ca ultim refugiu dinaintea ultimei bătălii, pentru medici pierderea unei vieți reprezintă nişte blamuri autoasumate. Mai ales pentru cei care rămân, care şi-au pus speranța în apărătorul vieții, că va face minunea care-l va salva pe cel condamnat.

Bănescu răsfoieşte din nou dosarul meu, după care zice:

– În acest pat a stat acum doi ani şi defunctul. Avea trigliceride de zece ori mai mari decât normal, un colesterol foarte alarmant şi un ficat îmbibat cu tării de peste 40^0. I-am spus cum vă spun şi dumneavoastră acum, ce să facă, ce să mănânce, cum să trăiască. N-a vrut. A ales abuzul. N-a ezitat. Acum vorbim de el la trecut. I-au rămas, neisprăvite, memoriile, fiindcă şi el avea patima scrisului. Şi el îmi promisese că mă va face personaj. Dumnea-voastră, însă, sunteți tânăr, jandarm

disciplinat, ins cumpătat, om şcolit, responsabil şi... corupător de ostaşi...

Mă privi lung, zâmbi, şi, văzând că nu-l înțeleg, se explică:

– Azi noapte când am văzut că s-a produs necazul cu defunctul, pe cine am găsit în biroul meu? Pe sergentul Dominic Aurel care citea de zor o carte primită cu autograf de la domnul Radu Notaru. L-am trimis la culcare, dar mi-a spus că v-a promis c-o dă gata până a doua zi.

Am răsuflat uşurat. Medicul cel tânăr mi-a măsurat tensiunea care mai sporise cu câteva linii, iar Iuliana nu-şi putea stăpâni lacrimile. Ieşi din rezervă, unde cei doi bărbați în halate vernil mai zăboviră un timp.

Văzându-mă iarăşi contrariat, Theodor Bănescu îmi explică:

– Era unchiul ei. El m-a rugat acum doi ani să-i angajez nepoata şi nu-mi pare rău, e o asistentă foarte destoinică. Asta e: abuzul se plăteşte. Cu viața de cele mai multe ori. Gata, odihniți-vă, luați-vă medicamentele şi mâine repetăm analizele...

Ca s-aveți de ce mă-ncondeia drept personaj negativ în povestea dumneavoastră. Poveste pe care, cine ştie, dacă o voi mai scrie vreodată sau despre care, oricum, în acea clipă, nici nu mai putea fi vorba.

13.09.2002

JANDARMI NINJA

Oamenii se împart în două:
unii care caută şi nu găsesc, alții
care găsesc şi nu-s mulțumiți.
EMINESCU

Mai întâi, elicopterul fu un schimb de mesaje între colonelul Lucian Pahonțu şi Unitatea Specială de Aviație: „3281!”, „4650!”. Adică: „Decolați!” şi „Am înțeles”. Apoi fu o aşteptare înghesuită în cele câteva secunde sfichiuite de sfârcurile subțiri şi ude ale ploii, pe care le răvăşea un harapnic de vânt. „Ploaia ne poate strica… ploile!” murmură ofițerul Dorel Grădinaru, unul dintre liderii artizanilor exercițiului. Iar vântul îi poate pune la grea încercare pe cei de la manşa „libelulelor fornăitoare”.

O clipă îmi fuge gândul înapoi, la o zi-ntâie de răpciune, când Arma renăscută îşi sărbătorea ziua de naştere. O vreme potrivnică, născătoare de mistere nedezlegate a făcut ca elicopterul, în care se afla şi primul comandant al Jandarmeriei post-decembriste, să se prăbuşească, îndoliind un debut de toamnă bleu-jandarm de-acum şapte praznice de pomenire a bravului Ion Bunoaica.

Acum e vară-n toi şi, peste tăişurile vipiei care a făcut să dea-n clocot mercurul în termometre, brusc şi neprevăzut, ca un atac terorist împotriva căruia se pregătesc să-i opună atacul ei, cavalerii combine-zonului de tăciune, s-au învârtoşat plointele beligerante şi vântoasele potrivnice.

Nestatornică şi dinamică Terra noastră teribilă, ca o situație tactică dintr-o porthartă de jandarm strateg! Harta uscatului e agresată de grindină, caniculă, inundații, trăsnete, spaime apocaliptice. Gluma de trei zerouri (şi trei ani cu suspendare!) potrivit căreia I.C.R. se traducea potop, cutremur, radiații şi era

atribuită domnului Trif (adică frică, foame, frig) se cam îngroaşă. A scăpat din hățuri armonia lumilor? S-a mâniat prea tare Tatăl Creator? Se isprăveşte depănatul firelor toarse din caierul lui Cronos?

Nu e timp de meditații. De peste paralelipipedul cu ziduri roşii de la marginea platoului brăzdat de rafale ude, apare tocătorul de nervi, rotindu-şi uriaşa elice într-un balans ce-i face pe toți să se gândească la acelaşi organ personal, numit mărul lui Adam, epiglotă sau pur şi simplu nodul în gât care taie răsuflarea. Clădirea cu trei etaje pare un feribot cu trei punți, dacă nu cumva o corabie cu bogății şi personaje importante atacată de corsari.

Scenariul prevede şi astfel de file. În incinta paralelipipedului ce pare plutitor pe platoul ca o postață de ocean, sunt „pirați”, adică inamic marcat, terorişti care au luat ostatici şi impun, prin ultimatumuri incredibile, condiții inadmisibile.

Balansul argintiu ține asistența în stare de şoc. Pe pântecul de aluminiu stau înşiruite, de-o şchioapă, ca un team

fotbalistic aliniat la mijlocul terenului, cele unsprezece litere ale instituției credibilității, echidistanței şi omeniei: Jandarmeria.

Alt grupaj de cifre pleacă în eter. Comunicarea cu epoleți. Mesaje imperative, codificate. Ordine şi comenzi. Etajul ultim al clădirii e atacat brusc şi simultan de oamenii-păianjen. E greu să-i crezi oameni pe-aceşti roboți ai stării de urgență şi riscului asumat. Pe corzile lor elastice şi rezistente, cu viețile atârnând de un fir adică, înarmați până-n dinți şi neînfricați de profesie, pătrund sincronizat pe ferestre. (Doar austeritatea a făcut ca să fie cruțate geamurile, căci în alte dăți „windows”-urile eclozează, răspândind schije de sticlă!).

Combinezoanele ascund vederii gradele, dar gradul înalt de instruire al locotenentului Alin Toader, plutonierului-major Radu Ştefan şi al sergenților a.b.c. Cătălin Giorgiu, Mihai Mihalcea, Adrian Simion şi Dumitru Muşat, nu poate fi ascuns.

Peste vacarmul rafalelor din vintrele elicopterului sunt expulzați doi zburători.

Curg vertical preț de 20 de metri, după care-ncremenesc suspendați şi varsă foc ucigător spre cei care vor să se facă nevăzuți, pe scara de serviciu a clădirii-cargou.

Elicopteriştii au şi ei un Alin. Este locotenentul Popescu ajutat de trei subofițeri temerari şi „înfiorători" de inimi, prin cascadoriile la care se dedau în numele legii şi îndeplinirii misiunilor. E vorba de Alexandru Dinică, Andrei Ionel şi Romeo Stancu.

Parcă pentru a demonstra că le este aliat, vântul se retrage undeva în pădurea Băneasa, iar sulițele reci ale ploii se răresc într-un ralanti leneş peste care, ca şi când un uriaş s-a trezit din somn şi ridicând alene pleoapele a făcut ca-n irişi să pătrundă binefăcătoarea lumină.

„Dumnezeu a ridicat fitilul zilei", spune un ninja cu chipul acoperit şi respirația humectată, ofițerul Cătălin Paraschiv „vinovat" şi el de multe dintre reuşitele „comandourilor" din Băneasa.

Dintr-un loc, în care abia au fost strunite, vin hergheliile cu cai putere.

Scrâşnesc rotițele, huruie motoarele, se-ndoaie, sub rostogolul „cascadorilor” înarmați, bătrânele şi mereu viguroasele autoturisme Dacia şi Aro. Între îmblânzitorii cailor putere îl distingem pe sergentul Cristian Rizea.

Peste surâsurile luminoase, dar indecise ale zilei, se-aşterne o pată de culoare. Jandarmii din detaşamentul de echitație „Felix Țopescu” fac o demonstrație ca-ntr-o cavalleria rusticana dâmbovițeană, la care se adaugă călăreții din marea unitate, veghetori ai stării de normalitate la marginile oraşului, care, acum, au detronat polițiştii din escorta pe motociclete şi au preluat însoțirea unei maşini în care se află un înalt oaspete.

Da, Jandarmeria primeşte şi face vizite. Reprezentanți ai armelor similare din Italia, Franța, Spania, Portugalia (fondatorii F.I.E.P.), Turcia, Belgia, Ucraina, China, Grecia, Bulgaria şi alte țări au apreciat eforturile şi rezultatele vajnicilor jandarmi români.

„Dueliştii traiectoriilor”, țintaşii de elită, care încântă ochii şi-nspăimântă auzul, sunt aceiaşi care au încântat şi prin evoluțiile de alpinism şi acrobație tactică.

Nu e timp pentru meditații. Nici pentru admirație. Secundele, doldora de sensuri, se succed într-un ritm alert. O coloană de autovehicule silențioase invadează platoul. Performanțele ofertei Mercedes sunt în simbioză perfectă cu performerii volanului şi echilibristicii, în strai de jandarmi.

E rândul „marțienilor” să intre în scenă. Spaima cărămizilor, bârnelor şi zidurilor, neînfricații karateka de Băneasa, cu mulți dan-i la activ, „centurişti” ai performanței artelor marțiale, la vederea cărora orice „pohtitori” de violență şi teroare se descurajează, sunt trudnicii ritmului şi vitezei. Ei „sapă” tunele prin aluviunile umane venite să destabilizeze, să amenințe, să distrugă; ei strunesc năbădăile teribiliştilor dezordinii, cu fanteziile sporite prin drog şi alcool; ei apără VIP-uri politice, diplomatice, militare spre care se-ndreaptă

vendeta, violența, acțiunile psihopate ale vulgului social; ei sunt făurarii carapacelor de linişte inespugnabilă, un „pe-aici-nu-se-trece” viu, ferm şi rezistent în dispozitivele ordinii publice; ei escaladează ziduri ajutați de o simplă prăjină sau scot de sub dărâmături sau din flăcări ființe umane aflate la ananghie; ei se aruncă în hău din turnuri în care cei cu curajul de a scrie nu cutează nici măcar să urce;ei se răsucesc într-o drăcească sarabandă pe roți centrifuge parcă pentru a demonstra că au stomacuri artificiale şi că sunt inşi gonflabili, necum oameni ca şi noi; ei care sunt obişnuiți cu exploziile megieşe şi care aleg prin cătări bine prinse exact punctul vulnerabil al celui care a luat un ostatic sau care amenință cu arma; ei cei ca noi, dar atât de diferiți,ei oamenii incredibilului care fac posibil imposibilul!

Karatiştii Bogdan Popescu, Cristian Ciobanu, Marius Pascu, Remus Florescu, Mădălin Olteanu, Emil Mihai, Constantin Ciobanu şi Cornel Vizante, mai în glumă, mai în serios, fac economii vizibile de

fonduri, ei nu au nevoie de arme şi muniţii, reuşind cu palmele şi, mai ales, cu capul, să-nfrângă rezistenţa lemnului, cărămizilor, betonului armat şi să-şi facă aliaţi de nădejde din legile fizicii.

Poligonul este un furnizor de vacarm, platoul freamătă, comenzile, percuţiile, exploziile, graba, alerta, exerciţiile sunt în „război" cu secundele trecătoare, cu asistenţa neîncrezătoare. „Stresul" produs de „comandourile" din Băneasa este furnizorul de încredere şi linişte, investiţia de speranţă pentru concordie, pace şi siguranţă a contribuabilului român şi „la o adică", resursa de stabilitate şi pace pentru zone în care vulcanul aritmiilor şi urii erupe necontrolat.

Adevăraţi ambasadori ai unei ţări care produce, educă şi instruieşte eroi, cum se exprima generalul Tudor Cearapin, comandantul Armei, fiepiştii români cu strai şi renume bleu-jandarm, fac dovezi ale celor mai meritorii acte de bravură, curaj şi profesionalism pe fronturile păcii, ca în clocotitorul spaţiu ex-iugoslav, unde

detaşamentul Kosovo al Jandarmeriei Române a trecut, cu note meritorii, examenul de europenitate, prin seriozitate, competență, dăruire şi seriozitate de tip bleu-jandarm...

Se-astâmpără vălmăşagul şi vacarmul din capitala oazei de latinitate de la răscrucea drumurilor de istorie eternă. Jandarmii îşi trec veghea şi vrerea într-un stand by activ, apți pentru orice alt semnal, care să-i cupleze la starea de alertă care-i modusul lor vivendi.

Să fie din invidie sau din complicitate cu luptătorii obişnuiți să rabde temperaturi de furnal sau de pol al frigului, potopul de hăbuc care se-nvârtoşează pe cerul abia părăsit de norii care atentaseră la bleu-jandarm al cerului de vară? Fapt e că nu ei, ostenitorii stărilor de alertă sunt primii care părăsesc câmpul tactic, ci tot noi, cei datori cu admirația şi respectul fără reticență față de aceşti eroi ai verbelor restrictive.

13.10.2002

VEGHE DE MOZAIC

În fiecare dimineață când te trezeşti, ar trebui să spui: Văd, aud, mă mişc, nu sufăr. Mulțumesc. Mulțumesc. Viața e frumoasă.

RENARD

Soldatul Mozaic (fiindcă n-are voie să vorbească în postul de santinelă) îmi aminteşte de statuia năduşită, pe care am văzut-o împietrită în tăcere pe Marele Zid Chinezesc, într-un toi de vară în care mercurul stătea să erupă din termometre, ca o lavă fierbinte dintr-un vulcan.

El, jandarmul veghetor de consemn, pare o punte între timpurile curgătoare, o piatră de hotar între ieri şi mâine, un decupaj din peisaj. Pe o lespede de marmură,

înapoia veghii sale, stă săpat un text de demult: „S-a ridicat acest lăcaş de către Consiliul de patronaj al operelor sociale să servească de şcoală a sufletului, a trupului şi a minții copiilor celor cari, cu entuziasm şi eroism, îşi sacrifică viața pe câmpurile de luptă”.

Mai jos, altă săpătură aurie dă de ştire ochilor zăbovitori ai celor trecători cu treburi prin acest spațiu al luminii tiparului, numit sec TIPOGRAFIE, că: „Acest imobil a fost readaptat şi transformat, în anul 1995”.

Interferențe şi reverberații cu fior militar. Eroism şi respect pentru tradiția de ieri, vigilență şi nostalgie cu epoleți, de astăzi.

Un jandarm anonim şi „mut” la un post al datoriei. Iar dincolo de veghea lui, o „fabrică de lumină”, adică o imprimerie, din măruntaiele căreia se nasc nostalgii foşnitoare, strânse între coperți şi trimise la destinații de consum cu ochii şi ochii minții...

Undeva, mitraliați de nevăzute gloanțe incandescente, trase din gurile de foc ale

unui Gustar revanşard, alți „mozaicați” se străduiesc să scoată din pântecul unui ditamai mastodontul pe roți, răpus şi el de vipie, mădularele electronice ale unei noi deveniri funcționale. Mese, scaune ergonomice, cutii cu componente de computer, accesorii, consumabile sunt ridicate de soldații-macara şi transportate de ostaşii-bandă rulantă spre încăperi din care trecutul şi-a luat tălpăşița, lăsând loc viitorului, devenit prezent. Guralivi şi transpirați, jandarmii cărăuşi sunt supravegheați cu surâs superior şi compătimire de tranziție dintr-un foişor înălțat mai cât-colo, într-un unghi de gard împrejmuitor. Supraveghere de mozaic.

El e santinela cu interdicții comunicaționale şi privațiuni trecătoare. N-are voie să grăiască, dar zâmbeşte, văzând cu ce preț năduşit îşi pot permite rostirea colegii de armă. Nu-i vorbă, nici „chiulul” de-acolo de sus, nu-i de invidiat. Gradele mari, care-i cer serviciul şi gradele Celsius, care-l chinuiesc nu reprezintă atractivități de invidiat. Dar orele, ca şi zilele şi lunile ciclului trec,

drămuite pe scrisori de-acasă şi-nvoiri în oraş.

Chiar aşa, pe poarta de metal sunător intră mozaicatul cu mapă, în care sunt strivite vise de cerneală şi daruri tăinuite în cuvinte. Furierul aduce zapişti, vederi, mandate, telegrame şi presă. Toți ostaşii au dreptul la speranțe comunicaționale zilnic, la ora când se-ntoarce din oraş cel cu mapa, dintre ei, „săpătorii".

În mediul mozaicat în care, ca într-un tainic puzzle evoluează soldații orelor exacte obligatorii, acționează starea de normalitate numită şi „nimic deosebit", care-i pune în încurcătură pe reporterii obişnuiți să considere Ministerul de Interne ca pe instituția senzațiilor tari. Normalitatea, ca furnizor de normalitate. Neliniştea, ca scut pentru liniştea cetății.

Aliniați în acelaşi front al stringențelor, cei chemați de acelaşi deziderat şi aceeaşi literă de lege la şcoala iubirii de neam, sunt transformatorii în fapt ai unei devize cu sonoritate oarecum nostalgică: de la fiecare, după capacitate. Da, în posturile

datoriei, operatorul P.C. cu strai bleu-jandarm şi colegul său, care e staroste peste plutonul de râtani destinați sacrificiului pe frontul caloriilor, seamănă între ei doar la uniformă. Nici vorbă să se poată face rocadă. „Pisistul” leşină dacă vede sânge şi strâmbă din nas în mediul izurilor zoo, în timp ce expertul „sămădău” se-mpacă mai greu cu ofertele electronice, între satâr şi mouse, alergând pe primul. Asemenea „convieţuiri incompatibile” sunt proprii plutoanelor din cazărmile Jandarmeriei. Incompatibilități din zona lui „nimic deosebit", fiindcă, la o adică, şi fochistul şi frizerul, şi bucătarul, şi plantonul, şi furierul, şi radiotelegrafistul, şi fruntaşul, şi caporalul, şi dulgherul, şi croitorul, şi şoferul, şi electricianul, toată suflarea cu epoleți a unității trece la starea de alertă şi execută acelaşi ordin, pentru îndeplinirea aceleiaşi misiuni.

În numele acestui „la o adică” se drămuieşte pe ore şi pe probleme de învățat, timpul bleu-jandarm. De aceea, sub arşița care-i izgoneşte la umbră până şi pe câinii pripăşiți prin cazărmi, ei cotizează cu

răbdare, scrâşnete şi râuri de sudoare, slalomând printre repere de imposibil şi neprevăzut. Repausurile dintre antrenamente nu mai sunt fumegânde. Soarele este cel mai bun antidot pentru vicioşii lui Nicot. Câte un ostaş de fiecare pluton e sacagiu. Recipientele din plastic sunt golite rapid, de parcă fiecare trup ar fi o torță şi ar trebui stinsă degrabă. Apa este valuta forte a caniculei. E căldură mare, ca-n Caragiale, cel mereu la modă. Euro-lichidități pentru potolirea setei şi pentru alimentarea altor pâraie de transpirație care curg, şi trebuie să curgă, napolenian; adică în scopul de a curge, „la o adică", mai puțin sânge.

Se-aplică prevederile (noi) ale unui (nou) regulament al instrucției de front, elaborat de Armată, dar implementat şi la noi! După ce ne-a venit atâta amar de vreme de la Răsărit, acum lumina e de proveniență occidentală. Noi ritmuri, noi misiuni, europenitate belico-beligenă, opțiuni euro-atlantice, noi cerințe marțiene. Simfonia în re major a unui destin pe care-l sperăm paşnic şi lucrativ, luminos şi îndelung:

reformă, restructurare, reorientare, reconsiderare, reconstrucție.

Jandarmii-zăpor în calea viiturilor sociale, jandarmii-păiajen, în încleştarea cu proftiri teroriste, jandarmii-statui, în posturi de tip W, adică vigilență şi veghe, jandarmii – ninja, în acțiuni printre dedații la fărădelegi blondo-brunete, jandarmii-arguşi, păzind inimi şi aorte în care pulsează sânge octanic jinduit de năimiții traficului cu produse petroliere, jandarmii-centaur, simbioză perfect răscolitoare de nostalgii şi istorie – toți sunt acel „nimic deosebit" numit normalitate, pregătindu-se fără magnetism mass-media, chit că munca lor e una de larg interes public, pentru acel nedorit „la o adică".

Îndrăzneți, cât le permite plapuma şi cu foaia de cort a modestiei în brandulieră, jandarmii au păşit în Europa, via FIEP. Ei onuiesc într-un spațiu în care rănile se vindecă greu, egida ONU asigurându-le posibilitatea, de fapt, să fie, să rămână şi să arate că sunt militari români, iubitori de pace şi furnizori de concordie...

Slalomul reportericesc printre reperele bleu-jandarm se-ncheie indecis. Mă retrag spre jinduita umbră, apatic şi obosit, dar imediat ce deschid uşa de acces într-o clădire îmi loveşte auzul, ca o percuție, sonoritatea de oțel a salutului santinelei cu arma la piept, de la drapelul de luptă. Citesc ceea ce ştiu că este tricolorul, textul aflat într-o ramă, în acel loc sacru: „simbolul onoarei, gloriei şi vitejiei militare” şi constat că stolul de neputințe şi amânări care-mi dădea târcoale şi-a luat zborul, lăsându-mi mintea limpede şi apetitul de a scrie despre vajnicii oşteni ai stării de alertă. Dar ce se poate scrie despre normalitate, despre „nimic deosebit", despre cei ce făuresc starea de linişte, făptura încrederii şi firea lucrurilor, armonii cu strai mozaicat, performerii unui indezirabil „la o adică” cum se poate spune riscului, crizei, conflictului sau altor fațete ale urii devenită violență?...

13.11.2002

ACTOR FĂRĂ VOIE

Există o ființă minunată față de
care vom rămâne totdeauna datori.
OSTROVSKI

De bucurie că a scăpat de „vamă”, Horațiu a iuțit paşii, oprindu-se în bodega „Trandafirul roşu”. A golit rapid două pahare, „întăritoare de recul”, a prins curaj şi a plecat la luptă. Prietenul său Ovidiu a rămas, n-a trecut la prima tentativă prin „vamă”. Era netuns şi dunga, făcută cu pieptenele în locul fierului de călcat, la pantaloni, l-au determinat pe subofițerul de la punctul de control să-i comande „la loc comanda”, aşa încât cei doi „poeți antici” au fost despărțiți.

Aşteptându-l în centru, Horaţiu privea ceasul, care mestecase deja prima oră de învoire. Ovidiu întârzia, coniacul îşi spori efectul, cele două pahare cerându-l pe-al treilea. Bani avea, motivat era, bodegile sunt răspândite ca minele surpriză, într-un teren pe care se-aşteaptă un inamic, aşa că... la atac înainte.

Exact în spaţiul în care Horaţiu a dat de duşcă al treilea „cocktail", la locul întâlnirii a sosit Ovidiu. Nu l-a găsit, l-a cadorisit cu câteva înjurături à la Oltenia de Sud şi a plecat singur, unde trebuia să meargă amândoi. Horaţiu, când s-a-mpleticit spre intrarea în parc, unde urma să fie „statuia" lui Ovidiu, a constatat că s-a mai scurs o oră din cele cinci, cât dura învoirea.

A înjurat inspirat din aceeaşi zonă, fiindcă era consătean cu amicul său, şi a plecat pe două... alei, spre locul pierzaniei în doi ori doi.

E locul să spunem că tinerii ostaşi jandarmi plănuiseră să se-ntâlnească la un cinematograf cu Oana şi Luiza, două surori

gemene, cu care cei doi îşi propuseseră să pornească într-o odisee a amorului pribeag.

Ajuns primul şi apt combatant la locul de întâlnire, cu două ceasuri mai târziu, Ovidiu spuse că Horaţiu n-a putut veni, că o misiune urgentă l-a chemat la datorie, aşa încât... Cine să-i asculte să fie, că de minciuni nu duc lipsă vrăjitorii vârstei critice. Au intrat în sala de cinema câteştrei. Oana a urmărit filmul oftând. Luiza s-a lăsat mângâiată de prietenul său şi... au mai trecut două ore din cele cinci.

Horaţiu s-a trezit cu războiul pierdut, fără „inamică" şi cu situaţia tactică compromisă. Ce mai putea face? A mai vârât pe ţeavă un proiectil, al patrulea şi a început să vadă totul dublu. În părculeţul din faţa Cinematografului „Aurora" e un şir de bănci. Pe una dintre ele şedea Horaţiu şi-şi exercita al doilea viciu, cel fumigen.

Când a trecut Cornelia, o cunoscută furnizoare de plăceri contra cost, el a văzut două. A crezut o clipă că e vorba de Oana şi Luiza. Artista amorului la comandă s-a aşezat pe bancă, scoţând o super-longă şi

cerând foc jandarmului vajnic, dar rănit pe câmpul de luptă al efemeridelor.

– Sper că nu e în zonă prietena ta, să-mi facă vreo scenă de gelozie! ...zise fata cu ochii de vino-ncoace, scoțând rotocoale aromate şi punându-şi piciorul drept peste celălalt, aşa încât Horațiu simți cum i s-a tras cuiul de la inima-grenadă. Nu putu să zică nimic. Silabele cuvintelor le simți clocotind în gâtlej, ca şi când gura i-ar fi fost un pahar, în care cineva a aruncat o tabletă efervescentă. Ceva zise, totuşi, se luptă cu sine şi gradele de alcool care-i umblau prin crengile trupului, dar nu fu mulțumit. Se reculese şi-mbăiat în propria-i năduşeală, slobozi câteva complimente pentru făptura blondă, ținta-brâu cu-piept, cum spune el, care se prezentă şi chicoti, printre vălătuci de fum:

– Hi, hi, hi... Cornelia Craiu, încântată... Hi, hi, hi...

Din aproape în aproape, din tentație în tentație, muncit de vreri şi instincte, orbit de alcool şi cu şiretul de la bocanci, în care se afla obiectul gândirii sale de atunci,

desfăcut, Horațiu se pomeni în apartamentul de la etajul trei al unui bloc îngropat în hărmălaie şi vorbe deocheate, la ceas de amurg.

Vara ține întunericul în chingi, iar căldura din cuburile de beton nu-i cheamă pe locatari acasă. Acea parte a oraşului este preponderent brunetă, iar blonda, care l-a „arestat” pe jandarmul Horațiu Berea, aparține şi ea acestei etnii,

Amarul năvalnic când e să ațâțe vulcanul, care este trupul unor tineri, nu ține seama de datele stării civile, de cetățenie şi naționalitate, de grai sau tăceri. Aşa se face că „poetul” a ieşit în chip de Adam din baia care i-a mai alungat năduşelile etilice şi s-a vârât în patul nebuniilor.

Ce noroc, ce cuib făcut de Dumnezeu la barza chioară! La bărzoiul chior de beat, după care, ieşind din sala de cinema, privise lung şi oftase aceeaşi Oana. Văzând că e tot absent, fata izbucnise în plâns şi a rupt-o la fugă acasă, în timp ce Luiza, sora sa geamănă, l-a condus pe Ovidiu la cazarmă. Aici, la apelul de seară, soldatul Nicola

Ovidiu constată că prietenul său, Berea nu s-a întors din învoire. El, comandantul de grupă şi de pluton, ofițerul de serviciu şi comandantul unității constatară aceeaşi absență. Eveniment deosebit! Încordare. Scrâşnete. Viața gri devine şi mai gri.

La etajul trei, în „Țigănie”, Horațiu se simte în al nouălea cer. Nici nu şi-a amintit de Oana care a umplut batista de lacrimi, golind călimara de cerneală să-şi consemneze durerea pentru eternitate, într-un jurnal intim, ce ar urma să devină best seler, peste ani şi ani.

Desfătarea a fost destulă pentru a-l scoate din luptă pe războinicul nesăbuinței. Au adormit amândoi – inamic şi inamică – iar când s-a trezit din boarea de paradis, Horațiu avea capul greu şi era curtat de spaima prizonierului. S-a dumirit greu, făptura plăcerilor diabolice l-a atras din nou în purgatoriul pierzaniei. Trecuseră primele cinci ceasuri din starea de dezertor a nesăbuitului.

A explodat în el simțul datoriei, ca o păstaie răscoaptă de soare, dar fapta sporea

în gravitate cu fiecare minut scurs. Caută hainele şi-ncepe să se-mbrace febril. Buzunarele sunt întoarse pe dos. Actele şi banii sunt absențe nemotivate. Dă să zică ceva, să se năpustească asupra ispitei blonde, în costum de Eva, dar, în acea clipă, se aud bătăi în uşă. Femeiuşca sare ca arsă, ia un halat şi-şi pune pe chip masca spaimei:

– Bărbatu-meu!

Horațiu a împietrit, ca şi tizul său, autorul Satirelor, pe un soclu, în chip de statuie.

– Sari pe geam, că te ucide! tună Cornelia.

Horațiu se execută orbeşte. A avut noroc. A aterizat pe un gard viu, agățat de cablul unei antene t.v. O rupe la fugă şi, el ştie cum a ajuns la cazarmă, a intrat în dormitor, iar... dimineață era în formație. De unde are rănile? O haită de câini vagabonzi l-a atacat în cartierul Lăcătuşilor. Era să-l sfâşie. Abia a scăpat urcându-se pe o macara unde a fost nevoit să rămână până s-au îndepărtat javrele flămânde. De aceea a întârziat din învoire.

Gogorițe de combatant care a învățat arta dezinformării, minciuni cu picioare scurte, care au prins pentru câtva timp, situația – bine c-a scăpat cu viață, că nu ne-am înregistrat cu un eveniment, că, într-adevăr, câinii vagabonzi sunt o problemă! – fiind convenabilă şi pentru şefii care intraseră în panică!

Ziua de instrucție, pentru Horațiu şi Ovidiu a fost o recapitulare aproape epico-dramaică a întâmplărilor din week-end-ul trecut.

A mai rămas un impediment: Cum să justifice Horațiu pierderea actelor? Cum s-ajungă la Cornelia şi cum să aranjeze totul.

Raportul de la prânz a fost anunțat că se va desfăşura în club. Toate cadrele erau morocănoase, de parcă s-ar fi pregătit plecarea la război.

A intrat comandantul. S-au ridicat toți. S-a dat raportul şi, în loc să-şi înceapă analiza, s-a stins lumina, ca atunci când în sală se prezintă spectacole sau proiecții.

Da, despre o proiecție este vorba. Un film. Un documentar. Protagonist: Horațiu

Berea. Fruntaşul Berea. Poetul. Amorezul. Beţivanul.

„Recrutarea” din faţa Cinematografului „Aurora”, conducerea în „Ţigănie”, buzunărirea de către cei doi arabi, prieteni ai Corneliei şi... aventura de la etajul trei.

Muţenie, linişte mormântală, spaimă! S-a aprins lumina şi domnul civil care-l însoţise în sală pe comandant spune:

– Sunt comisarul Zidaru. Cei doi „prieteni” ai colegului dumneavoastră sunt în arest. Aveau nevoie de o identitate, ca să poată finaliza un act terorist. Sunt monitorizaţi de noi de la intrarea în ţară.

Cornelia Craiu şi „peştele” său Marin Parpală, zis Lucifer, sunt uneltele răufăcătorilor, care voiau să se infiltreze în cazarma unităţii de jandarmi pentru a face rost de armament şi muniţie, să sechestreze apoi spectatorii în sala de cinema şi să negocieze cine ştie ce stupizenii. Domnul fruntaş, pe care l-aţi văzut pe ecran, i-a ajutat să-şi îndeplinească misiunea. Până la un punct. De n-ar fi fost filmul, cu un avocat bun, Cornelia l-ar fi cadorisit cu un proces

pentru viol, cum a mai făcut cu alți fraieri şi amici ai lui Bachus, domnişoara plăcerilor contracost şi traficanta maladiilor venerice mai mult sau mai puțin curabile...

Restul propun să rămână tăcere. Un clopot sub care să clocotească, dureroasă şi născătoare de întrebări, tăcerea ca liniştea dinaintea furtunii. Furtună care este, din ce în ce mai pregnant şi inevitabil, viața noastră, cu sau fără epoleți, aflați în sau spre Europa, cetățeni ai satului planetar sau doar rebeli pe ulițele unei aşezări unde, de liniştea, ordinea, legalitatea şi moralitatea conlocuirii răspund jandarmii.

13.12.2002

PE LATURA DE SUD

Dar nu ritualurile în aburii de tămâie şi de răşină, nu izolarea, ci comuniunea cu omenirea şi cu Natura este adevărata rugăciune care să-l bucure pe Dumnezeu, pe care noi l-am învăluit cu plăsmuirile propriei noastre imaginații.

TAGORE

Nu, nu poate să se împace cu gândul, nu vrea să-şi înțeleagă şi, mai ales, să accepte acel gând rebel care-l tot frământă, care nu-i dă pace, i se vâră pe mâneca mantalei, se-ncolăceşte pe la umăr, se răsuceşte pe la ceafă, rece şi ud, un gând de iarnă, adus în post de o rafală încărcată de gheață, îi intră pe sub veston, sub cămaşă,

sub maieu, se rostogoleşte pe şira spinării ca un pârâu subțire, alcătuit din picături chinezeşti, îi pătrunde în trup şi-i împovărează nervii şi-aşa încordați, îi sâcâie şi-i bulversează vigilența de santinelă uitată de-ai săi şi chinuită de vitregiile lui decembrie, în foişorul de la postul cinci. Acel gând rece şi pişcător, mai şfichiuitor ca gerul, îl chinuieşte de trei zile, fie că se află în post, fie la odihnă, fie în schimbul de veghe.

Acum, cu gulerul mantalei apucat în dinți, cu mâinile vârâte neregulamentar în buzunare şi cu arma atârnându-i atacată de intemperii, pe umăr, deşi are trupul bocnă şi nu vede până la doi paşi, tot se limpezeşte, ca pe un ecran, chipul ei fabricat în gând şi proiectat mai cât-colo, ca-ntr-o oglindă, exact cum trebuie ca să-l tulbure, să-l chinuiască, să nu-i dea pace, să-i facă răbdarea supliciu şi aşteptarea veşnicie.

Cine poate şti, cine poate înțelege aceste trăiri, suferințele soldatului Vasile Fulga, santinela de pe latura de sud a

cazărmii, acolo unde începe pustietatea şi unde-şi au sălaş spaimele?

Cine se-ncumetă să ia la baionetă nămeții, să-nfrunte viforniţa şi să vină în zonă, inamic fiind? Şi cine ştie că sub acele mameloane – biutele logisticii, cum scrie în consemn – se află armament şi muniție, aşa zisul S.I., adică stocul intangibil, sculele morții, pentru starea de „Doamne fereşte”, adică de iscarea în minţile strategilor planetei şi a arhitecților globalizării, a cine ştie ce scenariu, ce revoluție, ce „furtună”, ce agresiune, ori, dimpotrivă, ce scenarii pun la cale minţile înfierbântate ale „chemaților” vreunei „religii” sângeroase, care se cred curații planetei, aleşii divinității să impună ordine prin teroare, să ridice în rang de moralitate absolută sacrificiul colectiv?

Nu-ndrăzneşte să mai scoată mâna din buzunar, nici măcar să se uite la ceas. Ora schimbării a trecut, dar schimbul întârzie. E drept, prin nămeți ca aceia nici soldații lui Napoleon n-au răzbit, lăsându-se prizonieri ai generalului Iarna. El, Vasile

Fulga (auzi ce nume iernatic şi că Sfântul Vasile începe, în toi de anotimp alb, anul, şi că Fulga duce cu gândul la roiul de fulgi de nea, care potopeşte pământul!) deşi e chinuit de aşteptarea colegilor, muncit de posibila apariție a lupilor care au ignorat, zilele trecute, „somațiile” unui coleg, ce a fost nevoit să deschidă foc, aşa încât i-a alarmat pe toți, ori marcat de cine ştie ce posibil eveniment, de vizita vreunui comando autohton sau străin venit să spargă depozitele de armament, nu poate scăpa de gândul iubitei lui, desenată pe albul vălurit şi rece al împrejurului pustiu.

Idila lor a început brusc şi târziu. Cu două luni înainte de încorporare s-au cunoscut în tren. Venea de la Piteşti, chiar de la comisariat, fusese chemat să-şi actualizeze nişte date. Cornelia era singură în compartiment, când a urcat el, şi citea o carte.

– Săru’mâna, e liber? a zis, iar fata a scos ochii dintre file şi i-a zâmbit. Şi-a tras poalele fustei peste genunchi şi şi-a-ncheiat la loc nasturele de la bluza ce-i ascundea

precar rotundul ce iscă fiori în privirile masculine.

S-a aşezat pe banca din faţa făpturii şi a simţit nevoia să se prezinte:

– Eu sunt Vasile, Vasile Fulga. A şi întins, cam nepoliticos şi cam agresiv, mâna spre tovarăşa de drum.

– Cornelia Bizubac... a spus fata surprinsă de strânsoarea palmei şi de sărutul mâinii.

– Citeşti o carte pe care am citit-o şi eu... mai zise Vasile.

– Serios?! Şi ţi-a plăcut? deveni şi fata familiară şi curioasă întrucâtva.

– Da, păi e inspirată de pe la noi. Poţi să şi-ţi dai seama despre ce e vorba şi cine-s „îngerii”... mai spuse băiatul.

– Dar din ce comună eşti tu, dacă nu-s indiscretă? întrebă Cornelia.

– Din Crânguri... dacă ştii... răspunse Fulga.

– Aa, eşti din judeţul Dâmboviţa... arătă fata că ştie, după care-şi prinse părul ca mierea, lung şi rebel, cu o clemă, la spate. Trenul îşi înteţise mersul şi vântul îşi făcuse

datoria, scoțându-i şi mai bine trăsăturile feței, cu ochii ca două mure strălucitoare şi buzele cărnoase, sub năsucul cârn din centrul feței perfect rotunde, cu ten ca petala trandafirilor de dulceață.

– Tu de unde eşti? Întrebă Vasile.

– Din Leordeni, mai bine zis din Adâncata, şi mai precis din Valea Seacă... turui tânăra.

– Păi... bâgui Vasile.

– Păi, da. Sunt nepoata lui Radu Notaru, autorul cărții. Şi tatăl meu, Vintilă Bizubac e personaj în „Îngerii de oțel”.

Fulga rămase perplex. Cartea o primise în clasa a VIII-a drept premiu. O citise şi-i plăcuse, identificase oamenii şi locurile descrise şi se bucurase că scriitorul a urmat cursurile aceluiaşi liceu, unde reuşise şi el.

– Nu crezi? Uite! Mi-a dat-o cu autograf... reluă făptura blondă.

Fulga citi pe pagina de gardă: „Nepoatei mele dragi, Cornelia Bizubac, cu urarea de a-i prii lectura şi cu bucuria de a o şti în familie”.

Băiatul transpiră de emoție, îi înapoie cartea şi degetele lui le atinse pe-ale ei, tocmai când trenul opri în stația care aminteşte de o mare familie de boieri cărturari, ce şi-au avut casele şi moşiile prin acele locuri şi de numele cărora mai aminteşte Muzeul Goleşti şi, desigur, gara. Mai erau cinci opriri pentru ea şi şase pentru el.

Au avut noroc. N-a mai venit nimeni în compartimentul lor. Orientat, ca un viitor jandarm, Vasile a invocat deranjul soarelui şi a tras perdelele la uşi. Au rămas doar ei, să le ticăiască inimile şi să le-o ia razna globulele din sânge. Asta e: suferințele plăcute ale tinereților.

După încă trei stații, mâinile lor şedeau împreunate peste romanul rural scris de unchiul fetei, iar la a cincia stație Vasile a coborât, împreună cu Cornelia. Din gara Leordeni până-n Valea Seacă e mult de mers. La „valoarea” ei, Cornelia nu-şi face probleme, nici nu face semn şi se şi oferă un şofer să fie amabil. Dar acum era altă situație. I-a şi plăcut să adaoge paşi în doi.

Au zăbovit un timp în parcul din centru, lângă monumentul ce nemureşte numele eroilor întâiului război. Aşa s-a-ntâmplat şi cu acei localnici pe care i-a supt pământul: au primit ordin de încorporare ca şi el, au plecat la oaste şi ... li s-a-ntors doar numele. Iată, unul dintre dispăruți se cheamă Basarab Bizubac.

– O fi neam de-al tău... zice Vasile.

– O fi, o să-l întreb pe tata...

Sub un bătrân castan, pe o bancă, în fața unui monument, lângă care un copil plânge cât îl ține gura, fiindcă mama lui nu-l lasă să rupă florile recunoştinței, Vasile şi Cornelia tac încăpător şi visează slobod. Deodată, fata se ridică, cu trupul său minion sculptat de asfințitul ce se vestea şi se-ndreaptă spre autobuzul care tocmai a sosit.

– Pleci?! Şi cum ne mai vedem? cerşeşte Vasile.

– Nu ştiu. Eu sunt în vacanță.

– Vii la discotecă, la Găeşti?

– Când?

– Te-aştept sâmbătă, în autogară...

– Bine... Să zicem... La cursa de opt... Te deranjează dac-am să vin cu o prietenă?

– Nu... Te-aştept!...

– Pa...

Atât. După o tăcere grea ca o ochire în poligon, au urmat acele salve şi apoi o întreagă săptămână de chin.

În seara aceea a ajuns târziu şi ai săi erau impacientați. Le-a spus că totul e în regulă şi s-au liniştit. Apoi s-a străduit să nu-i supere câtuşi de puțin. La cină, tatăl lui l-a chestionat dacă ar putea avea grijă de casă şi de curte o săptămână, că ei, că el şi maică-sa, intenționează să plece la Vâlcea, la bunicii din partea soției.

Vasile a răspuns fără şovăire afirmativ. Imediat, în creier, i s-a aprins o luminiță, datorită curentului produs de un gând rebel.

Şi aşa s-a-ntâmplat. Părinții au plecat vineri, lăsându-i în grijă ditamai gospodăria cu orătănii şi vite, cu sarcini precise şi responsabilități concrete. S-a descurcat. Sâmbătă a fost... spirt, cum e o vorbă. A hrănit animalele şi păsările ca la

un revelion al necuvântătoarelor. Către seară s-a ferchezuit şi s-a uitat la ceas din sfert în sfert de oră. A încuiat totul şi a plecat. Cu bicicleta. De la el la Casa de Cultură sunt exact opt kilometri, iar de acolo la Valea Seacă 13! A ajuns una-două. A depus bicicleta la rastel, a asigurat-o cu antifurt şi s-a pus pe aşteptat... Puțin a durat nerăbdarea. Două fete s-au apropiat tiptil, iar una, mai îndrăzneață, îl abordează:

– Te numeşti Vasile?

– Da.

– Eu sunt Laura. M-a trimis Cornelia, să-ți cer scuze că nu poate veni la discotecă.

N-a primit o lovitură în plină figură într-un ring de box, dar a primit o minge şi ştie cum e să devii, brusc, năuc. Şervetul ud şi refrişarea veni tot de la aducătoarea de veşti rele.

– A zis că-ți pot ține eu companie, dacă n-ai ceva împotrivă...

Cuțit răsucit în rană, pahar cu zeamă de cucută, înghițit pe jumătate, inundație

fierbinte peste potopul de deodorant, răsturnat peste trup şi…

Două palme îi acoperă, pe la spate, ochii:

– Cu-cu!

E vocea Corneliei. Ea l-a supus la un test, ea i-a încercat puterile în condiții de şoc.

Se simte ca un Titanic supraviețuind izbiturii au icebergul, ca un înecat readus în simțiri. Nici nu ştie ce să facă…

Oarbă, zeița amorului, ca şi cea a justiției.

Seara aceea a fost ziua cea mai lungă. Laura şi-a găsit perechea şi i-a lăsat în voia viselor pe cei doi îndrăgostiți. Au dansat şi şi-au ticluit jurăminte. A venit şi a trecut miezul nopții şi au început să se nască orele dimineții. Perechile au plecat, pe jos, cu maşini, cu motociclete. Vasile şi Cornelia au mers la autogară. Până la prima cursă, mai era o oră. Nu îndrăznea să-i spună că are acolo bicicleta, dar ea, care-l văzuse venind, îl întreabă:

– Şi bicicleta o laşi aici?…

– Păi…

– Am putea merge cu ea. Câți kilometri sunt?

– 13!

– Şi e mult?

– Nu, dar… Vrei să mergem cu bicicleta?

– De ce nu. E romantic.

După cinci kilometri de pedalat, băiatul virează la dreapta, pe-o ulicioară şi opreşte în fața unei porți, cu acoperiş țigluit. Câinele, întâi latră, apoi se gudură recunoscându-şi stăpânul.

– Ce faci? Unde m-ai adus?! se miră blonda.

– Aici stau eu. Vreau să-ți arăt cartea primită la premiu, acum patru ani, eschivă băiatul.

– Vai… Nu vreau. Ce-or să zică ai tăi? … se codeşte… codana.

– S-ar bucura, dacă ar fi acasă… zice flăcăul alungând câinele şi răsucind pe dinăuntrul curții cheia, în broasca porții de fier forjat.

Cornelia se sperie, dar îi şi place. Casa lui Vasile e una de om înstărit. Are tot ce-i trebuie. Până să ia seama ce se-ntâmplă s-a pomenit în camera tânărului său prieten. Liceana, bântuită de sentimente devălmăşite şi instincte, nu şi-a dat seama că limitele relației au fost depăşite, iar când a realizat acest fapt, era prea târziu. Încrâncenarea şi uitarea de sine, chemările trupului şi vocea iubirii şi-au dat întâlnire pentru a învinge orice bariere, orice convenienţe.

Într-un târziu, Cornelia plângea în pumni, ea ştie, şi toți ştiu, ce: marea pierdere, fecioria, copilăria, puritatea. Când se-mplineşte visul, uneori, se preface-n dezamăgire. Pe drumul unei asemenea dezamăgiri, iscate din plăcere, se afla şi ea. Ce-or zice părinții ca-ntârziat atât.

Vasile o dezmiardă şi-o asigură că totul va fi bine.

– Vreau acasă! bâigui fata.

– N-ai o colegă în Găeşti? întreabă Vasile.

– Ba da, pe Laura. Dar, de ce?

– Dai un telefon acasă şi spui alor tăi că eşti la ea, te odihneşti şi vii după amiază.

Îi umblă mintea viitorului jandarm. Şi ca să aibă efectul scontat, surprinderea trebuie urmată de insistență.

– Ce număr de telefon ai?

Fata sacadează cifrele, Vasile formează la disc şi-i dă microreceptorul:

– Mami? Ce faci. Da. Sunt la Laura. Da, bine. Vin după ce mă odihnesc. Da, mami. Pa!

Asta a fost tot. Vasile e într-al nouălea cer. Cornelia e încă pe pământ, cu picioarele reci şi-nfriguratã.

Cât timp el a mers în curte să potolească dobitoacele, Cornelia s-a refrişat în baia familiei Fulga.

Băiatul a venit după un timp cu brânză, roşii, pâine cu unt şi o cană cu cafea aburind. Fata a ieşit din aşternut şi a zâmbit îmbufnată.

Restul zilei a fost o baie de lumini şi fiori, o devălmăşie a cailor gândului, un galop al sângelui şi o ierarhizare a urgențelor. Jurăminte de foc au încheiat sejurul, iar, în buza serii, pe Valea Seacă a intrat, ca o nălucă, fuga-fuguța, Cornelia, parc-ar fi fost un personaj evadat dintr-o carte, care se grăbea să găsească coperțile deschise şi să-i ia locul în pagini.

S-au mai văzut o singură dată şi n-au putut decât să discute convențional, cu martori, după care el a plecat să ierneze aici, în cazarma cu ore riguros exacte şi repere de parcurs fără şovăire, întocmai şi la timp. A scris zapişti de amor, a primit răspunsuri muiate în lacrimi şi a început să sufere constant.

Postul de pe latura de sud a unității este aproape în câmp. Urlă vântul, dar şi lupii. Viscolul taie orice pofte, alungă orice amintiri. Din foişor, în orele de acalmie priveşte orizontul, la capătul căruia sculptează, cu briceagul privirilor chipul făpturii iubite. Cine să-l înțeleagă? Ai lui îl

iau în derâdere. Flăcăi care ştiu că bărbatul poartă pălărie, i-o zboară vântul, o ridică, o scutură şi pleacă mai departe. „Bărbatul de-aia e bărbat mă, care e, să-ncalice, să meargă unde are de mers şi să descalece unde a ajuns. Sau când i-a ajuns!”, zice un coleg, care se laudă cu aventurile lui de Cassanova de provincie.

Ultima scrisoare primită de la Cornelia l-a năucit şi mai tare. Fata-i mărturisea că a rămas grea. Vasile întâi s-a bucurat, va fi tată la 21 de ani, nu contează ce vor zice ai săi, va face nuntă şi, după armată, se va aşeza la casa lui. Mai încolo, însă, în scrisoare fata îi povesteşte că s-au prins părinții săi şi că taică-su a amenințat-o că, dacă „e cu ochi şi cu sprâncene”, o ucide cu mâna lui.

Atunci Vasile s-a-ntristat. I-a venit să slobozească o rafală de cartuşe în hăul alb şi bântuit de vifor. Cum aşa?! Abia aşteaptă să vină week-end-ul şi să ceară permisie. Va pleca valvârtej la Adâncata, va sosi ca un cyber-soldat intrând în Bagdad, pe ulița

Valea Seacă şi se va instala în fața tatălui Corneliei, zicând:

– Tată socrule, eu sunt ginerele dumitale. Crezi sau nu, vrei au ba, Cornelia nu-ți mai aparține. E a mea şi te rog să nu te-atingi de ea, că ai de-a face cu mine…

N-a fost să fie aşa. În acel sfârşit de săptămână a fost aplicația cu NATO. Nu putea să lipsească nimeni. „Ce, pe militarii americani îi învoieşte cineva de pe portavion? Nici măcar să facă o baie în gârla care-i înconjoară!" a argumentat sadico-umoristic, comandantul.

O altă scrisoare, mai deprimantă l-a aşteptat la întoarcerea din misiuni. Fata îi spunea că s-a hotărât să facă avort. A vorbit cu o colegă care i-a promis ajutorul. Îl asigură de iubirea sa, îl va aştepta, dar nu mai suportă stresul părinților.

A urlat cel din sine, a scrâşnit şi cel din post, au trecut zilele şi scrisoarea de la Cornelia nu mai sosea. Sâmbăta care a venit s-a potrivit să cadă de mărțişor. A fost învoit. A plecat la gară. Nici nu ştie când a trecut

drumul. A coborât şi a luat un taxi. N-a oprit la Crânguri, a ținut drumul şi a ajuns în Adâncata, pe Valea Seacă. La numărul 12 bis, în poartă era doliu. Pe sală, un sfeşnic, un capac de sicriu şi o cruce pe care scria: Cornelia Bizubac, de ani 19. S-a-nvârtit pământul cu el, s-a ținut de gard să nu cadă, şi-a adus aminte de cele spuse şi întâmplate în aplicația desfăşurată împreună cu americanii, s-a recules, a început să respire adânc, şi-a revenit întrucâtva şi a auzit o femeie vorbind cu alta care sosise cu flori şi lumânare:

– A vrut să avorteze, era în luna a cincea, dar s-a-ntâmplat nenorocirea.

– Cine-o fi derbedeul care i-a sucit mințile, că era o fată, pâinea lui Dumnezeu?

– Îl caută ta-su, cu poliția. A zis că şi de-o fi să intre în puşcărie pe viață, tot nu-l lasă până nu-l trimite după fii-sa!

Experiența... americană nu-i mai folosi lui Vasile. Se simți din nou năuc şi nimic. Mult îi trebui să se regăsească, să se

reclădească psihic şi să-şi poată căuta de drum.

Acasă, ai săi îl întâmpinară surprinşi şi bucuroşi. Dar, nefiind în apele lui, voiră să ştie ce s-a-ntâmplat.

– Nimic. Mâine trebuie să plec…

– Atât de puțin ți-au dat?! se miră mama lui Vasile.

– Atât… mergem într-o aplicație NATO.

– Asta e. Ne-am dat cu americanii, trăim ca-n S.U.A.! spuse şi tată-su, după care adăugă:

– Fă-i bagajul, ce mai stai. Pune-i merinde, rufe curate şi lasă-l să se odihnească!

Când a ajuns la cazarmă toți i-au spus că e nebun. Poate e singurul caz când cineva vine din permisie cu două zile mai devreme. A doua zi a intrat în post. Mărțişor nu şi-a intrat în drepturi pe-aceste meleaguri. Viforniță şi nămeții continuă să se-ntindă cât zarea. Veghea lui va fi una continuă, eternă, având un singur țel: s-ajungă la cea care l-a părăsit. Ş-a aşezat ghemuit cu ochii ațintiți acolo unde-i cioplea

chipul acelei făpturi şi s-a pus pe aşteptat. Aşteptarea veşniciei…

În patul de spital, atunci când s-a trezit se afla în acelaşi decor alb, numai că lipseau foişorul, viforul, singurătatea. Era înconjurat de oameni în alb. Mâna sa stângă se afla în palma unei asistente, ca o sculptură de ceară însufleţită.

- Ai făcut ochi, viteazule? Bine mă, jandarm eşti tu? Numai mafioţii îşi secţionează venele, băieţaş! Ce alte greutăţi şi fapte te apasă pe conştiinţă să recurgi la acest gest de laşitate? De ce-i faci pe ai tăi să sufere? Cine se ştie împovărat cu păcate, se luptă în viaţă să se mântuiască, nu alege gestul laş al sinuciderii…

Vorbele doctorului care-i mitraliară auzul, îl readuseră şi-l reconectară la realitatea de care încercase să se despartă, tăindu-şi venele antebraţului stâng cu baioneta. A fost găsit mai mult mort decât viu, de colegii din schimbul doi. L-au dus la spital şi…

Nu-mi cereţi să spun ce s-a mai întâmplat. Cerbera în halat, care-l tot

îngrijea, nu m-a lăsat să-l abordez. Am auzit un zvon, conform căruia un bărbat deghizat în doctor ar fi pătruns în salon şi l-ar fi înjunghiat cu un cuțit, strigând că moartea se plăteşte cu moarte, după care tatăl nesăbuit şi-a pus capăt zilelor cu aceeaşi armă. După infirmarea acestei veşti, am auzit că a ieşit din spital cu câteva zile înainte de a trece în rezervă şi că la gară l-a condus chiar ea. Asistenta. Unii spun chiar că ar fi urcat în tren cu el. Alții, că fostul caporal Vasile Fulga s-a reangajat, a devenit sergent cu contract, a continuat studiile, a ajuns subofițer şi s-a căsătorit cu o asistentă medicală pe care a cunoscut-o într-un spital unde a fost internat, ca urmare a unei răni primite într-o aplicație româno-americană, că aceasta i-a adus pe lume o fetiță, pe care au botezat-o Cornelia şi că soții Fulga se-nțeleg şi se iubesc ca doi tineri normali.

Dar toate astea le ştiu din auzite, adevărul adevărat nu-l deține decât Dumnezeu, de la care am aflat şi eu ceea ce v-am povestit, ca unul care am patrulat pe

latura de sud a acelei cazărmi a Jandarmeriei, unde s-a produs, cu ani buni în urmă, un eveniment deosebit, ca şi cel povestit, dar, fiindcă nu cadra cu standardele înalte ale moralei şi educației din evul apus, a rămas ascuns în tăcere şi penumbră. Pâná astăzi.

13.01.2003

STÂNA LUI ZDIGĂ

Propria noastră furie ne face mai mare rău decât lucrul cel care ne înfurie şi suferim mai mult de iritarea şi supărarea pe care noi o permitem lucrurilor s-o trezească în noi, decât de faptul însuşi, care ne-a iritat şi supărat.

AVERBURY

Vestea s-a dus ca glonțul: a ars o stână din Lunca Argeşului, chiar în noaptea Sfinților Arhangheli Mihail şi Gavril. Fiindcă toată noaptea plouase cu tunete şi fulgere, au crezut mulți că s-a repetat tragedia de-acum câteva săptămâni, când a fost trăsnit saivanul fermei Valea Seacă.

Dimineața, au ajuns prin mocirlă, cu un tractor, la locul prăpădului şi oamenii

legii. Baciul Ilie Zdigă zăcea carbonizat. Iar focul, nici vorbă să se stingă. Izvora din pământ ca flăcările pe comori, din poveştile bătrânilor.

N-a fost greu să-şi dea seama toți că acolo, în stâna cu vad şi renume a baciului vrâncean, pripăşit pe-acele meleaguri, îşi vârâse dracul coada. Nu toate maşinile şi căruțele care băteau drumul luncii veneau pentru brânză, miei, caş sau oi. Se dusese vorba în tuspatru zări că baci Ilie e mare meşter, aşa încât veneau şi arabi să târguiască produse de la procletul solitudinii. Bine zis: produse. Animaliere, dar şi petroliere.

Sub patul plin de sarici şi țoale, se afla un capac, ca uşa unui beci. Chiar un beci săpase baciul acolo, în care-şi ticluise uzina. O uzină. Avea frigidere în pământ, de când primise aprobare să se branşeze la linia de joasă tensiune ce traversează lunca, avea depozit de produse, îşi încropise şi o afumătoare pentru caşcaval.

Ciobanu' modern Zdigă! Om cu Mercedes şi telemobil, cu televizor şi sculă

de văzut drăcovenii cu fătuci şi puiandri dezbrăcați. Prosperă ocupația asta, grea şi puturoasă! Nu-i vorba, că el ajunsese un fel de manager al oieritului, adică mai mult decât un baci. Angajase strungar, mulgători, păstori, brânzari.

Era interesant, rustic, ciudat de văzut colecția de paragini din Lunca Argeşului. Acolo, în Bethleemul lui Zdigă, existau peste 1.000 de oi. Lumea zicea că Ilie are bani să-i întoarcă cu lopata, dar el umblă tot soios şi cu clop pe creştet, deşi la volanul unei limuzine ca de prim-ministru.

Se mai dusese vorba că pute a benzină brânza, că toată stâna are damf de petrol, dar s-a pus totul pe seama faptului că ciobanul îşi luase şi tractor, că avea maşini – avea şi un ARO, pe lângă merțan – iar, în curând, urma să-şi cumpere elicopter, cu pilot cu tot. Aşa că, vrând–nevrând, avea şi o ditamai cisterna şi o grămadă de vase pentru păstrarea hranei cailor putere.

Ei bine, acum a ieşit totul la iveală. Focul a mistuit ceea ce n-a reuşit să spele

ploaia. Stâna e o amintire. La fel şi stăpânul ei, Ilie Zdigă din Soveja.

La câțiva paşi de acel loc, se află un puț cu cumpănă ca o spânzurătoare uriaşă. Apa din acel puț era scoasă electric de baciul defunct. În ziua nefastă de noiembrie, pe acel reper topografic se adunaseră, gureşe şi rău prevestitoare, ciorile puzderie.

La o jumătate de kilometru se-ncheie lunca şi începe zăvoiul Argeşului. La un kilometru şi jumătate, în partea opusă, e satul Adâncata, înşirat pe şoseaua Bucureşti – Piteşti.

Niciodată n-a fost atâta lume adunată la stâna distrusă a lui Ilie, în care se aflau trei dintre oamenii lui, privind înmărmuriți cum arde pământul. În acel noiembrie zgribulit, stâna lui Zdigă era Mecca României. Zic Mecca fiindcă printre ai noştri, ce-i drept, majoritari bruneți, se amestecaseră şi destui adepți ai religiei care preamăreşte cetatea sfântă a profetului Mahomed.

Microvulcanul încă activ s-a stins brusc. Beciul tehnologic al defunctului nu a

ars în totalitate. Frigiderele au rămas intacte, dar în spatele unuia dintre acestea, prin canalul care se deschidea acolo, putea să... evadeze un om. Chiar s-a strecurat cândva prin acel tunel un om, pesemne un copil, care a adus, cale de o jumătate de kilometru, un furtun. Pe acel furtun soseau la stâna lui Zdigă banii lichizi, adică benzina din conducta ce o aducea de la combinatul petrochimic piteştean.

Când au preluat jandarmii paza conductelor, în zonă au fost găsite două cămine de vizitare. Autorii au fost depistați – sunt rudari din Cotu Malului – şi au fost mutați pentru un timp la puşcăria Colibaşi. Toți au crezut că evenimentele... octanice s-au sfârşit. Nimeni nu s-a gândit că, exact unde nu poate urca picior de om, pe bucla care trece de pe un mal pe altul al Argeşului, se poate pune de către specialişti, un reductor, cu ceas în regulă, să pară chiar din dotarea magistralei şi apoi, prins în bride, coborât prin coroana arinilor, ascuns în şanț săpat în coaja unui

asemenea arbore şi pierdut la rădăcină, în străfunduri, unde ajungea şi tunelul de la stână, să meargă furtunul deversor, prin care soseau la baci Ilie Zdigă sângele industriei, cheagul rapid pentru matra-pazlâcurile rețelei, în care nu el era „capo del tutti capi”, ci doar unul dintre mafioții autohtoni.

La marginea satului, dar tot în luncă, se află paragina fostei crescătorii de pui. Tot acolo e şi o ditamai țeava dezafectată pe care o folosea ferma avicolă. Izolată la capete, dar cu robinete de acces din loc în loc, acea conductă, pe care se zbenguiau copiii, era depozitul de mână al hoților de benzină. Stația de transfer o reprezenta stâna lui Zdigă. Aşa-i că pare incredibil? Dar, doar pare!

Dacă n-ar fi făcut concurs de aruncat cu pietre la țintă, cei doi jandarmi care patrulau pe linia magistrală, ocolind bucla inaccesibilă din zăvoi, şi nu li s-ar fi părut suspect că ditamai țeava nu sună a gol, nu s-ar fi descoperit curând că acel schelet din vremea defunctului ev, cu mari

combinate avicole, care produceau mult râvniții pui leşinați care-şi luau zborul mai degrabă peste hotare decât în bucătăriile românilor, adăposteşte tone de benzină. E drept că mirosea peste tot a petrol, dar în zonă sunt şi sonde, lângă crescătoria de pui trage să moară vechiul SMA, iar stâna mecanizată era adevărat depozit de carburanți. Plus că, pedepsirea exemplară a celor din Cotu Malului a tăiat pofta de a mai veni la conductă a hoților, ca să faciliteze flagrantul delict sau ieşirea în evidență a jandarmilor. Nu pentru mult timp, fiindcă toamna cererea de combustibil e mare, prețul tentant, iar pedepsele nu descurajează. Mai o complicitate cu exploatatorul, mai o ingenioasă acțiune a sustrăgătorului, mai o cădere la pace cu paznicii, afacerea a mers. De curând, au venit jandarmii care, după ce că n-au mamă şi tată, mai ignoră şi drepturile omului, atentează chiar la viața amărâților de hoți, care lucrează în mediu toxic şi periculos şi care pot oricând s-o

mierlească, aşa cum s-a întâmplat cu baci Ilie. În Crânguri, un sergent a dus arma la ochi şi a tras. A lăsat cinci copii fără tatăl pe care-l lăsase democrația fără serviciu, aşa încât omul alesese frăția cu riscul şi metoda îmbogățirii în viteză. Şi-n alte părți s-a deschis focul. Urlă presa, cârâie lumea democratică, dar unde-i lege şi armament din dotare, cu instrucțiuni de folosire respectate, nu-ncape tocmeală.

Chiar dacă nu se-ntâmpla necazul despre care pompierii s-au pronunțat (un scurtcircuit la frigider a inflamat furtunul şi a declanşat prăpădul), cuibuşorul de nebunii octanice din Lunca Argeşului tot ar fi fost depistat. Cei doi j.a.c.-i au raportat că țeava de la Avicola este... suspectă şi că numitul Zdigă N. Ilie nu e în necunoştință de cauză şi de efect. Păcat că pinionul de atac cu pricina e mort!

Cei trei angajați ai defunctului spun că de cu seară şeful a chefuit cu un arab care a cumpărat mai multe oi. După plecarea clientului, Zdigă s-a culcat în

cadrul rustic şi bucolic, iar, după câteva ore, s-a trezit... mort. Cine e arabul? Proprietarul unui mare local din Bucureşti. A venit deseori să cumpere marfă de la baci Ilie. Strungarii, păstorii, ceilalți angajați ai managerului de matrapazlâcuri nu ştiau că, odată cu ovinele, maşina era încărcată şi cu benzină. De la un capăt la altul al platformei se afla un ditamai rezervorul, înalt doar de 20 de centimetri, lung de şase şi lat de trei metri. Iar acel arab nu era singurul client.

A durat toată ziua forfota din luncă. Au participat toate forțele şi toate urgențele: prefectură, poliție, salvare, pompieri şi, desigur, jandarmerie.

Locotenentul de jandarmi Mihai Ene este foarte nemulțumit. El a redactat un raport detaliat, din care rezultă că zona greu accesibilă – bucla de subtraversare a râului de către magistrală – trebuie să fie cercetată o dată pe săptămână de specialiştii firmei de transport, fiindcă acolo, în cotul al doilea, ofițerul a văzut prin binoclu „ceasul” suspect. I s-a

răspuns, de către cel arestat acum – un inginer de-aceeaşi vârstă cu el şi tiz pe deasupra – că aşa e normal şi i s-au dat nişte explicații cu presiuni, echivalențe barice, dilatări, electricitate statică şi alte „etc.”-uri fizice. Când îți spune specialistul şi când acesta e beneficiarul, ce faci? „Te-ndoieşti!” i-ar fi răspuns „cartezianul” său şef, colonelul Stelian Gudacu. „Nu ai încredere nici în tine că te poate fura picoteala şi vorbeşti prin somn! Trebuia să cercetezi, dacă ți s-a părut suspect. Sau să raportezi, cum au făcut sergenții care trebuie sancționați, că-n loc să patruleze, arunca cu pietre în țevi, dar şi recompensați c-au descoperit astfel, un ditamai depozitul original şi sigur de benzină...” ar mai fi turuit colonelul, obişnuit al dejucării planurilor ingenioase ale indivizilor certați cu legea.

La câteva zile după pățania de la stâna lui Zdigă, s-a dus vestea că şi moara şi stația de pompare pentru irigații, făcute de un cipriot pe malul Argeşului, au fost închise, fiindcă patronul a plecat din țară

val-vârtej. Tot jandarmii au pricinuit şi această „pagubă” blamată de sătenii ce-şi uniseră pământurile în asociație şi beneficiau de serviciile ieftine şi prompte ale... turcului Ali. Asta, până când s-a aflat că, din depozitul de la Avicola, un fir de sânge octanic se scurgea la firma cipriotului cu inimă largă şi prețuri care descurajau concurența şi-l făceau iubit de sătenii gospodari drept credincioşi.

Stâna lui Zdigă a fost reabilitată. Locul, acum, a fost amenajat pentru a-i găzdui pe jandarmi. O subunitate ai cărei militari cred şi nu prea cred cele ce se spune despre trecutul microcazărmii de la puțul cu cumpănă de lemn, ca o spânzurătoare, pe care se opresc, ca şi-n preajma Sfântului Andrei, cap de iarnă din acest an, ciorile viclene şi gălăgioase, spre care ostaşii din schimbul liber, de parc-ar fi în război cu aceste vietăți gureşe şi obraznice, aruncă cu pietre în concursuri ad-hoc de dexteritate şi-ntreținere a reflexelor. Reflexe fizice şi mai ales psihice pentru a-şi îndeplini o misiune ingrată,

costisitoare, mai ales în planul imaginii, pe care o fac românii, deveniți adevărați maeştri în a-şi tăia creanga de sub picior, ori în furatul căciulii.

13.02.2003

UN J.A.C. ŞI UN JEEP

Dumnezeu a scris în inima omului: Fă ceea ce îți este binefăcător şi nu este vătămător nimănui.
ROUSSEAU

Măzărichește rece, sâcâitor, fără istov. Un octombrie indecis nu ştie cum să-şi intre în drepturi, nemulțumit parcă de diminutivul cu care-l cunoaşte tot omul – brumărel. A ales o variantă de mijloc – fără ninsoare, dar cu un fel de lapoviță, fără zăduf ca-n alte toamne, ci cu răcori, care i-a făcut pe toți să caute îmbrăcămintea groasă.

Şi ca şi când n-ar fi fost de ajuns, plointele agrementate cu alice de gheață, plutoane de suflători ai lui Eol răvăşesc totul, dezgolind pomii de straiul corai şi

luând pălăriile de pe capul trecătorilor zgribuliți. Trecători prin băltoace care acoperă gropi urbane, ori stătători în stațiile prin care ar trebui să vină tramvaiul greu, numit metrou uşor. Lume pestriță şi răbdătoare. Obişnuită cu „şi-mai-răul" de prin alte părți, cu mânia lui Dumnezeu şi cu abuzurile sfinților de pe pământ, încrezătoare în mai binele fost electoral şi rămas făgăduință, dar, totuşi, temătoare, datorită apocalipticelor prevestiri ale unora sau altora, ori din cauza pățaniilor din trecut – multe, grele, înspăimântătoare.

Furnicar zgribulit şi pestriț, într-un Bucureşti euro-atlantic (mă rog, deocamdată, judecând după talazurile ridicate de transoceanicele noastre Dacii, navigând prin puhoaiele de la intersecțiile-gropi Bermude, doar... atlantic!) poporul sperător nu se lasă învins de vitregiile vremii. Nici vremurile nu mai înspăimântă pe nimeni.

Mass-media este şi ea, de la un timp, temperat-continentală. Marii rechini cad în plase rupte, corupțiația este retezată, fără a se vedea că numai cu un braț lipsă,

caracatița rămâne hepto-potentă. La fundul apelor tulburi, departe de năvod înoată peşti dolofani, de parc-ar fi monştri (sacri) botezați în stil mafiot: bossul traficului de droguri, liderul comerțului ilicit cu carne vie, capul adopțiilor ilegale şi al pedofiliei televizuale, number one al comerțului cu contrafaceri alimentare (inclusiv biata pâine înnegrită cu coloranți toxici), alcoolice, cofeinice ori... fumigene. Când şi când, ia plasă plevuşca, pricopsindu-se cu dosare de răsunet, instanțe morale, amenințări, dezmințiri, înfierări unanime – putere/opoziție.

Cu căşti în urechi, cu ochii la actorii care evoluează pe scândura de eter, pe cea a scenei, pe sticla televizorului şi pe ecranul de hârtie al presei scrise, poporul plouat şi tremurător se cruceşte constant şi continuu. Poate de aceea, în sondaje, pe primul loc al încrederii românului continuă să fie (greşit, Doamne iartă-mă!) biserica, în loc să fie (cum e corect, Divinitatea, căci şi slujitorii Domnului sunt trăitori, făcători şi promițători tot pe pământ, ca şi cei de la coada sondajelor). Tot din acelaşi motiv, Armata (în care intervievații

includ şi puternica forță armată terestră şi europeană numită Jandarmerie) este apreciată şi demnă de încrederea celor mulți, mai ales că, iată, chiar acum, la ceas de seară, în lupta cu revărsările „atlantice” din Capitală, alături de edili (care sunt înarmați mai ales cu explicații, acuze, tânguieli şi scuze) acționează şi „mozaicații” unităților cartiruite la Băneasa. Abia s-au întors de la o „conflagrație” între suporterii a două echipe de fotbal care, zice-se, ar fi aranjat ploile... de goluri, când au primit alt ordin de îmbarcare. Buni la toate şi prezenți oriunde, profesioniştii stărilor de alertă îşi fac, cu osârdie, datoria.

Monitorizatorii continentali sunt la post. Jeep-uri elegante şi forțoase cutreieră drumurile noastre (de apă) europene. Camerele de luat vederi văd, entuziasmul e dat la maximum, iar eroismul, cel bleu-jandarm mai ales, este la scara unu pe unu.

Aversele fac ca aversiunile, suspiciunea şi scepticismul pan-european să scadă. Made in Romania se distinge şi se delimitează de conotațiile preponderent brunete şi, mai ales, incomode pe meridiane francofone, helvetice, iberice, „shenghiene”.

Cu gândul la seceta din vară, oameni acceptă acest capriciu de a se hidrata, al solului. Mai ales cei din zonele extraurbane. Se-nchină, admiră şi ajută militarii şi nu ştiu, în sondaje, cui să dea trofeul de bronz. Unii spun că presa ar fi pe locul trei, alții că Preşedinția, destui spun, cu realism, că Guvernul, dar un procent însemnat îl reprezintă, tot realist, cei ce-s încrezători şi apreciază forțele de ordine. (Unii spun că tratarea laolaltă a Poliției cu Jandarmeria, mai ales după demilitarizarea primeia, cum şi considerarea oamenilor de arme împreună cu celelalte forțe armate ale altui minister decât Internele, alterează sondajele! Noi zicem că e important că se vorbeşte – chiar foarte bine, de cele mai multe ori – despre apărătorii, garanții, instauratorii de concordie socială, linişte publică, ordine constituțională şi, cum e cazul acum, de bune rânduieli în locul celor tulburate de stihii.

Se pare că românii sunt inovatorii unui nou mod de comunicare în situații de criză. Scenariile şi evoluțiile belicoase de pe fronturi „furtunoase” din Balcani, Afganistan,

Golf sau cine ştie (Doamne fereşte!) unde, transmise în direct sunt „copiate”, după metoda românească experimentată, în decembriada de la Bucureşti, de televiziunea națională. Acum totul se vede şi se aude, în direct, pe micul ecran. Sau se vede şi se aude peste tot, aproape simultan loco sau în altă parte. Vreau să spun că totul, din punct de vedere comunicațional, este posibil.

În Pasajul Lujerului, un jeep pare că a fost învins de valuri. Doar cele patru lămpi de avarie se văd pâlpâind. Din habitaclu, imprudentul şofer a plecat. Cam ruşinos pentru o maşină de teren dintr-o țară cu care vrem s-aducem şi-a cărei bunăvoință vrem s-o captăm! Dar, asta e: se mai întâmplă. Acolo, în pasajul cu pricina, s-a produs o dramă. Apa a intrat în canalizarea care era sălaşul unei cete de boschetari, cerşetori, „parbrizişti”, mâini cu care se scot castane din focul democratic de către învârtiții blondo-bruneți cu idei, toate fixe şi năstruşnice. Au murit înecați câțiva copii. Utilajele primăriei au intrat în luptă. Trudesc pe frontul apelor şi câțiva jandarmi.

Au murit trei copii, dar au fost salvați ceilalți: peste zece. Ambulanțe şi maşini ale Poliției sau ale Jandarmeriei ignoră restricțiile de claxonat, ba chiar se pare că abuzează în folosirea lămpilor de prioritate şi a sirenelor. Trec prin apa care a imobilizat jeep-ul străin, iar şoferii se transformă în mici dictatori naționalişti, lăudându-şi „fiarele", pe care altă dată le suduie că-i lasă, când le e lumea mai dragă. Neamul şoferesc e o specie aparte. Ar fi bine să participe individual în sondaje.

Bine că nu e în zonă ochiul magic şi plaivazul otrăvit al vânătorilor de abateri ale României de la condițiile de aderare, că ar vui presa apropo de condițiile vitrege în care trăiesc copiii la noi şi despre lipsa de grijă pentru viitorul omenirii al autorităților de la Bucureşti. Dar, oare, e bine? De ce să ascundem, dacă aşa e? Plus că, atunci când ascunzi – chiar străin fiind şi chiar purtător de sutană ori de gir politico-diplomatic! – tot se află şi scandalul se naşte una-două, cu efecte mai nocive şi mai mari.

Asta e. Nu-i timp de filosofii politice, nici de investigații psiho-sociale. E trecut de

miezul nopții şi Pasajul Lujerului a fost degajat. S-a redat circulației, ca odinioară agriculturii, pământul de sub asfaltul agresat. Se poate relua traficul, chit că nu mai circulă nimeni. E târziu, s-au resemnat până şi curajoşii, aşa încât, plasat la ieşirea din pasaj, un jandarm zgribulit, jac-ul Viorel Aramă, aşteaptă şi el un vehicul de noapte, ori un şofer rătăcit care să-l scoată-n centru, fiindcă n-a plecat la cazarmă, cu restul colegilor, din motive personale: soția se află internată la o maternitate şi e posibil să fi devenit deja tată, iar el să nici nu ştie. Nu, tu taxi, nu, tu autobuz, nu, tu, elicopter! Aşa ceva se-ntâmplă doar în filmele americane. Ba, bine că nu. Din pasaj iese rulând silențios un jeep de culoare kaki. Dacă n-ar fi văzut că are număr de înmatriculare străin, Viorel s-ar fi bucurat, crezând că e vreo maşină a armatei. Bucurie reportată. Şi, totuşi. Limuzina opreşte şi un tânăr cu mustață şi geacă de piele, îl invită pe jandarm în maşină. Cel de la volan e singur şi vorbeşte româneşte. Cam stricat, dar româneşte.

Aramă se codeşte, dar o rafală de vânt care-l pătrunde până la piele, prin straiele ude, îl convinge să urce.

– Unde merge Jandarmeria Română? întreabă în cunoştință de cauză şi de efect mustăciosul, accentuând jetul de căldură al climatizatorului.

– În centru... la Inter... bâigui jac-ul.

– Mai puneți de-o revoluție? întrebă obraznic străinul.

– Dacă va fi cazul... nu rămase dator jandarmul.

– Păi... Militarii fac politică? întrebă străinul, chiar când treceau pe lângă clădirea Preşedinției.

– Nu fac, dar îi ajută pe politicieni s-o facă. Le creează cadrul de linişte şi ordine necesar... marşă sergentul.

– Aha... Aşa... se bâlbâi binefăcătorul jac-ului, oprind brusc la stopul de la Podul Mărăşeşti, unde supraviețuia o ditamai băltoaca.

Atunci Viorel observă că bordul jeep-ului era plin de instrumente şi butoane,

asemenea unui habitat din carlinga unui avion. I se păru că pe un mic ecran, sub volan, pentru o clipă, se vede chiar pe sine. Puse totul pe seama oboselii, mai ales că din acel loc veni către auzul lui o reconfortantă melodie.

– Ce faceți, sunteți pregătiți pentru NATO? întrebă nitam-nisam şoferul, cotind pe cheiul Dâmboviței.

– Păi, eu zic că da. Dacă n-am fi, nu ne-ar lua ONU să îndeplinim misiuni peste hotare... răspunse cel în uniformă.

Altă oprire bruscă, în Piața Operei, îl făcu pe Viorel să aibă aceeaşi vedenie cu ecranul şi propriul chip.

– Eşti căsătorit? Întrebă, per tu, străinul, intrând pe bulevardul interzis circulației rutiere, cu excepția troleibuzelor. Jandarmul dădu să zică ceva.

– Nu te speria! La ora asta ne putem permite să fim troleu, plus că uniforma dumitale va descuraja pe orice polițist demilitarizat, nu? peroră cel de la volan.

Viorel tăcea. Nici nu mai putu să spună ceva, că-n câteva secunde ajunseră la

Hotelul Intercontinental, unde era cazat străinul, care zise:

– Nu mi-ai spus, eşti căsătorit?

– Da, sunt, domnule...

– ... Kurt. Kurt Laswell. Am omis să mă prezint. Scuze... Dar nici dumneata nu mi-ai spus numele, domnule sergent...

– Da... Eu aici cobor... Vă rog... Vă mulțumesc...

– Nu mi-ai spus numele, plus că maşina asta e la fel ca ale voastre, i se deschid uşile, doar dacă doreşte proprietarul... rânji cel cu geacă de piele şi mustăcioară à la general Dănescu. Jandarmul văzu la subsuoara stângă a acestuia ceea ce, de obicei, poartă militarii, iar lui, atunci, îi lipsea: un pistol în toc. Simți un uşor tremurat, dar îşi aminti că, obosit cum e, ar putea să-l facă pilaf în doi timpi şi trei mişcări pe mister Kurt, aşa cum procedează când sunt ceremonii la Băneasa, iar el şi colegii săi fac demonstrații de arte marțiale spărgând, cu pumnii şi capul, maldăre de cărămizi. „Şi dacă are pistol ce? Dacă nu-mi deschide portiera în următoarele zece secunde, este K.O.” gândi. Nu-şi putu

continua raționamentul. Maşina era sub copertina Hotelului Intercontinental, iar „mareşalul” încliftat de la intrare veni să-şi ceară bacşişul slugărind:

– Să trăiți, domnul Kurt. V-a prins ploaia.A fost rupere de nori. Bine că n-ați pățit nimic. Va căutat un domn colonel de la jandarmi, parcă Pahonea...

– Mulțumesc, prietene! rosti şi-i făcu din ochi complice cel de la volan. Azi sunt al Jandarmeriei Române, după cum vezi. Prietenul meu, domnul...

– Aramă. Viorel Aramă, se pomeni rostind sergentul, când auzi declicul portierei, pe care „mareşalul” i-o deschise cu amabilitate.

Străinul îi vârî în palmă o bancnotă verde, apoi întrebă:

– Paho e sus?

– Da, vă aşteaptă.

– Du maşina unde ştii şi adu-mi cheile. Spune-i lui Nick că mă grăbesc să prind jurnalul de la ora nouă.

Viorel se simți, cât era el de forțos, ca un sac de box. Îl loviră peste auz toate cele

întâmplate, mai ales când auzi că „binefăcătorul” său este aşteptat chiar de comandantul unității din care face parte.

Un şarpe al bănuielii îl muşcă de inimă, dar... lăutarii începuseră melodia şi hora trebuia jucată. „Ce-o fi, o fi!” îşi zise, după ce încercarea de a pleca la maternitate, unde soția este în durerile facerii, eşuă:

– Nu mergi să-ți saluți şeful, domnule Aramă?! Nu vrei să-ți pun o pilă la colonelul Paho?! Nu te speria, ne cunoaştem de mult. Am fost colegi la West Point. El a rămas pe frontul bleu-jandarm aici, eu am evadat pe frontul presei acolo.

Viorel Aramă nici nu şi-a dat seama când a fost luat de după umăr şi condus printre personalul somnoros şi sensibil la bancnote verzui care-l însoțea cu plecăciuni şi zâmbete pe musafirul străin.

La etajul trei, liftul opri şi Kurt îşi pofti musafirul în apartament. Nici vorbă de colonelul Pahonțu. Lux, opulență, mister, parfum... Iarăşi îl traversă fiorul răzbunării, dar tocmai se-nfățişă „mareşalul”. Îi aduse cheile maşinii şi vestea că Nick va veni în

câteva minute. Cât despre colonel, uşierul spuse că acesta aşteaptă la bar.

Într-adevăr, în câteva minute îşi făcu apariția şi Nick. Foarte puține cuvinte ştia să-ndruge româneşte. Îi înmână lui Kurt un DVD, pe care acesta îl vârî în unitatea electronică de pe masa de lucru. Parcă n-ar fi fost cameră de hotel, ci agenție de presă habitatul lui Laswell. Se-aprinse un display şi Viorel rămase înmărmurit. Se derulă pe ecran tot ce se-ntâmplase în Pasajul Lujerului. Drama trăită în reluare. Cei doi comentau în limba engleză. După câte pricepu Aramă, străinii plănuiau un reportaj pentru un post de televiziune străin. Simți că-l trec toate năduşelile. I-ar fi făcut arşice pe-amândoi, dacă n-ar fi fost implicat colonelul Pahonea. Cine ştie ce rațiuni de stat puteau fi la mijloc? Istoria cea veche, dar şi cea recentă, scrisă sub ochii noştri, bâhâie de asemenea exemple.

Viorel se abținu. Ceru voie să iasă pe balcon, să fumeze o țigară (chit că renunțase la acest viciu, motivul duhănitului îl scosese de mai multe ori din încurcătură) şi să vadă

Bucureştii pregătindu-se să renască în dimineața care se căznea să se nască la fel ca viața primordială, din apă de ploaie, gunoaie răvăşite de vânt şi înjurături ale celor de la salubritate, care fac ochi primii şi deschid drum trudnicilor grăbiți s-ajungă la locurile de muncă, mai periculoase şi mai efemere ca dunele de nisip. La marginea terasei aceleia de la mastodontul din buricul târgului, îi atrase atenția şi un cordon izolat, poate de la circuitul televiziunii prin cablu.

Nu stătu mult pe gânduri. Îl smulse, se-nfăşură după mijloc, legă cablul de balustradă şi sări. În câteva secunde era în fața „mareşalului”, la parter:

– Unde-i colonelul Pahonțu? tună.

Portarul se făcu micuț, bâigui ceva, se surpă pe el şi tăcu. Abia putu să recunoască faptul că nu era vorba de nici un colonel, că aşa primise poruncă de la străin să spună, contra unei frumoase sume de verzişori.

– Consideră că viitorul ți s-a isprăvit azi, dacă sufli o vorbă că m-ai văzut! mai porunci sergentul după care sări în primul

taxi în care îl sperie pe şoferul care picotea şi visa parțial color. Maşina demară şi... În câteva minute hotelul fu ocupat de un „comando”, condus chiar de colonelul Laurențiu Pahonțu.

Cei doi „paparazzi” (ne mulțumim să le spunem doar atât, să nu supărăm cine ştie ce țară şi ce tagmă a spionilor, care acționează mult mai profesionist), au dat-o „cotită”, dar maşina lor rămasă în... pană, pe timpul încleştărilor dramatice din Pasajul Lujerului a vorbit clar. Şi când te gândeşti ce se chinuiesc unii, prin satelit, prin gloanțe şi valuri, să ia vederi şi să le transmită reale, dar prelucrate, credibile, senzaționale, trunchiate, falsificate, cu scop de a informa, adică de a manipula, demonstra, justifica, susține, dovedi, argumenta, contrazice, prezenta etc., căci, nu-i aşa, dacă la noi puternicii puterii a patra sunt cum sunt, la ei aceiaşi puternici, sunt putincioşi şi mai mult decât atât.

13.03.2003

TRISTEȚE DE MAI

Ce eu, cum am aflat, aşa am arătat.
URECHE

Avea mai multe ticuri verbale. Unul dintre acestea era foarte repetat. Părea un fel de concluzie „originală”. Zicea: „Nema problema de Lepa Brena”. Adică „nu-s probleme”, în sârbeşte sau bulgăreşte, însoțit de numele unei cântărețe din Belgrad, care a făcut furori în tinerețea personajului nostru. Ei, da, personaj. Ins cu tot ce-i trebuie pentru a deveni, dacă nu erou în teatrul de operații militare, măcar erou al scrierilor mele, inspirate din mediul bleu-jandarm.

Se numea Ilia, era ardelean, turdean, naturalizat în Capitală. Ilia Ciuciulescu, fiul

Sidoniei şi al lui Titus Ciuciu. Şi-a schimbat numele când a ajuns ofițer şi s-a săturat să fie ținta ironiilor, datorită numelui, dar din respect pentru strămoşi şi-a păstrat rădăcina. Mă rog, e un Escu, poate deveni VIP şi chiar a devenit. E colonel plin şi bătrân. Bun în grad de două decenii. A urcat pas alergător treptele ierarhice, a ars etapele, a ajuns prea sus şi prea devreme, după care a survenit stand-by-ul. L-au învăluit şi blocat tinerii. „Torțelul revoluționar, volbura democrației, jurații americanilor…”, zice, descriindu-şi… groparii.

Altminteri, om la locul lui, vorbind doar la foc cu foc, aşezat şi sfătos, stătător de cursă lungă, ins care poate rezista zece ore, stând degeaba în fața unei hârtii albe, pe care tot nu ştie ce să scrie dacă nu i se dă de unde şi până unde să copieze, ori răbdând în zloată tot atât, asigurând tragerile în poligon, adică reprezentând eşalonul superior în inspecții.

„Cine vine la instrucția focului?” întrebau comandanții, denumirea categoriei de pregătire rămânând a focului, cum a rămas

„Casa Scânteii”, deşi s-a schimbat modelul de import Est cu sursa de inspirație Vest.

„Ciuciu...” divulgau cei din comandament şi micii comandanți explodau de bucurie şi se-apucau să facă asigurarea pentru luptă.

Țin minte ce greu mi-a fost, în calitate de comandant de pluton, să fac rost de palincă, fiindcă țuica mea de Piteşti, puturoasă şi mică-n grad, nu-i plăcea lui moş Ilia.

Chiar semăna cu un rus, cu un Ilia sau Ilici, fuma orice, bea tării, vorbea ca din butoi, înjura birjăreşte şi... fusese blond. Avea şi o pasiune pe care n-o ascundea față de mareşalii ruşi Jukov, Jdanov, Suvorov, Malinovski.

De teamă să nu se vadă că nu prea ştie să citească, umbla fără ochelari, ori refuza să-i scoată din buzunar. Făcea pe martirul, punând un tânăr să-i citească dacă era nevoie să facă aşa ceva în public.

Umbla încliftat, cu centură pe burta-i dolofană, cu nasturi metalici şi cizmele lustruite şi-i plăcea să primească raportul şi

să se-aşeze-n faţa formaţiei strigând: „Bună ziua, tovarăşi!”

De multe ori nu-i plăcea răspunsul la salut şi repeta: „Nu e bine. N-aţi mâncat, cacarumbiştilor? Bună ziua!”

Trupeţii răcneau de vibrau geamurile ferestrelor şi le izvorau pâraie de transpiraţie din ceafă.

Într-o dimineaţă nelăsată să se nască, extrasă cu forcepsul de colonelul Ilia Ciuciulescu (atunci era maior al trupelor de securitate, cum eram şi eu locotenent-major al aceloraşi forţe armate ale Ministerului de Interne), viitorul jandarm, specialist al compartimentului pregătire pentru luptă, a venit în inspecţie, la ora când, la început de mai, se-ngână noaptea cu ziua cuprinsă de durerile facerii. Întâi l-a adus în pragul infarctului pe ofiţerul de serviciu care, ca un făcut, urma exemplul subofiţerului de la punctul de control al accesului în unitate: dormea. Când a făcut ochi, căpitanul a sărit din pat, lovindu-se de fişetul cu armamentul cadrelor, atât de tare că pistoalele s-au risipit pe jos, cele care au mai rămas, fiindcă maiorul

Ciuciu avea două arme în mână, le luase din dulapul respectiv găsit deschis, în timp ce insul cu banderolă de autoritate visa de-a binelea. Trezit din coşmar, aflat în izmene (altă faptă neregulamentară, că „odihna se execută îmbrăcat”) ofițerul inferior (mult mai târziu s-a trecut la sintagma ofițer cu grade inferioare!) a amuțit în poziția „preinfarct”.

„Ce te holbezi, măi tovarăşe!? Ia uită-te la ceas!” a cerut musafirul.

Era cu puțin peste ora 05.00.

„Ei, te-ai dezmeticit?” mai întrebă Ciuciulescu, văzându-l pe căpitan dorind să facă trei treburi de-odată: să sară-n pantaloni şi-n cizme, să pună armamentul la loc în rastel, să execute ordinele şefului de la Bucureşti.

„M-am... reportez... Mă iertați... Am...” bâigui ofițerul de serviciu.

„Ei, atunci treci la aplicarea semnalului Turbanul!”

Căpitanul nu mai fu în stare nici de atacul de cord care-l pândise, cuvântul magic rostit de maior însemna: alarmarea efectivelor în varianta „de exercițiu”.

E un algoritm, sunt documente de alarmare, telefoane, urgențe, furieri, agenți, automobile, probleme obligatorii, responsabilități. La rece, căpitanul le repetase de zeci de ori, dar acum... ardea țara. Plus că totul era vraişte, iar cronometrul lui Ilia mesteca secunde ale stării de urgență.

Ce-or să pățească, el şi ajutorul de la poartă, c-au dormit pe ei, este chestie de bilanț. Deocamdată să vedem cum se-nlănțuie logic, dinamic, operativ, oportun operațiunile din planul de alarmare.

Au început să urle gradații, să sune telefoanele, să se blindeze geamurile cu pături (atunci inamicul ataca unde vedea lumină, nu ca azi când stau luminile aprinse pentru a se vedea că acolo sunt oameni şi trebuie ocoliți de bombe şi rachete!), să huruie motoarele maşinilor în parcul auto, să miroasă toată cazarma a fum de motorină, să tacă păsările şi să zboare bezmetice în crăpăturile zilei de florar.

Prima oră a fost un vacarm. Sub un bec chior, care spânzura într-un stâlp, pe platou, şedea cu carnețelul în mână, C.T.C.-istul, reprezentantul eşalonului superior, cel

care alarmase unitatea. Au venit val-vârtej, cadrele echipate pentru război. Cazarma roia. Urdinişul păzit de subofițerul cu ochii umflați absorbea roiul kaki. Odată cu luminatul de ziuă, curtea era plină: tehnica şi personalul aliniați şi gata de marş.

Cronometrul maiorului s-a oprit şi s-a trecut la controlul valizelor de alarmă. Între timp, a venit la cazarmă şi echipa de control din care făcea parte şi Ciuciu. Am fost luați la întrebări toți.

Eu am avut onoarea să fiu chestionat chiar de maiorul împuternicit să alarmeze unitatea. I-a plăcut cum răspund (tare, clar şi din poziția drepți), cum comand plutonul (tare, clar şi din aceeaşi poziție) şi cum se prezintă ranițele, ca şi valiza mea: cu obiecte conform opisului, uniform, de la culoarea prosopului până la tipul aparatului de ras, de la batista cu monogramă la cutia de cremă de ghete eg-gü, de la trusa cu ac, ață şi nasturi, la tubul de pastă de dinți, de aceeaşi mărime şi acelaşi tip, de la pomada de obraz „Tar”, până la paharul cu geometrie variabilă de culoare galbenă.

Întrebările (banale) puse soldaților au primit răspunsuri (prompte) tare, clar şi din poziția fundamentală a ostaşului nedemilitarizabil.

Când am trecut la tehnica de transmisiuni, unde Ilia Ciuciulescu se pricepea cum mă pricep eu să slujesc la altar, impresia pozitivă a fost şi mai puternică. Aranjasem cu dracii de caporali să facem demonstrații pe viu, folosind chei, parole şi mesaje fictive. Am făcut să se aprindă becuri şi leduri, să zbârnâie sonerii şi buzere, să se mişte acele instrumentelor de măsură şi să comunic cu corespondenți închipuiți. Chei, butoane, comutatoare, pârghii, şuruburi, zgomot, lumină, efecte. I-am luat ochii, i-am împuiat urechile inspectorului şi... s-a ieşit din situație.

Bilanțul s-a făcut pe părți. În sala de festivități s-au adunat numai cadrele.

Şeful comisiei, un colonel despre care s-a dus vorba, la fiecare Zi a Republicii sau la 23 August, că-l face general, dar evenimentul nu s-a produs decât după marea întoarcere la stânga-mprejur din decembrie 1989, a

prezentat rezultatul alarmării şi obiectivele inspecției care abia începuse.

Cel mai şifonat a ieşit ofițerul de serviciu, care a fost găsit dormind în post ca o santinelă neglijentă şi ignorantă. De fapt, principalul vinovat era subofițerul de la poartă care-i facilitase lui Ciuciu intrarea în perimetrul în care accesul şi fotografiatul este interzis, aşa cum „grăiesc" şi semnele de orientare aşezate în zonă.

Dar, după acest duş rece, pentru comandant, urmează şi unul cald, reconfortant:

– Tovarăşi, vă invit să treceți pe la plutonul doi, din compania unu radio. Să-l rugați pe locotenentul–major Notaru să v-arate cum se pregăteşte o subunitate pentru ieşirea la alarmă.

Era clar. Ciuciu mă dăduse drept exemplu, punându-mi-i în cap pe ceilalți colegi de grad şi de generație.Am sărit ca un arc în poziție drepți, tocurile cizmelor cu potcoviță răsunând ca la Fred Astaire:

– Felicitări, tovarăşul Notaru! a rostit cald, cu voce scăzută şi cu timbru de tenor, mai mult... altist, colonelul.

– Servesc patria! am tunat eu făcând să se sperie şi cei de față şi decibelii rebeli în difuzoarele de mare waltaj.

Au urmat zece zile de program orar al unității cu... coadă. Adică am fost supravegheați de toți ofițerii comandamentului, fie lăsându-ne să evaluăm şi notând, fie luându-ne la întrebări şi iarăşi notând.

Cine credeți că a fost evidențiat din nou la încheierea inspecției. Tot locotenentul-major Radu Notaru. Şi ca să împărtăşesc din experiența mea acumulată la munca de jos am fost promovat urgent şi irevocabil la Bucureşti. Deocamdată la pregătire de luptă (de nu pentru, cum era normal să se numească domeniul, dar asta e altă bonetă, fiindcă respectul față de limba română şi semantică mergea până acolo, încât se promova pleonasmul de tip regim democrat-popular şi-n denumiri oficiale sau prevederi legale!) într-un birou cu maiorul Ilia Ciuciulescu, eu răspunzând de pregătirea specialiştilor, el tot de instrucția focului (adică a tragerilor) şi de alarmarea unităților. Am făcut, deşi foarte puțin, un

tandem interesant. De la el am învățat cum se poate lua soldă pe stat degeaba la ordin, cum se-nşeală „inamicul” (adică şeful venit în control) prin întinderea unei hărți pe masă, prin deschiderea şi punerea cu coperțile în sus, ori cu pene între file, a regulamentelor generale şi prin... consumarea timpului cu banalități, bancuri, tutun şi tras câte un gât din paharul cu votcă aşezat în sertar.

Am evadat din Jandarmerie un timp, m-am şcolit, am trăit experiența luptei cu verbul tipărit şi pus să răspundă la întrebările C5U: cine, ce, când, cum, cui şi unde, după care m-am repatriat.

Ilia Ciuciu era tot colonel ca şi mine, lucrător la pregătire pentru luptă şi cu decizia de pensie în buzunar.

– Bine-ai revenit, puştiule! mi-a zis bătrânul ardelean. Tu poate te-ai acomodat la drăciile astea. (Mi-a arătat pe biroul unui locotenent, care n-avea treabă cu poziția drepți, ce-şi chinuia ochii privind prin dioptrii ecranul unui computer). Şi poate poți să-nveți limba americanilor, pe care eu

tot inferiori ruşilor îi consider, în materie de artă militară.

Avea lacrimi în ochi când vorbea cu mine şi m-a invitat să cinstim o tărie în onoarea schimbului de ştafetă.

– Mâine o să-mi dea un buchet de flori, un baston şi un şut în fund, după 35 de ani de slujbă la stăpân, puştiule! mi-a zis, cu nostalgia omului frustrat.

– Păi ce, nu vă bucurați c-ați scăpat de teroarea orelor exacte obligatorii? încerc.

– Nu, puştiule, că eu am rămas singur. N-am avut copii, iar nevasta m-a părăsit. Acum e în Canada. A fugit la Revoluție cu un fluieră-vânt, venit cu ajutoare. Eu, dacă am stat tot timpul în dispozitiv... Mai bine muream cu amărâții ăia, la Otopeni. Am avut zile şi am scăpat. Am participat din partea comandamentului la toate misiunile: şoferiadă, studențiadă, mineriadă, mitingiadă. Numai în dispozitiv zi-lumină, de când mă ştiu. Acasă am fost doar să mă culc, să mă spăl, să mă bărbieresc şi să mă primenesc. Nu-i port pică femeii: s-a dus la mai bine. N-am avut

copii, aşa că... Asta e... Dar... nema problema... cu Lepa Brena...

L-am ascultat şi apoi am tăcut amândoi cele câteva zeci de minute rămase până la plecarea autobuzelor de pe platou.

A doua zi am venit pregătit. Am ticluit o dizertație pe care s-o prezint la festivitatea de pensionare a venerabilului colonel Ilia Ciuciulescu şi am încropit, cu nişte băieți talentați, un micro-spectacol care se-ncheia cu „Mulți ani trăiască” şi defilarea jandarmeriților, cu câte o floare, pe care i-o dăruiau pensionarului.

Nici n-am mai venit la birou, să nu dau ochii cu sărbătoritul.

Eram în sala de festivități, la repetiția pentru evenimentul de la ora 13.00, când a intrat generalul şi a ordonat să încetez orice activitate.

Obişnuit cu ordinele care nu se comentează, am răspuns am înțeles şi am făcut ochii mari:

– Veniți la mine în birou, să discutăm! mi-a zis şeful.

Am ajuns una, două la etajul trei, mi-am luat agenda şi am mers la general...

– E singur, v-aşteaptă! zise secretara, arătând ca un pacient care tocmai a primit vestea că suferă de o maladie incurabilă.

Am intrat, am stat pe scaun şi m-am pregătit să notez.

– Să vă ocupați de necrolog, coroana de flori, muzica militară şi logistica pentru pomană! De restul m-am ocupat eu. Să faceți şi dumneavoastră un drum la Cimitirul Ghencea să vedeți cum decurg pregătirile pentru înmormântare! ordonă generalul, făcându-mă pe mine să intru în pielea unui condamnat la moarte.

– Păi!?

– Ce, nu ați aflat?! Colonelul Ciuciulescu a fost găsit spânzurat în apartamentul său din cartierul Colentina.

13.04.2003

CORPUL DE GARDĂ

Măreția sufletului uman constă în a şti cum să ții calea de mijloc.

PASCAL

TREI SPRE ZECE

Tot ce există trebuie să aibă un început. Un (nou) început se naşte şi-n acest colț de pagină. Pentru a se putea consuma (tot) conținutul, începutul trebuie să fie apetisant, magnetic, acroşant, şocant, captivant.

Ei, bine, captatio benevolentia (glonțul) acestui (prim) cartuş vreau să fie veşnica (mea) obsesie a norocosului 13! De acest număr, cât însumează numele şi prenumele unor Iisus Christos, Giuseppe Verdi, Vladmir Putin, Mihai Eminescu, Johann Strauss, Mihai Viteazul, Usama bin Laden, Roland Barthes, Samuel Beckett, Ramain Rolland, Saddam Hussein etc. am vrut să leg seria de salve de tuş, care încheie acest opuscul, sau 21 de santinele de hârtie,

ce constituie plutonul de tablete reunite în… corpul de gardă. (Pentru cei cu simțul umorului, am putea adăuga la şirul de nume şi alte câteva, cu sonoritate bleu-jandarmă, precum Tudor Cearapin, Lazăr I. Nicolae şi, de ce nu, Nicolae Rotaru).

Apropo de culoarea (timbrul) acestei sonorități, veți fi de acord că Arma oamenilor de arme este o sursă inepuizabilă de realitate română-euro-atlantică, despre care, tăcând, un plaivaznic cu epoleți, strai şi suflet bleu-jandarm, ca acel care vă solicită cinci minute de atenție şi îngăduință aici, ar păcătui la fel de grav, ca atunci când ar vorbi (scrie) în necunoştință de cauză ori ar practica „minciuni în falş”. Zică lumea orişice, cred în norocosul Je. Cine va număra (toate) literele alfabetului național, va observa că inițiala jurământului, justiției, jarului, jindului, jovialității, jertfei, judecății aflată pe scutul din stema Jandarmeriei este a… treisprezecea.

Să fie întâmplător că cei admişi (toți) de comisia ONU la testul de engleză, apropo de prima misiune peste hotare pentru

„Detaşamentul „K” (13 litere) erau... 13 jandarmi?

Nici titlul acestui cursiv nu e fără tâlc. Trei virtuți creştine (iubirea, credința şi nădejdea) am vrea să ne călăuzească mereu devenirea spre calificativele superlative, nota zece, cu care se cântăresc competența, profesionalismul şi performanța, ca să aleg altă realitate–aspirație trinitară pe care ne-o dorim, spre (şi de nota) zece. Am onoarea să vă mulțumesc pentru atenție şi să vă invit la lectură.

13.01.2002

SANTINELA BINELUI

Jandarmii acceptă să fie pe locul trei doar atunci când locul întâi aparține divinității (perfecțiunii), iar premiul pentru locul secund nu se acordă, din varii motive (lipsă de resurse, de cvorum, de participativitate sau, dimpotrivă, abundență de orgolii, de bătăi cu pumnii în piept, de clientelism apolitic).

De pe acest loc, ei (care nu ştiu multe, dar ce ştiu, ştiu şi fac, inclusiv dovada că ştiu ce fac!) se... dedau la crezăminte, conform cărora societatea (comunitatea, inclusiv cea continentală şi trans-atlantică) îi cunoaşte, recunoaşte, acceptă, ajută şi caută. Nu că jandarmii ar fi justițiari, ci că ei, grăbiți cum sunt, n-au jumătăți de măsură şi nu pot să iubească griul la fel de echidistant cum iubesc albul şi negrul.

Nici măcar viața nu şi-o trăiesc în roz, ci în bleu-jandarm, o culoare din cromatica Planetei care noi dorim să rămână albastră şi, mai ales, a noastră.

Să nu se înțeleagă că suntem (dacă folosim o sinecdocă în care pluralul se înlocuieşte prin singular, ca forma prin conținut!) jandarmul Planetei! Sau că ne erijăm în aşa ceva! Nu, noi ne-am propus (şi ni s-a şi propus!) să fim traficanți de concordie, integratori de pace (zonală şi dacă se poate globalizată), inspiratori de consens, făurari de linii (on line) de dialog constructiv, furnizori de toleranță, veghetori de bune rânduieli, factori de echilibru, artizani de securitate, inspiratori de încredere, santinelele binelui planetar. Vi se pare că e prea puțin? Suntem dispuşi şi la alte asumări. Vi se pare că e prea mult? Şi nouă, dar nu ne plângem. Şi n-o facem de azi de ieri, ci de peste 15 decenii, de când ne ştim sau cine ştie de când şi nu ştim (încă) hrisovul, ofisul, pricazul, zapisul, dovada. Nu ştim încă.

23.01.2002

PROMOVĂRI

Deşi pare paradoxal, în afară de conducătorii desemnați de jocul politic, Ministerul de Interne n-are cadre proprii. Formula (şi uniforma, care de când cu demilitarizarea dă destulă bătaie de cap!) aparat central reprezintă o destinație, un artificiu, o linie de sosire.

Cadrele instituției (cum e şi normal) provin din structurile subordonate, aşa încât, la centru, găsim (foşti sau rămaşi) jandarmi, polițişti, inclusiv foşti-grăniceri, pompieri, arhivişti şi „civilişti”! Dacă vom face o evaluare (sociologică şi anamnetică) vom constata (cu mândrie) că oamenii de arme sunt „ponderali”, cum se exprima cineva pentru a spune că dețin ponderea, în aparatul central. Nu vom mai reitera ceea ce

este evident (calitatea umană şi I.Q-ul celor promovați), ci vom observa (ceea ce au făcut şi străinii, mai ales cei din FIEP şi organismele internaționale (mai cu seamă ONU) că Jandarmeria Română este pepinieră de profesionişti competenți şi performanți ai liniilor de muncă pe care le presupune sintagma ordine publică.

Nu e locul să-ntocmim ierarhii artificiale pentru că am trage concluzii false (ca în cazul „lideriatului" Editurii M.I. şi publicațiilor centrale „Poliția Română" şi „Pentru Patrie" deținut de... grăniceri), ci e doar un motiv de mândrie, pricinuit de evoluția oamenilor de arme, de recunoaşte-rea muncii, prestigiului şi seriozității lor.

13.02.2002

JANDARMERIND

Francofonizând, adică franco-italo-espaniolo-portughezând, Jandarmeria Română a fost acceptată în FIEP! Dincolo de (jocul de) cuvinte, acest fapt, indiferent cine ce crede sau se face că nu vede, reprezintă un pas mic pentru Armă, dar unul mare pentru Țară, ca să parafrazăm vorbele primului aselenizat.

„Continentalitatea" României poate fi judecată şi prin această opțiune (a Europei!) apropo de „oamenii de arme" carpato-danubiano-pontici, rezonantă (şi demonstrată fertil şi constant, în istoric – legendara Câmpie a Mierlei, sub gir ONU!) cu opțiunile sale euro-atlantice.

Ajutori şi beneficiari ai acestui tip (bleu-janndarmi) de made in România,

furnizorii de concordie şi armonii balcanice, de stabilitate şi toleranță etno-religioasă, sunt proprietari de voință şi motivație, depozitari de sentimente umane şi dreptate, arhitecți de confraternitate şi pace socială, arbitri, incoruptibili ai competiției fair play-ului.

Naşterea (o renaştere grea!) în sânge şi percuții ucigaşe a Jandarmeriei Naționale produsă după evul „cortinelor de fier", „războiului… arctic" şi „suspiciunilor comunistoide", a însemnat, pentru jandarmi, sositul mesianic într-o altă lume (mai dreaptă şi mai bună) pentru bunătatea şi dreptatea căreia s-au simțit chemați şi sortiți. De aceea, cu nostalgie (după unii) sau respectând tradițiile (după alții), jandarmii invocă trecutul de glorie şi eroism, urmând prin ani pilda strămunilor. De aceea (convinşi că drum de-ntoarcere nu mai este) ei se află în continuu marş, în luptă cu ei înşişi (uneori pentru a se astâmpăra şi a se obişnui să fie răbdători, toleranți, „severi, dar drepți", în neobosită veghe, îndeplinind ordine, îndatoriri, prevederi de lege,

indiferent cum se succed exponenții puterilor separate (inclusiv ai puterii celei de-a patra care nu iartă, nu tace, nu uită, adică presează), indiferent cine suie în jilțul din vârful structurii ierarhice a „instituției gestiunii violenței licite, din arhitectura națională de securitate”, cum i-ar zice un sociolog militar Jandarmeriei.

Şi, totuşi, francofonizând euro-atlantic, noi continuăm să jandarmerim româneşte.

23.02.2002

INTERACȚIUNI

Aşa zicând „sociologiceşte”, Jandarmeria este o organizație de tip birocratic cu structură ierarhică, un sistem socio-uman coeziv, autoregulator şi deschis, care funcționează, acționează şi interacționează într-un mediu specific (militar), conform unor determinări duale (pace/ război, acalmie/ conflict, ordine/ dezordine, criză/ dezamorsare etc.) de prototipicitate, legitimitate, motivație şi autoritate.

Respectând regulile dinamicii de grup militar, de la integrare (socializare) la privațiune (obediență), unitățile (substructurile) Armei oamenilor de arme ştiu că finalitatea demersurilor lor (ambele: educativ -cultural-comunicațional-volitiv-motivațional, pe de-o parte şi instructiv-acțional-

specializat-formativ-fizico-psihic, pe de-alta) reprezintă o interacțiune cu societatea în varii ipostaze.

Promenada a doi îndrăgostiți, prin preajma unui post de santinelă, excesul de extaz într-o tribună de stadion, temperat cu „libertatea” cuvântului şi... cuvintelor, vizavi de ținuta (inclusiv uniforma) unui ostaş jandarm, dialogul aprins (cu coktailuri) între mitingo-grevişti şi „jan-jacii” răbdărilor tolerante într-un „izomorfism” prelungit până la limita de rupere a celui mai elastic gumilastic şi câte altele – iată tot atâtea prilejuri interacțional-interactive.

Interacțiune de tip „noi-ei” (în piața revendicărilor arzoaice) cu feed-back de neprodus, cu ecou comunicațional, adică, făcător de persuasiune, solidaritate şi tulburări... (Cât de regulamentar e ordinul „acționați!” şi cât de legitimă comanda „foc!” aş întreba, dacă n-aş auzi ca pe o tragere de urechi (chiar în urechi) vorbele lui Napoleon: „Cele dintâi calități ale soldatului sunt rezistența şi disciplina; vitejia vine numai în al doilea rând”).

Interacțiune militară şi de tip „noi-noi” (cei cu celular şi pile aliniați în acelaşi front cu fiii de şomeri sau ai nimănui) pentru pregătirea prevenirii aceluiaşi război! Dar interacțiunea „ei-ei-noi”? Doză letală de speranță, suportată de cei mulți cu ajutor de jandarm la drumul mare... cum ar scrie un jurnalist modic, ludic, sadic, pudic, medic, sudic...

13.03.2002

COPILĂRIADA

Se poartă, de la Iliada încoace, acest mod de a fi (mai) vulcanic: mineriada, şoferiada, studenţiada şi altele.

Ce-au „iadele” respective cu Jandarmeria, s-a dovedit în timp, dar trebuie să constatăm că nu mereu avem de-a face cu-ncleştări, că nu mereu „iada” sare casa, că mai sunt şi „competiţii” paşnice. Botezată după tipic, mişcarea cu ecou biblic (Lăsaţi copiii să vină la mine!) prin care tinerele vlăstare fac cunoştinţă cu Arma oamenilor de arme, este un asemenea exemplu.

Jandarmii (vrând-nevrând) sunt prezenţi în locurile pierzaniei cu vârstă fragedă, în măruntaiele oraşelor sau la umbra efemeră a boschetilor, acolo unde suflete de copil pâlpâie rănite în trupuri mutilate de speranţe fără finalitate.

Tot ei sunt alături de deznădăjduiții soartei, aflați prin centre de primire şi triere prin instituții ale aşa zisei ocrotiri şi reeducări, patronând bruma de zâmbet şi licărul de bucurie din sărbătorile creştine. Azilanții visurilor efemere, viitorul fără viitor, copii handicapului social de tranziție sunt prietenii jandarmilor, dar copilăria nu e o insulă de excepții. Ea este oceanul de entuziasm şi lumină, este izvorul de performanță şi dăruire, este potopul de bucurii pe care le punem la temelia acelui mâine visat şi durabil.

Pentru copii – din rândul cărora se recrutează campionii osârdiei şi olimpismului, renumelui şi competenței, virtuozității şi geniului – Jandarmeria are permanent deschise porțile inimii şi-şi dă admirația la maxim. Pe aceşti performeri neobosiți ai strădaniei şi recordului care sporesc zestrea de mândrie românească, comparabilă cu standardele continentale cele mai înalte, îi chemăm la noi să ne cunoască şi să-i cunoaştem, să-i bucurăm şi să ne bucure, să-i aplaudăm şi să le arătăm prietenia sau încăpătoarea-ne bunăvoință.

A devenit un obicei frumos, o punte de semeție şi zel, un prilej de emoție bleu-jandarm ai căror artizani şi eroi sunt copiii sosiți în unitățile noastre, în care ucenicesc la şcoala dragostei de glie frații lor mai mari, jandarmii. Copilăriada, cu rezonanța de cireşar, are o singură revendicare: dreptul la inocență şi surâs. Drept, la care subscriem şi pe care-l asigurăm cu onoare.

23.03.2002

DULĂII

Nu e vorba de cartea cu acest titlu a lui Zaharia Stancu, de care generația nouă n-a auzit, fiindcă a fost exilată din manuale (şi bibliografii) şcolare. E vorba chiar de dulăi. Cu alte cuvinte de câini vagabonzi. Pardon, comunitari. Şi încă pardon: câini jandarmilitari. Adică de plutoanele (citeşte haite!) de patrupede pripăşite prin unitățile Jandarmeriei.

La Băneasa, unde încă ucenicesc, curtea bâhâie. (Pe vremuri, în această curte exista un maistru militar-vânător care făcea selecția cu arma geco! Acum, de teama unei starlete a ecranului sau de frica prietenilor animalelor, oamenii au cam fost depăşiți de javre!)

Nu e o glumă că unele cadre (mai ales femei) au făcut raport să li se asigure

protecție. Ascunse prin cotloane, la umbră sau acioală, jivinele aproape sălbăticite, care au ajuns abonatele lăzilor de gunoi, dar şi ale miloşilor, cu sau fără uniformă, sunt, uneori, deranjate de cine ştie ce cadru sau ostaş din cazarma cazărmilor. Atunci câinele sare la luptă. „Strigătul" lui stârneşte solidaritatea „subunității" şi atacul (cu victorie asigurată) este iminent. Nu mai ai timp nici să fredonezi un distih („Şi acum te-ntreb pe tine: / Cine-i om şi cine-i câine!"), nici s-o iei la sănătoasa, nici să lansezi vreun S.O.S., mai ales când evenimentul se produce în afara programului (dimineața de mult, ori seara târziu, când, paradoxal, şi potăile sunt în relaş!).

S-au propus soluții extreme, cu hingheri, cu eutanasieri, dar au sărit în ajutorul canidelor opoziția, aşa-zişii ecologişti, tăietorii de frunză la câini, iubitorii de javre, care ignoră proverbul „spune-mi cu cine te-mprieteneşti, ca să-ți spun ce eşti!"

Acest stand by stârneşte ilaritate şi silă. Mai ales când, în toiul unui ceremonial, apare dintr-un boschet, câte un dulău

flocos, care strică exactitatea şi armonia unei solemnități. Sau când, alde dulăii bolnavi şi hidoşi îşi dau alarma şi vin să hățăne grupa de câini de serviciu (exemplare de rasă, dresate şi muncitoare, prieteni ai jandarmilor) când trec la instrucție, ori pleacă în misiuni, în timp ce acele patrupede de temut sunt educate să tacă şi să ignore potăile chelălăitoare, parcă pentru a valida tâlcul unui proverb, în care câinii latră, iar caravana trece.

Ham zis!

13.04.2002

PUNCTUL PE Jii

Deşi o rubrică din „Revista Jandarmeriei” îi invită (inspiră) să pună punctul pe „i”, jandarmii aşează acest moft (de sprijin) pe care, un mare idealist zicea că, dacă l-ar fi avut, ar fi răsturnat Pământul, mai ales pe „j”. (În treacăt fie spus, noi suntem capabili să răsturnăm Planeta, s-o facem scrum şi amintire şi fără punctul cerut de Arhimede, cel cu baia şi găselnițele de tip „evrika”!).

Acestea fiind… punctate (ca să ajungem la temă!), vă invit la… pas viu. (N-am găsit altă comandă, cu rimă la Jiu!).

Deci: Jiul (care curgea, în poeme proletcultiste, cu negreala antracitului spălat) acum ne-a devenit mai puțin aliat,

chit că ne-ncepem (Jandarmerie şi Jieni) cu aceeaşi inițială, pusă la/sub punct!)

De vină este istoria care se-ncumetă, uneori, să evadeze – din trecut şi să se scrie în „pas-alergător”, de mercenari huilici, sub pâlpâiri de „luceferi” cosm(a)ici – file de prezent trecător.

Ei şi? Timpul trece, Jiul curge, caprele sunt toate zece, şi tot un căprar le mulge, capre albe, negre, murge. (Folclor cazon din… posada Costeşti).

Acea istorie consemnează că „spăimoasa” Jandarmerie e, de fapt, cloța care primeşte puii răzlețiți din cine ştie ce pricini. Aşa se face că-n unitățile noastre s-au angajat mineri disponibilizați, romi „parteneriali”, şomeri bărbați. Mult-hulita instituție a evoluțiilor incomode este căutată şi curtată la o adică, aşa încât, când se fac angajări, la concurs, pe câteva locuri candidează sute de tineri, dornici să pună punctul pe… J.

23.04.2002

ORDIN DE LUPTĂ

Port (suport) epoleți de peste trei decenii. Sunt ofițer – militar cum spune un amic, pentru a se distinge şi a se deosebi de cei chemați – verbul exclude varianta chemare! – în rândul cadrelor active (fără să fi absolvit şcolile cazărmii!), fost ofițer superior (ah, semantica vechii legislații!), actual ofițer cu grade superioare (trăiască semiotica noilor producte parlamentare în materie!) şi, în această calitate (plus cele dobândite prin evoluții succesive, în funcții de răspundere, pe diferite scări ierarhice şi prin şcoliri – inutile?) – în instituții – foste – prestigioase ale statului, pot – (am dreptul) – să cuvântez, în cunoştință de cauză. Cauză producătoare de efecte diferite şi (unele) nedorite.

Şi, mă rog, ce cuvântez? Nimic deosebit, vorba raportului sergentului de serviciu pe

companie. Spun şi eu, ca tot condeierul, că viața (bleu-jandarmă) la cazarmă a devenit legală. În „treisprezece” capitole de act normativ organic ni se spune ce şi cine suntem, ce şi cum facem, cum şi unde acționăm, ce obligații, drepturi, tehnică, bani etc. avem pe (întreg) teritoriul național, unde ne aflăm şi ne instruim, pentru a putea menține sau/şi restabili ordinea publică, pentru a putea păzi şi/sau salva bunurile de patrimoniu, pentru a preveni şi/sau curma ilegalități, agresiuni, acte de diversiune, de teroare, de intimidare şi atentare, pentru a asigura siguranța transportului, pentru a lupta cu stihia naturii pentru a fi şi rămâne oameni de arme.

Ei, bine, după ce am preluat sarcini şi misiuni noi cu duiumul, la capitolul efective, fonduri, tehnică şi drepturi suntem rămaşi în aceeaşi austeritate pe care tot o sperăm de tranziție. În rest, salt (tot) înainte! Sau, parafrazând un ordin (fost) celebru: „Jandarmi, vă ordon: treceți reforma!”.

13.05.2002

DECORAȚII

Nici nu ne batem cu pumnii în piept că, vezi Doamne, cu noi începe militarizarea, nici nu ne-mpăunăm c-am fi, vezi (idem), cei-mai-cei-mai din M.I. N-avem de ce să ne-nvrednicim de asemenea întâietate şi nici n-am fi credibili în sondaje!

Nu, noi am rămas tot nostalgicii (chiar tributarii) formulei pe făcute. Plus că, oricum am da-o, jandarmii nu pot fi cap de listă, fiindcă, între normalitate şi spectaculos, majoritatea (inclusiv şi, mai ales, presa!) alege varianta a doua. Dar deschizători de drum? Da, asta se poate.

Pe acest principiu (unanim acceptat) am devenit deschizătorii drumului (țării) spre Europa. Fără glumă, fără falsă modestie, fapta (legală) transfrontalieră a unui

detaşament de jandarmi, chemat să arate ce ştie şi să facă ceea ce (se) zice că pot arăta, a ajuns, în timp record, de notorietate. „Centuria” de... kosovari români, ce acționează sub semnul J.R. (dintre conotațiile inițialelor nu invocăm confuzia Jandarmeria Rurală, nici pe cea cu un personaj de film, made in America, ci precizăm pur şi simplu, pentru-ntregul nat planetar globalizat, că e vorba de Jandarmeria Română!), reprezintă pasul uriaş sau lungimea de barcă în plus, care ne-a distanțat, la ajungerea pe continentul jinduit, înaintea tuturor aspiranților din țară, aflați în competiție inconfundabilă pentru europenitate.

Serioşi şi taciți (cum spunea un jurnalist), tăcători şi făcători (cum observa alt gazetar), jandarmii care au „evadat” în spațiul ex-iugoslav au reuşit să prefacă investiția de speranță şi credibilitate în realitate incontestabilă. O.N.U. – suprema egidă sub care acționează în prima misiune de ordine publică, imagine națională, concordie balcanică şi pace planetară,

jandarmii carpato-euxini! – s-a dumirit şi n-a întârziat să recunoască meritul şi să răsplătească efortul „irenologic” al bărbaților, toți unu şi unu, ca nişte panduri viteji, ai unui legendar domn Tudor, care ostenesc pe plaiuri de legendă, devenite de disconfort şi zâzanie interetnică şi interconfesională, într-o istorică şi întinsă Câmpie a Mierlei, megieşă.

Aliniați, în văzul unor mari şi numeroşi creatori de auspicii, românii cu epoleți, uniformă şi suflet bleu-jandarm de Bucureşti au primit, ca-ntr-o înălțătoare şi emoționantă ceremonie de înnobilare, înaltul insemn al curajului dovedit, recunoştinței unanime şi vitejiei nedisimulate, un blazon continental al democrației apusene, o medalie cu nume uşor de tălmăcit în semnificație: „În serviciul păcii”.

Ce poate fi mai memorabil şi mai emoționant, acolo, departe de ai tăi, când constați că binemeriți recunoştința „lumilor lumii” (ca să citățm o altă metaforă prin care este definită Organizația Națiunilor Unite!), când însuşi comandantul Armei oamenilor de arme este părtaş şi martor al

evenimentului, strângând mâna învingătorilor, „ambasadorilor români ai liniştii, păcii şi concordiei planetare”, cum îi defineşte Generalul lor?

Cu siguranță, la Kosovo, într-un toi de vară, când pe pieptul „centurionilor” de Băneasa străluceau medaliile doveditoare, s-a scris nepieritoare filă de hronic, s-au săpat în conştiințe momente de neuitare şi faimă bleu-jandarm.

Şi câte n-ar mai fi de adăugat, dacă nu am şti că bătăile cu pumnii în piept şi-ngâmfările, chiar şi susținute de sondaje, sunt efemere şi din afara virtuților ostăşeşti, pe care ne onorăm a le avea, păstra şi-mbogăți.

23.05.2002

CONDUCTIŞTII

Nici nu ştiu ce să fac: să mă bucur ori să mă crucesc! Se spune (scrie) că, de când au preluat jandarmii paza/apărarea conductelor, evenimentele privind sustragerile de combustibili octanici din magistralele de transport au scăzut până la dispariție. Deci motiv de bucurie că ai mei îşi fac datoria şi Arma e receptată ca serioasă, necesară, națională, adică euro – atlantică.

Ş-atunci cum rămâne cu crucitul? Rămâne cum e. Adică incredibil, satanic, apocaliptic. Dacă ieri – alaltăieri cinci bruneți recidivişti dădeau cep conductei şi umpleau câteva bidoane, risipind pe câmp câteva cisterne, până când, fie vedea beneficiarul, fie vedea vreun om de bine, fie lua foc şi vedeau toți, astăzi fenomenul (da e

vorba de un fenomen cu „f” de la flagelul furtului cu furtunul fără frică!) a devenit de amploare, complexitate şi periculozitate inimaginabile.

Implementarea tehnicii (chiar cu sprijin autorizat de la „victime”, uneori!), cronicizarea obiceiului, organizarea rețelelor pe criterii banditeşti şi principii mafiote, combinarea cu terțe persoane, complicitatea cu oamenii de bine, justificările subiective (şomaj, austeritate, copii cu duiumul, frăția cu alimandrocul, spurcatul la bani mulți, în timp puțin, cu efort minim) fac din hoții de produse petroliere adevărați kamikaze, care ignoră riscul. Pedepsele blânde nu-i descurajează, iar ingeniozitatea (au suport într-un loc aproape inaccesibil şi au tras furtunuri pe lungimi de sute de metri, cu terminale în cimitire, în stâni de oi, în case sau curți, unde nu te duce mintea!) îşi spune cuvântul.

E drept că, de când cu jandarmii, benzina, cu sau fără plumb, sustrasă a devenit benzină cu… plumbi. Hoții au crezut că mozaicații glumesc, au scos săbiile,

târnăcoapele, topoarele sau verzişorii, dar s-au trezit cu somații şi cătuşe. Când au încercat să atace în stil banditesc, s-au trezit cu rafale semănătoare de spaimă, de sânge, de moarte. Dacă-i lege, tocmeala n-are corespondent în Jandarmerie. Plus că oamenii aceştia, care dau cu pasul kilometrilor patriei, suportând vipii şi viforniţe, tăişul ploilor şi muşcătura gerului, sunt alergici la mirosul de benzină şi la cei din cauza cărora limba română s-a-mbogățit cu un termen bleu – jandarm: conductişti.

13.06.2002

From F.I.E.P. for N.A.T.O.

România a intrat în N.A.T.O., via Băneasa. Adică, primul atac al acestei ofensive impetuase, desfăşurată pe front larg, s-a dat cu Arma oamenilor de arme, printr-o manevră de flanc (sudic) cu forțe, mijloace, imagine, compatibilitate, credibilitate, comunicare, europenitate, ambiție, profesionalism, numită, pe scurt F.I.E.P. Ne-au fost (şi ne sunt) aliați Franța-Italia-Spania-Portugalia şi Turcia-Olanda-Maroc. Opțiunea noastră s-a dovedit viabilă, noi ne-am vădit empatici şi paradigma (cu foştii comunişti dalmații şi infestați cu roşu de Kremlin) a căzut. Suntem a opta Jandarmerie din grupa elitei europene, reunită sub sigla începătoare (ca un imperativ verbal!) F.I.E.! Şi a fost.

Cartea de onoare, banda magnetică, registrul istoric, muzeul Armei, conştiința tuturor sunt dovezile grăitoare ale unei (noi) stări de a fi.

Contactele militare (termen indispensabil în tălmăcirea siglei) şi-au dovedit din plin „fructuozitatea”, ca să citățm o spusă scrisă. Fapta de tip made in France, care s-a consumat la margine de Bucureşti, în prezența staff-ului conducător al României este una de răsunet şi europenitate: Şcoala de Aplicație „Mihai Viteazul” s-a lansat în largul continental şi, de ce nu, euro-atlantic!

Am putea spune că drumul de la F.I.E.P. la N.A.T.O. are un inconfundabil via numit, acum, Şcoala de Aplicație, cum la începutul drumului s-a numit Detaşamentul Kosovo.

Un motiv de mândrie şi emoție maximizat şi reverberat în cuvânt, care se adună, în chip de ofrandă, la ceas de aniversări mirabile. Inclusiv la ora înaltă a festinului celor opt decenii de osârdie întru verbul bleu-jandarm declanşată printr-un

evenimentul „R.J.” născut (şi renăscut) într-un miez de decembrie.

Sens şi motiv de a ne bucura şi visa carpato-danubiano-pontico-euro-atlantic, ca nişte încrezători şi iubitori de speranță profesionişti şi buni creştini, ce ne onorăm a fi, din F.I.E.P. în N.A.T.O. şi retur.

23.06.2002

CLIPA

Nu aduce anul cât aduce clipa, se ştie, cum se cunoaşte că, la scara (ireversibil-unidimensional-eternă) a timpului, clipa poate să însemne un secol (ca recent încheiatul XX), un mileniu (precum adineauri începutul III), o epocă (la fel ca abia defuncta supranumită „ev de aur şi împliniri măreţe" de către minţile isteţe şi/sau creţe), ori chiar o era (geologică sau socialistă).

În cazul nostru (bleu-jandarm), clipa este reprezentată de acumulările acestui an greu şi îndesat, în care ne-am permis (ni s-a recunoscut acest drept) să pactizăm nord-atlantic într-o variantă tip compendiu, numită europeneşte FIEP. Ne-am bucurat public de izbândă, s-a bucurat şi ţara cu noi,

aşa încât avem dreptul la clipa de mândrie efervescentă într-un pahar cu şampanie, de revelion.

Altă componentă a clipei 2002 o constituie prelungirea către România a entuziasmului aderării la NATO, prin vizita liderului de la Casa Albă, durată pe malul Potomacului, la casa poporului român, durată de ciobanul Bucur pe malul Dâmboviței. Aici şi din acea pricină istorică, oamenii de arme au mai dat o probă de compatibilitate continentală, îndeplinindu-şi misiunile atât de bine, încât numbre one al puternicilor lumii a fost... nevoit să încalce protocolul, răspunzând cu entuziasm entuziasmului plenar şi spontan al mulțimii, băgând astfel în sperieți sepepiştii autohtoni şi, mai ales, pe cei yankei. (Dovadă că aşteptarea, de atâția ani a americanilor, nu a fost o dorință efemeră, o constituie şi rezistența, ore în şir, în ploaie a natului nostru bucureştean şi național). Greu, dar la superlativ, şi-au făcut jandarmii datoria, numită menținerea ordinii şi prevenirea evenimentelor materializate prin amenințări,

care mai de care mai năstruşnică, la vizita lui G.W. Bush!

N-am răsuflat liniştiți (cum nu răsuflăm niciodată) că fie a trebuit să defilăm la Arcul de Triumf) unde crainicul TVR a ignorat cuvântul jandarm, asurzit pesemne de elicopterele care tocmai survolau cerul liber şi umed al Capitalei, fie a trebuit să liniştim cine ştie ce *țiganiadă*, produsă din motive de absență a lui Vlad Țepeş, chiar şi în varianta turistică Dracula, ori din pricini care ne scapă, deşi le avem sub control.

Şi câte nu ne-a adus 2002! Multe şi grele, dar bucuroşi le-am dus pe toate. Mai puțin bucuroşi ducem austeritățile, însă în ranița fiecărui jandarm (de profesie militar) stă ba(s)tonul de speranță, pe care-l folosim la nevoie şi de care nu ne despărțim, oricât de lungă şi indiferent ce culoare (politică) va avea tranziția. La mulți ani fericiți, luminoşi şi tihniți, dragi cititori!

13.07.2002

PROFESIONIŞTII TOLERANȚEI

Nu, noi, dacă tot ne-am păstrat dreptul la uniformă şi grade militare, n-avem dreptul să ne enervăm, să reacționăm, să-mpuşcăm, chit că avem şi arme în dotare. Nu, noi avem dreptul doar la nostalgicele tact şi orientare, adică la suferință, umilință, înjosire în fața agresiunii murdare (blondo-şateno-br(r)u-nete), noi prevenim nu curmăm, noi călătorim (cu bilet) cu mijloace de transport în comun, iar ei, călători (fără bilet şi fără scrupule) ne mai şi buzunăresc şi, ca şi când n-ar fi de ajuns, ne mai şi fac alte buzunare cu cuțitul.

Ei bine, din motive de imagine sau de drepturile omului (că o ducem greu în țară şi n-au şi ei pe ce pune mâna să-şi

hrănească puradeii!) avem indicația să evităm conflictul şi... acceptăm jignirea, suportăm ultrajul, injuria, loviturile, supliciul. Dacă te inundă vecinul (brunet) de deasupra (cazul meu) şi strigi, eşti acuzat că tulburi liniştea, ignori toleranța şi zgândări etnia. Dacă-l prinzi pe manglitorul (oacheş) cu mâna pe portofel şi-ți permiți să-l îmbrânceşti (în loc să-l împuşti, cum ar fi democratic!) sare gaşca şi te linşează. Restul majoritar al lumii cască gura, se-nchină şi pleacă laş, bombănind ceva despre apărătorii de lege, care nu fac şi nu dreg! În timp ce el, apărătorul de lege zace ca un cadavru, încolțit de cioroi şi abandonat de semeni. Iar când e să cauți adevărul, care este vizibil, constați că acesta e pe undeva, pe la mijloc.

Dacă şuții sunt prinşi, consumatorii naționali de ştiri află: „N-am ştiut, tăticu, că era gabor, că nu-l atacam!" Sau: „O să dăm banu' unde trebuie şi o să scăpăm, mânca-v-aş!" Cu alte cuvinte, cum spuneam, noi, jandarmii, ar trebui să nu ne mai vârâm la înaintare, că

ne stricăm imaginea şi ne mai alegem şi cu victime. Cu atât mai mult, cu cât ne place să spunem că suntem profesionişţii toleranței!

23.07.2002

N.B. *Pentru economii, eficiență şi imagine, dar şi pentru evitarea situațiilor de pierdere sau de dezarmare, propun ca toate forțele de ordine publică să nu mai aibă arme de foc, ci, cel mult, pistoale cu apă. Dar să nu le folosească decât vara, numai cu aprobare şi doar împotriva manechinelor.*

S.O.S. EDUCAȚIA!

Cu mult înainte de era creştină, învățații taoişti afirmau că sistemul instructiv-educativ instituționalizat nu urmăreşte să creeze oameni inteligenți şi sentimentali, ci doar indivizi eficienți.

Cu alte cuvinte, roboți, soldați universali, luptători desăvârşiți, dar legați la ochii minții şi incapabili de a se emoționa. Şi azi se pune mai mult preț pe valorile pragmatice (viteza de reacție, forța fizică, eficiența), adică pe un autonomism pernicios numit sistemul formării şi fixării deprinderilor, adică a reflexelor condiționate, rupt de lucrarea subtilă, profundă şi indispensabilă asupra simțământului omenesc, adică în afara sau chiar în detrimentul laturii educative a diadei devenirii pentru luptă şi

îndeplinirii misiunilor. Se uită că eficiența nu înseamnă inteligență şi că inteligența singură, fără sentimente, motivare, convingeri psiho-morale, nu poate duce la profesionalism. Fără elementele educativ-intelectuale avem de-a face cu un sistem – e drept, superior – de dresaj uman, necum de necesarul demers paideutic axiologic şi epistemologic, cu adresabilitate la capacitatea de memorare şi puterea de judecată ale subiecților.

Încă identificat cu defunctul aparat politico-ideologic, sistemul cultural-educativ este lăsat, de unii factori de comandă, lepădați de satana (vorbă să fie!), la coada listei cu priorități, adică acolo unde nu mai ajung fondurile. Strigăm, cât ne ține plaivazul, că aventura anti-educațională de azi, va avea efecte nefaste nu mâine, ci răspoimâine, când instruirea perfectă va fi aplicată (perfect) împotriva celor ce ordonă oamenilor să lupte pentru virtute, să se dăruiască pentru neam, să se sacrifice pentru țară şi să apere pe comandant, în condiții de vitregie şi sacrificiu, cu pieptul

lor, cedând chiar viața. Carențele motivaționale şi educativ-morale, atunci îşi vor spune cuvântul, exact atunci când ar trebui să se manifeste şi nu se vor manifesta, patriotismul, sacrificiul, voința, răbdarea, solidaritatea, cinstea, curajul, vigilența, loialitatea, adică acele calități umane şi tradiții care se ignoră, peste predarea şi cultivarea cărora se sare din lipsă de fonduri şi din surplus de ignoranță.

Poate că mă înşel, poate că, aşa cum s-a născut românul poet, şi jandarmii s-or fi născut direct alfabetizați, culți, devotați şi bine educați! Cu toate că istoria, inclusiv cea recentă, alte pilde ne oferă.

13.08.2002

ONOR PRIN IMPRUDENȚĂ

Nu e o greşeală tipografică. Onorul – semn exterior de respect, cum scriu regulamentele militare – se dă la generali şi (în general) la şefi. Onorul prin imprudență se dă de către slugarnici şi linguşitori celor ce se lasă slugăriți şi linguşiți, ca apoi, la o adică, să fie trădați şi omorâți. (Vezi cazul – nu-mi vine altul în gând – execuției după care a nins, produsă într-o cetate de scaun, în ziua Naşterii Domnului, asupra detronatului, fost cel mai iubit şi stimat fiu al națiunii).

În democrația noastră de tranziție încă trăim sub sceptrul ludic, al jocului de cuvinte. (Un bătrân, care-a cântat mai alaltăieri „trăiască regele în pace şi onor” e îngânat de un tânăr care-l corectează: „Şi

omor)!” Periculoase aceste paronime: omor (chiar şi prin imprudență) şi onor (chiar şi la ordin)!

Ei şi! Viața merge înainte. E drept că nici moartea nu stă pe loc. E ca-n abrogata epocă de aur (rusesc) când urma să-i prindem pe capitalişti din urmă şi să-i depăşim (ei aflându-se în pragul prăpastiei), urmând să înaintăm spre comunism în zbor. În cădere liberă adică, în acea prăpastie, în care imperialiştii cei huliți nu mai picau!

Jocuri de cuvinte, jocuri de rol. Înțelesuri şi scenarii. Butaforie, circ şi pâine. Prafuri în ochi. Amăgiri şi… dezamăgiri. Jocuri de rol, în scenarii (cu scene tari, chiar obscene!) conform unor regii (nu autonome), dar… unanim recunoscute.

Viața nouă (de tranziție), piesă de teatru, în care noi suntem doar figuranții, corul, masa de manevră. E drept că fără aceste „personaje colective” nu se poate, nu se realizează spectacolul (spectaculosul), pe scena istoriei. Țara a devenit o uriaşă sală de spectacole, o arenă, o agora, un teatru (nu amfiteatru!) în care se joacă scenarii, se

experimentează piese pentru care plătim foarte mult copyright.

Jocul de cuvinte (electoral) se preface în speranțe (deşarte) la căderea cortinei. Fiecare spectacol (inclusiv cele de gală numite alegeri sau schimbare) este bine regizat, bine orchestrat şi apărat.

Dintre miile de spectatori se-aude câte un „să trăiți” – onor prin imprudență – al celor cu recuzită şi ochi şi urechi şi inimi şi scuturi şi cnuturi albastre.

Garanții liniştii, ordinii, siguranței civice n-au absentat niciodată de la spectacolele (şi repetițiile) istoriei.

Am onoarea să mă opresc aici.

23.08.2003

TESTE

Sunt (destule) voci care identifică eforturile educative cu vechile demersuri politice din evul abrogat. Voci care au „vociferat” şi atunci, căci tineretul venit sub arme nu ştie nici de ev, nici de demersuri. Cu amărăciune, trebuie să spun că nu prea ştie (de) nimic. Şcoala a devenit opțională, brambureala s-a numit libertate, sărăcia (inclusiv cea „cu duhul”) a predominat, aşa încât cultura s-a făcut după ureche, a evoluat ca o cultură vegetală, într-un timp secetos.

Credeți că este rizibilă incredibila situație în care, obsesiv, tot întreb plutoanele democrației euro-atlantice dacă au cunoş-tință de „numitul” Grigore Alexandru Ghica, iar ei să răspundă după cum urmează? Unii

spun că nu e în subunitatea lor. Alții, că nu ştiu. Un sergent de serviciu dă fuga să-l caute şi află că e... învoit. Iar (culmea!) chiar şi un sublocotenent (cu barbişon şi opțiuni muzicale rap), face apelul (de seară) şi constată că insul în cauză e absent, dar poate fi plecat cu detaşamentul, care participă la descărcarea unui vagon cu cartofi în gara garnizoanei.

Credeți că exagerez, domnilor comandanți? Sau credeți (ca un coleg de-al meu cu grade mari) că e inutil să-i mai ,învățăm pe tineri cine-s Eminescu, Brâncuşi şi Caragiale (cărora UNESCO – cine-o fi... ăsta şi cum s-or fi tălmăcind cele şase litere? – le-a dedicat, succesiv, ani aniversari!), dacă n-au făcut-o dascălii? Facultativitatea şi ignoranța ne vor costa. Geaba performeri ai luptei corp la corp, zadarnic capacități ale dialogului electronic şi computerizat, inutili competenții tragerilor din orice poziție cu armamentul, dacă spiritualiceşte acei indivizi sunt mediocri. Dacă vi se par desuete istoria neamului, iubirea de glie, simbolistica națională, elitele româneşti,

respectul pentru înaintaşi, cultivarea tradițiilor vom vorbi despre „roboți globali ultraperformanți” în loc de apărători de patrie şi concordie între fruntarii. Dacă asta se vrea, vă rog să nu luați în seamă cele scrise.

13.09.2002

N.B. *Vă propun un test. Ştiți câți comandanți a avut Arma de la Stroici la Cearapin? Şi dacă ați găsit 40, puteți să-i enumerați şi pe ceilalți 38? Bineînțeles, dacă nu sunt învoiți sau în misiune.*

PRIER

Dacă n-am mai spus-o, repet că documentul descoperit la renovarea Muzeului Jandarmeriei, potrivit căruia Arma oamenilor de arme s-ar fi înființat pe 01.01.1833 (deci, înaintea – calendaristic – tuturor celorlalte structuri „concurente”) nu este cert că e original. Oricum, sunt semnale (istorice) că avem vârsta şi mai mare de 170 de ani (cât am fi avut dacă ofisul din muzeu nu era pus sub semnul îndoielii), fapt care ne bucură, dar nu ne entuziasmează foarte mult.

Nu neapărat (stră)vechimea este importantă, cât faptele, valoarea, credibilitatea. S.U.A. nu sunt deloc stresate de istoria lor, cu puțin mai mare de două veacuri, în fața istoriei cu mult antecristică a

sumerienilor-asiro-babilonieni-iraqieni şi-şi permit să fie number one pe planetă la mai orice.

Aşa şi noi, jandarmii, nu suntem stresaţi de vârstă, ci îndrăznim că ne mândrim public, la ceas de prier, cu bucuriile-ne puţine, dar mari, cu faptele deloc senzaţionale, dar de renume continental, cu neajunsurile la fel ca ale tuturor pe care le surmontăm cu mai multă răbdare, toleranţă, răspundere şi patriotism.

Îndrăznim să spunem că, în secolul siglelor, în care convieţuim info-global, am adus şi noi câteva prescurtări la dicţionarul de europenităţi. Bunăoară, F.I.E.P., UNMIK, B.S.I.J. sunt trei dintre aceste existenţe noi made in C.N.J.

Expansiunea (potrivit legii organice) peste graniţă (aureolaţi de o adevărată magna cum laude unanimă a O.N.U., beneficiarilor şi „cobeligeranţilor peace keepingului ex-iugoslav") este urmată de o extensie în plan naţional (urban şi, în curând, rural), ca replică „globalistă" bleu-jandarm la tendinţa de globalizare a

fenomenelor delictuoase şi faptelor ilegale la care se dedau conaționalii noştri cu obraz (şaten, brunet) sau fără, cu gulere albe sau cu zeghea pe poziția în aşteptare.

E prier festiv şi bleu-jandarm. Sub ploi de arome şi triluri, când Tricolorul arborat în însoțire de son al Imnului Național, ni se pare mai greu de semnificații, mai românesc decât oricând şi mai demn de a ne simboliza rotundul național în spațiile de concordie şi ordine morală ale planetei.

23.09.2002

DOCTORANDIADA

De când am intrat şi eu (tardiv, dar – sper – nu şi inutil) în hora doctoratizării, nu-mi mai stă capul decât la principii, criterii, funcțiuni, norme, factologie, emergențe, entropie, devenire, determinări, cauzalitate, teleologie, praxis, paideutică, conotații, fenomenologie, tactici, doxologie, criză, epistemologie, strategii, taxonomie, euristică, polemologie, ierarhizări, antropologie, riscuri, clivaje, imagologie, vulnerabilități, pan-idei şi alte implementări teoretice de natură managerial-comunicațională. Mărturisesc sincer că, din cauza acestei păduri de sensuri şi semnificații, de sintagme şi paradigme, nu mai văd copacii. Din motive de teoretizare şi şcolire înaltă, nu mai ştiu să fiu eu însumi. Complexitatea savantă în care

tind să mă complac mă privează de suava simplitate şi măreția modestiei, cu care mă obişnuise traiul la țară şi şcoala iubirii de neam, absolvită cu port-hartă pe şold şi transpirațiile la zi. Acum mă simt ca acel român care, dând cu nasul de Străinezia uitase cum se spune la greblă, până când, revenit pe acasă, a călcat pe dinții de fier ai acelei unelte, care l-a izbit cu coada peste frunte, amintindu-i astfel, brusc, de unde a plecat.

Să fie efectul de greblă, conştientizarea faptului că trudnicia mea doctorală devine o prețioasă inutilitate (de care m-am mai învrednicit cândva şi repede m-am răzgândit!), că ridicarea ştachetei inteligenței creatoare la un nivel mai sus este inutilă, dacă nu are repercusiuni reformatoare în plan acțional şi mai ales în dobânda concretă a celor cerute de fişa postului, pentru care contribuabilii coti-zează? Oricum, cred, ca apt combatant al ofensivei pe front larg numită doctorandiada, că am plecat prea mulți la atac, nu aşa de bine pregătiți pentru luptă, prea dornici de

victorii, dar confundând încă harta (o inutilitate şi aceea, în condițiile racordului la NATO şi la sateliții care scanează ad-hoc orice geo-spațiu!) cu terenul, respectiv, cu realitatea numită azi anti-realitate sau cyber-spațiu, într-un continuu, periculos, global şi inevitabil info-war.

Poate că greşesc jandarmerind în acest mod, însă, ca unul care simt nevoia să evadez din mine, ca un condamnat la supliciul plăcerilor raiului, consider că zicând, nu sunt tot atât de departe de un adevăr al tuturor, cât este, într-un proverb oltenesc, Griva de iepure.

13.10.2002

MUSCHETĂRIND

Nu sunt adeptul principiului muschetăresc. Nu mă pot împăca cu gândul că trebuie să răspund eu pentru faptele altuia. (Şi eu, da, reprezintă deja o nuanță!) Nu mă pot adapta la formula toți şi împreună, dacă există posibilitatea noi şi independent. Lucrul amestecat are un anume iz în proverbele românilor. Acest hei-rup colectiv ne-a făcut puturoşi de geniu şi iresponsabili de notorietate.

Sunt pentru sentimente umane, ştiu că unirea face puterea, dar refuz să-l tot trag după mine, muncind în locul lui (care are solda tot cât a mea) pe cel mai puțin dotat intelectualiceşte şi fiziceşte, dar receptat ca băiat bun, ori fiu al pilei.

Nu e glumă şi nici nu s-a abrogat soluția creării unei comisii mixte pentru cercetarea unui fenomen pe care vrei să-l înmormântezi. Sunt pentru lucrul în echipă, dar membrii acelui grup de lucru să fie de acelaşi fel şi apropiați din punct de vedere al profesionalismului. De ce credeți că nu pasc împreună turmele de oi şi de vaci, că doar şi ovinele şi bovinele sunt ierbivore şi dau lapte? (Nici măcar în acele „colective" nu se țin stârpiturile, exemplarele care mai mult behăiesc sau mugesc, făcând umbră şi pagubă pământului!)

Natura este foarte darnică şi pilduitoare cu exemplele. Occidentalii, către care am mutat cap-compasul jinduirilor şi de la care am început să împrumutăm en gros şi uneori necritic modelele, ştiu asta şi practică de multicel specializarea, expertiza, nu lucrul amestecat.

Ce vreau să spun, de fapt? Că nu se pot aduna la un loc viticultorul cu pomicultorul, având manager un veterinar, doar că domeniul este acelaşi – agricultura. Nici jandarmii nu se pot asocia cu polițiştii,

sub comanda pompierilor, fiindcă fac parte (cât vor mai face) din acelaşi minister. La nivel de execuție pot exista misiuni şi interese comune, dar leadership-ul nu poate fi disipat, decât cu asumarea performanțelor negative, şi de-o parte şi de cealaltă. Sunt încă ochi care din cauza copacilor nu văd pădurea, oameni care cred că jandarmul este doar un produs finit care trebuie comandat, folosit, chemat la ordin şi atât. De hrănire, echipare, educare, asistență medicală şi pregătire pentru luptă nu se grăbeşte nimeni să zică nimic.

Oricum, creşterea în sondaje a credibilității M.I. , s-a spus şi se vede cu ochiul liber, este operă colectivă, dar aportul jandarmilor rămâne evident, decelabil şi, dacă nu se supără cineva, unul pentru toți. Unul mare.

23. 10. 2002

UN TABLOU SUPRAREALIST

Se scurg zilele şi săptămânile şi toate unitățile de timp în pas-alergător. Nu mai ai vreme să faci un popas, să stai la un taifas, să miroşi o floare, să asculți un tril, că te-mping caii putere ai lui Cronos de la spate. Deşi s-a dus, secolul vitezei ne ține tot în priza directă numită zel, grabă, stare de alertă. Până şi anotimpurile au luat-o razna. Vorbim de primăvară şi toamnă doar conform tradiției, care şi aceasta, cum se-ntâmplă cu tradițiile în tranziție şi-n întoarcerile la stânga-mprejur în materie de opțiuni (şi rațiuni) de stat, e pe cale de a-şi lua tălpăşița, alungată de cutume pe cale de a înlocui naționalul cu globalul, particularul cu continentalul şi românescul cu internaționalul.

E o grabă a decibelilor, a biților, neuronilor, sângelui, viruşilor, gradelor (Celsius, Kelvin, Richter, alcoolice, militare, de cultură), e un clocot, o competiție, un război al tuturor contra toți, un neastâmpăr al rumorilor (şi umorilor), al vendetei şi revanşei, o stare de continuă beligeranță, un asalt al punitivului, o resurecție a zeului Marte, o boală beligenă cronică, o şerpărie umană, un viespar înspăimântător, se escaladează invectiva, injuria, calomnia, ultrajul, violența, se seamănă dezbinare, ură, discordie, oamenii sunt lupi pentru oameni, se practică loviturile pe la spate, se organizează în amănunt maşinăria criminalității, se dezgroapă din te miri ce securea războiului, se-ncheie tratate de pace care sunt încălcate înainte de a se usca cerneala semnăturilor, se minte grosolan în numele... adevărului, se fură cu neruşinare sub egida sloganelor moralității, se violează, se tâlhăreşte, se practică incitarea inter-etnică, inter-confesională, internațională, corupția nu mai are leac, mai rău ca o epidemie scăpată de sub control ca pneumonia ucigaşă ori incurabilă ca SIDA...

Nimic nu mai sperie, nimic nu mai e sfânt, nimeni nu mai poate opri tăvălugul fărădelegilor, care este mai puternic, de cele mai multe ori, decât pavăza care i se opune. S-a dezvoltat, Dumnezeu ştie cum şi cu ce sacrificiu, Arma oamenilor de arme, ca să fie concordie, linişte, stare de legalitate, armonie socială, siguranță civică, compatibilitate europeană, evoluție spre progres, dar aproape că devine incredibil la ce încercări sunt puşi jandarmii. Fauna blondo-brunetă sfidează somații, uniforme, grade militare, cătuşe, dube, amenzi, scuturi, bastoane, gloanțe. Prostituția şi pedofilia prosperă, conductele cu hidrocarburi sunt ciuruite, drogurile se desfac cu un curaj vecin cu demența, sechestrările şi orgiile sexuale se țin lanț, carnea vie, made in România, e la mare preț, traficul cu organe, bijuterii, obiecte de patrimoniu, maşini de lux, armament, odoare bisericeşti se extinde, şcolile au devenit focare de promiscuitate, se contrafac medicamente, băuturi alcoolice, țigări, alimente, piese de schimb, se-ncalcă legea copiright-ului, se spală bani cu

nemiluita, se taie pădurile pe ras, se braconează şi-n sezon şi-n extrasezon, se vând câini în loc de miei, controlorii se fac doar că-i controlează pe controlorii, care se fac că nu văd, se comit acte de teroare cu armament, cu alarme telefonice, cu explozivi, cu scrisori capcană, se asmut asupra oamenilor câinii vagabonzi, care nu mai pot fi controlați, se fură din conturi, din case de schimb, din bancomate, din buzunare, se percep taxe de protecție, se plătesc rakeți care să regleze conturi mafiote, se recurge ilegal la greve, mitinguri, proteste, amenințări, se blochează şosele, gări, porturi, tuneluri (cu sau fără luminiță la capăt), se ascultă telefoanele, se şantajează VIP-urile, se nasc prezicători, vraci, guru, se prăduiesc bătrânii, se măsluiesc acte, se fac blaturi de răsunet în sport, se umplu abuziv oazele de linişte pe pământuri moştenite din bătrâni cu vile de lux ale baronilor locali, se promovează kitschul şi nonvaloarea în literatură, artă, cultură, se revendică cu neruşinare, prin manevre dolosive clădiri, terenuri, uzine, aşezăminte cultural-ştiințifice, se

poluează en gros şi iresponsabil, sunt lăsate de izbelişte valori arhitectonice sau arheologice, se pleacă într-o veselie peste graniță, la făcut valută, legea banului inodor este unanim valabilă şi aplicată în proporție de masă...

Acestor... realități(tuşe de culori cenuşii dintr-un tablou suprarealist), cei mulți şi cinstiți, dar din ce în ce mai puțini şi ei şi săraci, se uită să le facă față forțele de ordine, respectiv jandarmii, care chiar fac, cu sacrificii, cu dăruire, cu profesionalism, cu onorabilitate şi cu credința că toată această vânzoleală nocivă este trecătoare şi că cetățenii noştri vor înțelege că democrație nu înseamnă revenirea la primitivism social, necum la manifestări instinctuale care ne-ndepărtează sigur de lumea civilizată, către care râvnim şi tindem. Cred şi eu, ca şi ei, în triumful binelui, în însănătoşirea societății şi instaurarea dictaturii normalității, într-o democrație a legii.

13.11.2002

CUVÂNT DE ÎNCHIDERE

Binemeritând respectul şi jertfa, Arma oamenilor de arme, în care am ucenicit o adolescență, o tinerețe întreagă şi o parte din anii finali – trei decenii şi încă trei, cât o vârstă christică! – mi-a inspirat şi această cărțulie de buzunar, în care se-adună pâraie de transpirație şi zboruri de încercare ce-şi au izvorul în acel tainic plai vălurit din Ținutul argeşean natal.

Este adunată aici cazna urcuşului pe versanții verbelor cunoaşterii, dar şi alunecuşul pe panta propriilor neputințe. Încrezător în dăinuirea omului prin personaj, am încercat să ofer eroilor mei parte din visările proprii şi de la ei, să-mprumut vremelnicii însumate într-o eternitate clocotitoare, trăită şi aproximativă.

Convins, împotriva zicerilor paremiologice, că haina nu-l face pe om mai om, am văzut dincolo de straiul militar, pe colecționarul de gânduri şi neputințe, pe răbdătorul bântuit de noeme truculente, evoluând în sihlea inextricabilă a propriei filosofii. Ibrişinul ideilor l-am năvădit după ştiința războiului de țesut poveşti şi am alcătuit motive pentru osânda lecturii.

Credincios artotputerniciei Logosului întrupat în cuvânt, căutător al drumului dintre drumuri (de aici, **Calea de mijloc**), mi-am îndemnat pelerinii stării de a fi datori c-o suferință şi-un ideal, să trăiască şi să spere, să creadă şi să vrea, să-ncerce şi să reuşească, să ostenească şi să poată, să lupte şi să iubească. Adică să fie personaje, personalități, eroi, modele. Ca-n viața militară şi ca-n viața viață.

Lectură tihnită.

Autorul

Cărţi de proză scurtă de acelaşi autor
(Selectiv)

Răstimpuri	Editura Facla, Timişoara, 1985
Semne de armă	Editura Militară, Bucureşti, 1986
Lumina zilei	Editura Facla, Timişoara, 1989
Front de inimi	Editura Militară, Bucureşti, 1991
Destine arestate	Editura Militară, Bucureşti, 1993
Bârlogul teroriştilor	Editura Ministerului de Interne, Bucureşti, 1995
Proprietarii de iluzii	Editura Porto Franco, Galaţi, 1996
Amintirile unui terorist	Editura Timpolis, Timişoara, 1999
Noaptea de apoi	Editura Paco, Bucureşti, 1999
Cartuşiera mov	Editura Timpolis, Timişoara, 2000
Dincolo de Styx	Editura RAO, Bucureşti, 2001
Cartuşiera roz	Editura Ministerului de Interne, Bucureşti, 2002
Cartuşiera gri	Editura RAO, Bucureşti, 2002

În colecţia „Biblioteca Jandarmului”

Cufăr de soldat	Editura Ministerului de Interne, Bucureşti, 2000
În armura legii	Editura Ministerului de Interne, Bucureşti, 2001
Dincolo de ieri	Editura Ministerului de Interne, Bucureşti, 2002

Cuprins

- Cuvânt de deschidere 5

CU ARMA LA PIEPT

Eroii erorilor 11
Educați la... post 15
Gongul alertei.....21
Jocuri de table.....31
Bogați cu duhul.....48
Căutând un erou 61
Jandarmi ninja.....83
Veghe de mozaic 93
Actor fără voie 101
Pe latura de sud 111
Stâna lui Zdigă 133
Un Jac şi un Jeep.....145
Tristețe de mai.....161

CORPUL DE GARDĂ

Trei spre zece.....177
Santinela binelui 180
Promovări.....182

Jandarmerind.....184
Interacțiuni 187
Copilăriada.....190
Dulăii 193
Punctul pe Jii 196
Ordin de luptă 198
Decorații.....200
Conductiştii.....204
From FIEP for NATO 207
Clipa 210
Profesioniştii toleranței 213
S.O.S., educația!.....216
Onor prin imprudență 219
Teste 222
Prier 225
Doctorandiada.....228
Muschetărind 231
Un tablou suprarealist.....234

• Cuvânt de închidere 239

• Cărți de proză scurtă de acelaşi autor...241